Grote Atlas van de Verenigde Oost-Indische Compagnie
Comprehensive Atlas of the Dutch United East India Company

.....III Ceylon: kaarten, plattegronden en topografische tekeningen, 1590-1796
III Ceylon: maps, plans and topographical drawings, 1590-1796

168 . . .Commandement Galle / Commandery of Galle

168 J.C. Toorzee, 1698 :
Kaarte / van het / Commandement Gale [...].
Map / of the / Galle Commandement [...].

169 [Baltus Jacobsz van Lier, 1753] :
[Kaart van het commandement Galle met de bestuurlijke hoofdindeling].
[Map of the Galle Commandement with the principal administrative divisions].

169 [Baltus Jacobsz van Lier, 1753] :
[Kaart van het grootste gedeelte van de Wallalawiette Corle en de Gale Corle].
[Map of the larger part of the Wallawita Korales and the Galle Korale].

170 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1628] :
[Kaart van de stad en baai van Galle].
[Map of the bay and town of Galle].

170 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1628] :
Planta da fortalesa de Gale / acomodada ao sitio.
Plan van het fort te Galle / zoals aangepast aan de ligging.
Plan of the fort of Galle / as accommodated to the site.

170 [Anoniem/Anonymous, 1635-1636] :
[Kaart en kustprofielen van de baai van galle].
[Chart and coastal profiles of Galle Bay].

171 Adriaen de Leeuw, 1659 :
Afteykeninge der Stadt Gale.
Depiction of the Town of Galle.

172 [Johannes Vingboons, 1665-1670] :
De fortificatie van de Stadt Galen, met haar / Loopende straaten op 't Eijlandt Zeijlon.
The fortification of the Town of Galle, with its / Street plan on the Island of Ceylon.

173 [Anoniem/Anonymous, 1675-1685] :
De Stad Punto Galle.
The Town of Galle.

174 [Johannes Vingboons, ca./c. 1665] :
Afbeelding van de Fortificatie der Stadt Punta Gala, met haere Straten, op 't Eylandt Ceijlon.
Depiction of the Fortification of the Town of Galle, with its Streets, on the Island of Ceylon.

175 J.C. Toorzee, 1694 :
Kaarte van een gedeelte der stadt Gale [...].
Plan of a part of the town of Galle [...].

175 J.C. Toorzee, 1694 :
Afbeeldinge van de Raadkamer tot Gale.
Depiction of the Council Room at Galle.

176 J.C. Toorzee, 1698 :
Gale.
Galle.

177 Christian Boomgart, [1717] :
Gale.
Galle.

178 L. Stevensz, 1720 :
[Plan van de waterplaats aan de baai van Galle].
[Plan of the drinking-water basin on Galle Bay].

179 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1721] :
Plaan / van de stadt / en cituatie / tot / Gaale.
Plan / of the town / and cituation / of / Galle.

180 [Anoniem/Anonymous, 1760-1770] :
Project van de geproponeerde / gragt en bedekte weg mitsgaders / van een kleijn redoute voor de / poorte ter versterking van de stad / Gale aan de land kant, en vergroting / der flanquen van de punte de Ster.
Project for the proposed / moat and covered way and for / a small redoubt in front of the / gate for the fortification of the town of / Galle on the landward side, and the extension / of the flanks of the Star bastion.

180 [Jan Zacharias Nauwman, 1763]:
De Zuijdwest kust van het Eijland Ceijlon.
The South-West coast of the Island of Ceylon.

181 [Anoniem/Anonymous, 1760-1785] :
Haven of Baay / Van / Gale.
Harbour or Bay / Of / Galle.

182 [Anoniem/Anbonymous, 1750-1760] :
Plaan van de stad / en baay van Gale.
Plan of the town / and bay of Galle.

183 [Anoniem/Anonymous, 1750-1760] :
[Kaart van de baai van Oenewatte en de baai van Gale].
[Map of Unawatuna Bay and Galle Bay].

Deel 3.1 / Part 3.1

184-185 [Anoniem/Anonymous, 1750-1760] :
[Kaart van de baai van Oenewatte en de baai van Gale].
[Map of Unawatuna Bay and Galle Bay].

186 [Anoniem/Anonymous, ca./c. 1750] :
[Kaart van de zuidwestkust van Ceylon bij Galle].
[Chart of the south-west coast of Ceylon at Galle].

186 [Gerrit de Haan, 1761] :
[De baaij van Punto Galen].
[The Bay of Galle].

187 [Anthonie] Johannes, 1784 :
[Projectplan voor de versterking van de stad Galle].
[Project plan for the fortification of the town of Galle].

188-189 De la Lustrière, 1787 :
Plan du port / de Gale / et de ses défenses relatives aux / Projets de 1787.
Plan van de haven / van Galle / en van zijn verdedigingswerken behorend bij de / Projecten van 1787.
Plan of the port / of Galle / and of its defences relating to the / Projects of 1787.

190-191 De la Lustrière, 1787 :
Plan de Gale / Relatif aux Projets de 1787.
Plan van Galle / Behorend bij de Projecten van 1787.
Plan of Galle / Relating to the Projects of 1787.

192-193 De la Lustrière, 1787 :
Plan de Gale / Relatif au Projet de 1787.
Plan van Galle / Behorend bij het Project van 1787.
Plan of Galle / Relating to the Project of 1787.

194-195 De la Lustrière, [1787] :
[Profiel van de geprojecteerde vestingwerken aan de landzijde van de stad Galle].
[Profile of the projected fortifications on the landward side of the town of Galle].

194-195 De la Lustrière, [1787] :
[Profielen van de geprojecteerde vestingwerken voor de stad Galle].
[Profile of the projected fortifications for the town of Galle].

196 [Carl Friedrich Reimer, ca./c. 1787] :
[Project voor de versterking van Galle aan de landzijde].
[Project for the fortification of Galle on the landward side]

196 [Carl Friedrich Reimer, ca./c. 1787] :
Profil sur la Lignie A.B.
Profiel volgens de Lijn A.B.
Profile according to the Line A.B.

197 C.F. Reimer, 1787 :
G. / Copy Hoofdprojectplan, van de / Vernieuwing der Hoofd Front van Defensie voor, / Gale. / volgens 't Ontwerp van M:r de la Lustrière [...].
G. / Copy [of the] Main Project Plan, for the / Reconstruction of the Main Front of Defence in, / Galle. / according to the Design by M:r de la Lustrière [...].

197 C.F. Reimer, 1787 :
H. / [profielen bij het hoofdplan van De la Lustrière voor de versterking van Galle].
H. / [profiles to the main plan by De la Lustrière for the fortification of Galle].

198-199 A.A. Buijskes, 1790 :
Plan van de Baaij van Gale [...].
Chart of the Bay of Galle [...].

200 G.E. Schenck, 1790 :
N:o 6 / Plan / Van de / Vesting Gale [...].
N:o 6 / Plan / Of the / Fortress of Galle [...].

201 P. Elias, [1790] :
N:o II / Hoofdplan van een Project tot Verbeetering der Vestingwerken van de / Landfront te Gale [...].
N:o II / Main Plan of a Project for the Improvement of the Defence Works on the / Land Front in Galle [...].

IV Ceylon

Rob van Diessen
Bert Nelemans

Atlas Maior
nationaalarchief
Universiteit Utrecht
Faculteit Geowetenschappen
KNAG

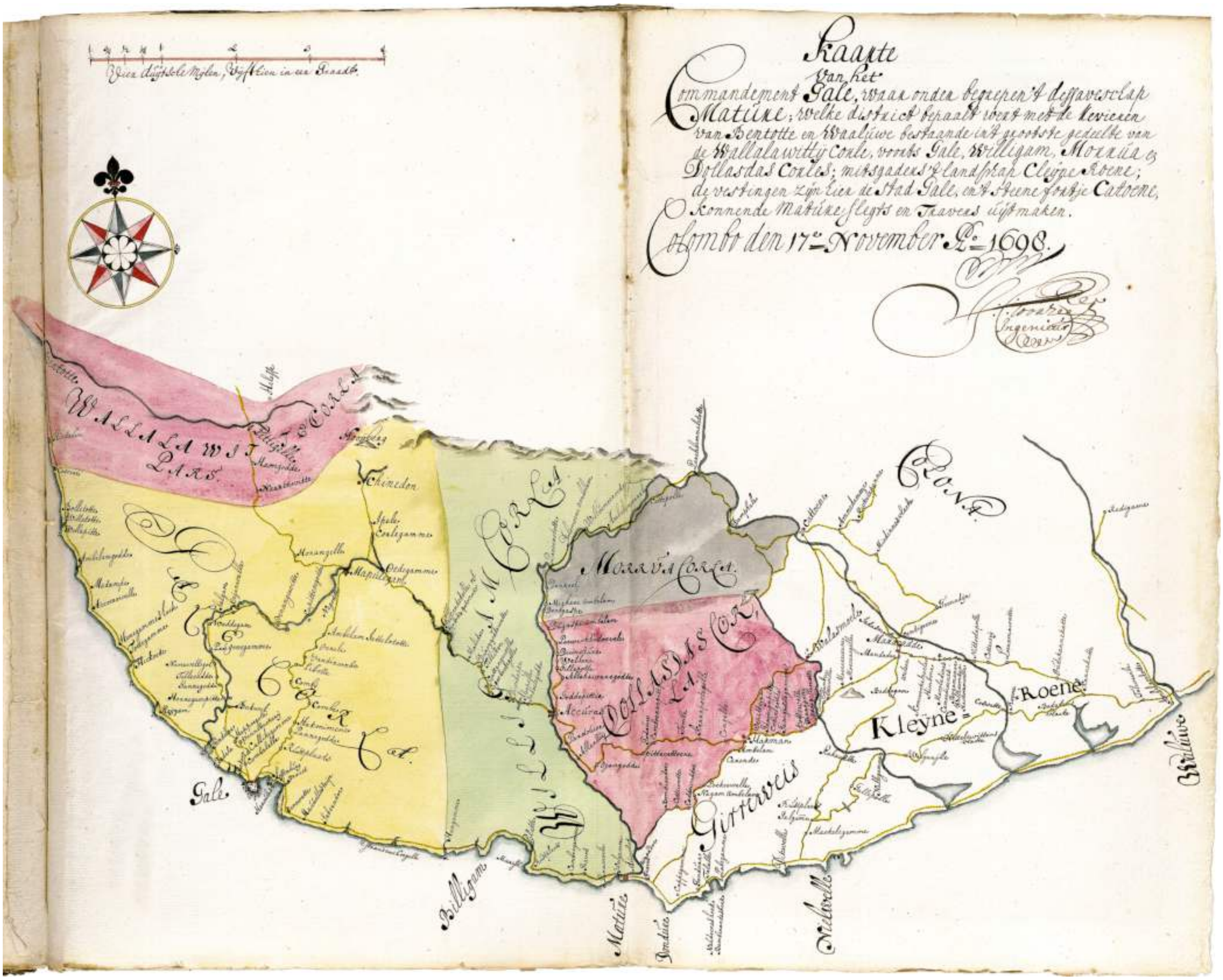

Commandement Galle/Commandery of Galle

(Deel/Vol. I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-23k, I-23n II, III, IV, I-23o I, II).

blad / sheet 168:

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, H 47 kaart/map no. 5.

Colombo den 17:en November A:o 1698. J:C: Toorzee, Ingenieur :
Colombo the 17th of November A:o 1698. J:C: Toorzee, Engineer :

Kaarte / van het / Commandement Gale [...].

Map / of the / Galle Commandement [...].

Schaalstok van Vier duijtsche Mijlen, Vijfthien in een Graadt = [ca. 1 : 307.000].
Scale-bar of *Vier duijtsche Mijlen, Vijfthien in een Graadt* = [approximately 1 : 307,000].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32,5 x 39,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32.5 x 39.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verklaringen: [rechtsboven] een beschrijving, als vervolg van de titel :
Explanations: [upper right] a decription, in continuation of the title :

Waar onder begrepen 't dessaveschap Mature, welke district bepaalt wert met de Revieren van Bentotte en Waaluwe bestaande in't grootste gedeelte van de Wallalawitty Corle, voorts Gale, Willigam, Morrua en Dollasdas Corles; mitsgaders 't landschap Celijne Roene; de vestingen zijn hier de Stad Gale, en't steene fortje Catoene, konnende Mature slegts en Travers uijtmaken.

Commandement Galle. De hier gereproduceerde kaart van het commandement Galle, de bestuursregio die de compagnieslanden ten zuiden van de Bentota Ganga omvatte, is weer afkomstig uit het rapport van de inspectiereis door gouverneur Gerrit de Heere in de periode 31 maart - 29 september 1698 en werd door Jan Christiaensz Toorzee na afloop van de reis in november van dat jaar aan het eindverslag toegevoegd als overzicht voor dit gebied; zie ook de overeenkomstige kaart van de 'Colombose Landen' op blad 52. Aangegeven is onder meer de administratieve hoofdindeling bestaande uit de Wallalawita, Galle, Weligama, Morawak en Dolosdas korales. De oostgrens wordt door Toorzee op de 'Revier van Waaluwe' (Walawe Ganga) bepaald, conform de werkelijk bestaande toestand voor 1766 zoals die ook op de meeste andere kaarten uit die periode voorkomt, maar in feite was de situatie ter plaatse niet eenduidig bepaald. Het koninkrijk Kotte, dat in 1597 formeel Portugees bezit werd en waarvan de grenzen na de verovering in de jaren 1640-1656 door de Compagnie in beginsel werden beschouwd als de limieten van haar gezagsbied, reikte hier in naam aanzienlijk verder oostwaarts, tot de Kumbukkan Oya. Het droge en uiterst spaarzaam bevolkte gedeelte oostelijk van de Walawe Ganga, de Yala korale (na 1766 doorgaans aangeduid als de Magampattu), was economisch echter niet van betekenis en bleef met uitzondering van enkele kustwachten en de strategisch belangrijke zoutpannen bij het huidige Hambantota tot de grote oorlog met Kandy in 1761-1766 in hoofdzaak buiten compagniesbemoeienis. Opmerkelijk genoeg bestonden de verdedigingswerken een halve eeuw na de verovering door de Compagnie, zoals Toorzee in de beschrijving aangeeft, in het gehele binnenland van het commandement Gale uit maar één enkel stenen fortje te Katuwana, een grenspost op ca. 40 kilometer ten noordoosten van Matara. De bladen hierna t/m 233 geven een overzicht van de kaarten, plattegronden en topografische afbeeldingen uit de tijd van de VOC van diverse plaatsen en gebieden in het commandement Galle. Dit behandelt achtereenvolgens de stad Galle en haar wijdere achterland (170-215), de korales van de dessavonie Matara en de hoofdplaats Matara met omgeving (216-226), Katuwana (227-230) en enkele afzonderlijke locaties waaronder Mulgirigala (231-233).

Commandement (Commandery) of Galle. The map reproduced here of the *Commandement* of Galle, the administrative area that included the Company lands to the south of the Bentota Ganga, again comes from the report of the tour of inspection made by Governor Gerrit de Heere in the period 31 March to 29 September 1698, which following the journey in November of that year was attached by Jan Christiaensz Toorzee to the final report as a survey for the area; see also the similar map of the 'Colombo Lands' on sheet 52. Among other things it shows the main administrative divisions, consisting of the Wallalawita, Galle, Weligama, Morawak and Dolosdas Korales. Toorzee places the eastern border at the *Revier van Waaluwe* (Walawe Ganga), in keeping with the actual position before 1766 as is also found on most other maps of the period, but in fact the situation on the spot was not fixed unambiguously. The Kotte Kingdom, which in 1597 formally became a Portuguese possession, and the borders of which after the conquest by the Company in the years 1640-1656 were regarded as the limits of its authority, nominally extended quite a distance further eastwards, as far as the Kumbukkan Oya. The dry and sparsely populated part to the east of the Walawe Ganga, the Yala Korale (after 1766 generally called the Magampattu), was, however, not of economic importance, and with the exception of a few coastal lookouts and the strategically significant saltpans near the present town of Hambantota, remained essentially outside Company involvement up to the great war with Kandy in 1761-1766. Remarkably enough, as Toorzee says in his description, half a century after being conquered by the Company the defensive works in the whole interior of the Galle Commandery consisted of one single little stone fort at Katuwana, a border post about 40 kilometres to the north-east of Katuwana. The sheets from here up to 233 provide a survey of the maps, ground-plans and topographical depictions of various places and areas in the Commandery of Galle from the time of the VOC. This covers in succession the town of Galle and its wider hinterland (170-215), the korales of the *Dessavonie* Matara and the main town of Matara and surroundings (216-226), Katuwana (227-230) and some separate localities, including Mulgirigala (231-233).

blad 169 boven / sheet 169 above:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 215 II-6 (= 4.VELH 329 II-6).

[Baltus Jacobsz van Lier, 1753] :

[Kaart van het commandement Galle met de bestuurlijke hoofdindeling].

[Map of the Galle Commandement with the principal administrative divisions].

Schaalstok van 4 Duytsche Meylen 15. in een Graad = [ca. 1 : 207.200].
Scale-bar of *4 Duytsche Meylen 15. in een Graad* = [approximately 1 : 207,200].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 54 x 77 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 54 x 77 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is above.

De kaart van Baltus Jacobsz van Lier uit het tweede deel van zijn eerder genoemde kaartboek van 1753 (zie blad 124) op blad 169 boven is in hoofdlijnen een kopie van die van Toorzee, al is in het bijzonder in de dessavonie Matara wat meer detail aangegeven. Zijn beide deelkaarten van de Wallalawita en de Galle korales op blad 169 onder, ook uit het kaartboek, voegen inhoudelijk niets wezenlijks toe aan de overzichtskaart.

The map by Baltus Jacobsz van Lier from the second volume of his book of maps from 1753 which was mentioned earlier (see sheet 124) on sheet 169 above is basically a copy of the one by Toorzee, although in the *Dessavonie* of Matara in particular somewhat more detail is shown. His two part maps of the Wallalawita and the Galle Korales on sheet 169 below, also from the book of maps, add nothing of substance to the general map.

blad 169 onder / sheet 169 below:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 215 II-7 (= 4.VELH 329 II-7).

[Baltus Jacobsz van Lier, 1753] :

[Kaart van het grootste gedeelte van de Wallalawiette Corle en de Gale Corle].

[Map of the larger part of the Wallawita Korales and the Galle Korale].

Schaalstok van 3, 4 Duytsche Meylen 15. in een Graad = [ca. 1 : 197.500].
Scale-bar of *3, 4 Duytsche Meylen 15. in een Graad* = [approximately 1 : 197,500].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 33 x 42 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 33 x 42 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

KOONINGS LAND

DE AGRAS

Duytsche Meylen Jō in een Graad

Het kleynste gedeelte vande Wallala wiette Corle

Het grootste gedeelte Van de Wallala wiette Corle

GALE.

CORLE

WELLI.

GAM

CORLE

COLONA CORLE

Morrua Corle

DOLOSDAS.

CORLE

Gale

Corle

Corle

Duytsche Meylen Jō in een Graad

DE AGRAS

Het kleynste gedeelte vande Wallala wiette Corle

Het grootste gedeelte van de Wallala wiette Corle

GALE

CORLE

Duytsche Meylen Jō in een Graad

WELLI GAM CORLE

DE AGRAS

GALE.

Het grootste Gedeelte vande Wallala. wiette Corle

CORLE

Gale

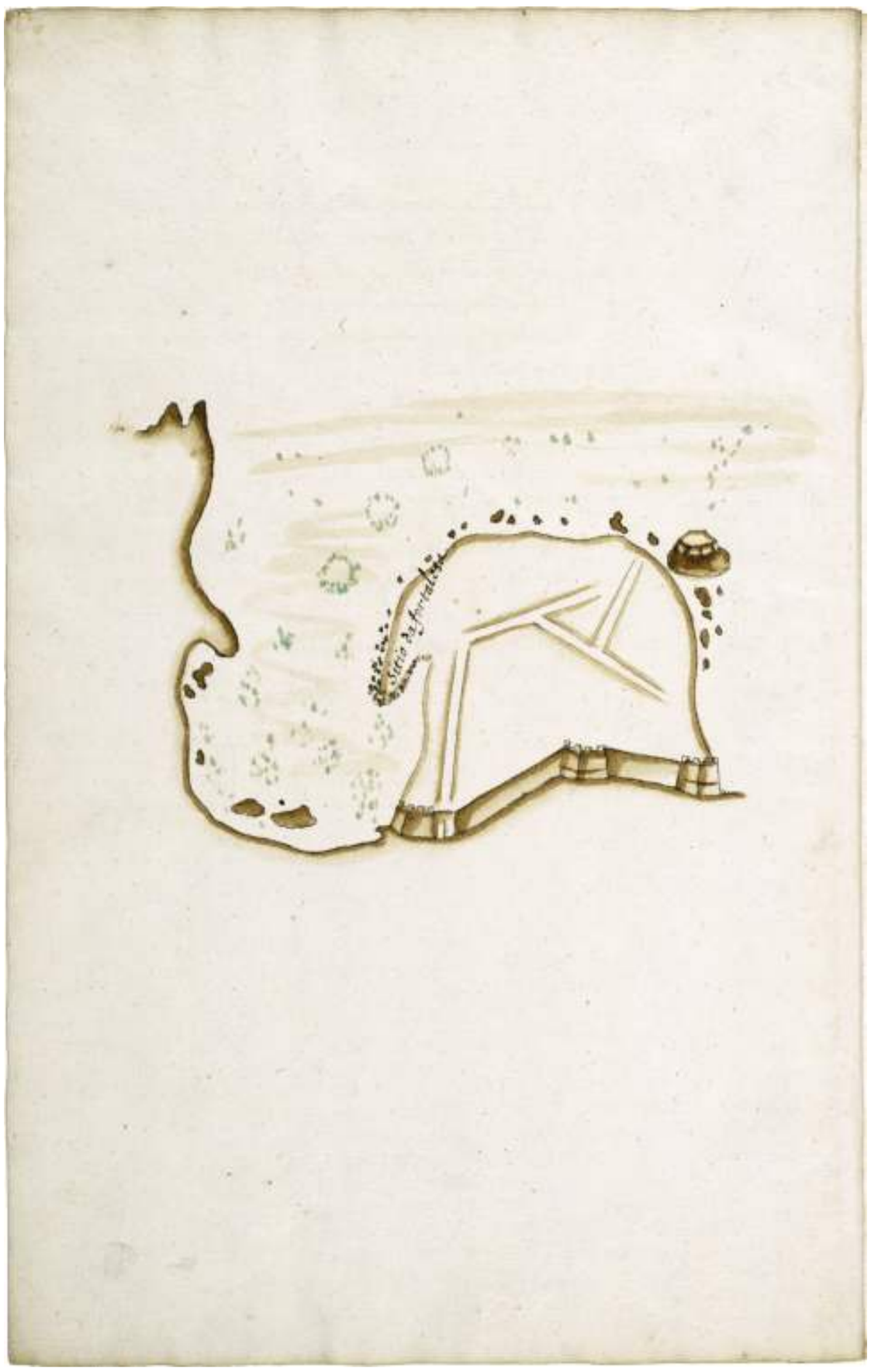

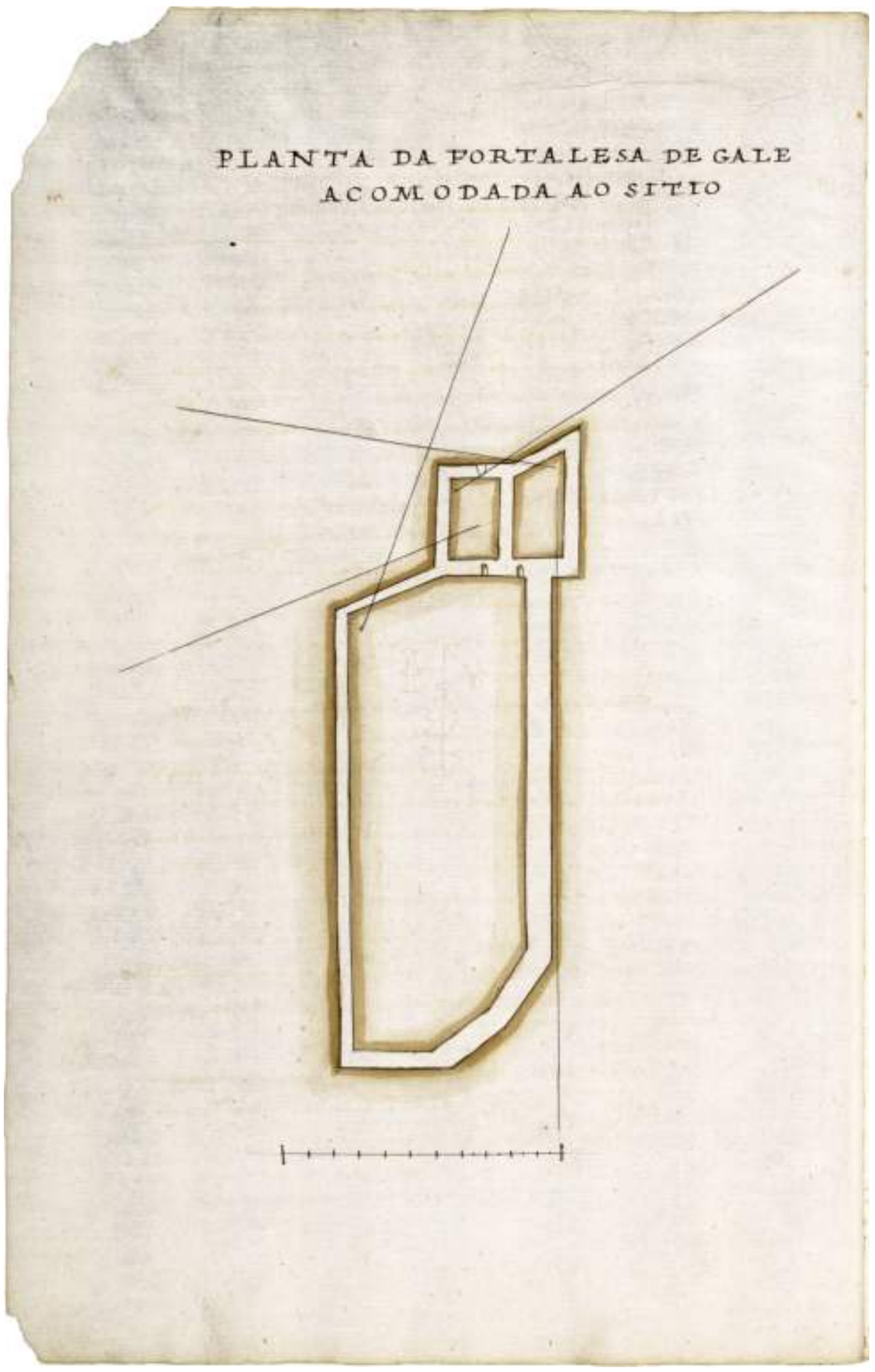

blad 170 linksboven / sheet 170 upper left:

Nationaal Archief, 4.VEL 928 kaart/map no. 17.

[Anoniem, ca. 1628] :
[Anonymous, c. 1628] :

[Kaart van de stad en baai van Galle].

[Map of the bay and town of Galle].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32 x 21 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32 x 21 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Galle. De plattegrond van Galle uit het Portugese kaartboek *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* uit ca. 1628 (zie blad 30) op blad 170 linksboven en het bijbehorende plan rechtsboven van alleen het fort aan de oostzijde (aangegeven als 'sitio da fortalesa') tonen de plaats ongeveer in de toestand waarin hij twaalf jaar later zou worden veroverd door de expeditiemacht onder vice-admiraal Willem Jacobsz Coster. De eerste vestiging van een permanent bemande Portugese post ter plaatse dateerde van kort na 1570, maar de bouw van het fort begon pas omstreeks 1590, nadat de belegering van Colombo door koning Rajasingha I van Sitavaka definitief was mislukt en de Portugezen hun macht over het koninkrijk Kotte hadden herwonnen. Dit oorspronkelijk afzonderlijke fort, op de rotspunt aan de baai waar in de Nederlandse periode het Zwarte Bolwerk of Zwarte Fort was gelegen, was tegen 1640 opgenomen in een samenhangende omwalling van de stad. Aan de landzijde bevond zich toen een zware vestingwal met drie grote bolwerken, die op het kaartje duidelijk zijn te herkennen. De zeekant was buiten het fort en nog een afzonderlijk bastion aan de westkant slechts licht versterkt, omdat de omliggende rotsklippen en riffen hier een aanval praktisch onmogelijk maakten; zie ook de tekeningen op de bladen 206-208. De hierna volgende bladen 171 t/m 205 bieden een doorlopend kaartbeeld van Galle over de periode tussen 1659 en 1796, op de bladen 206 t/m 215 gevolgd door de nog beschikbare topografische tekeningen van de stad uit de compagniestijd.

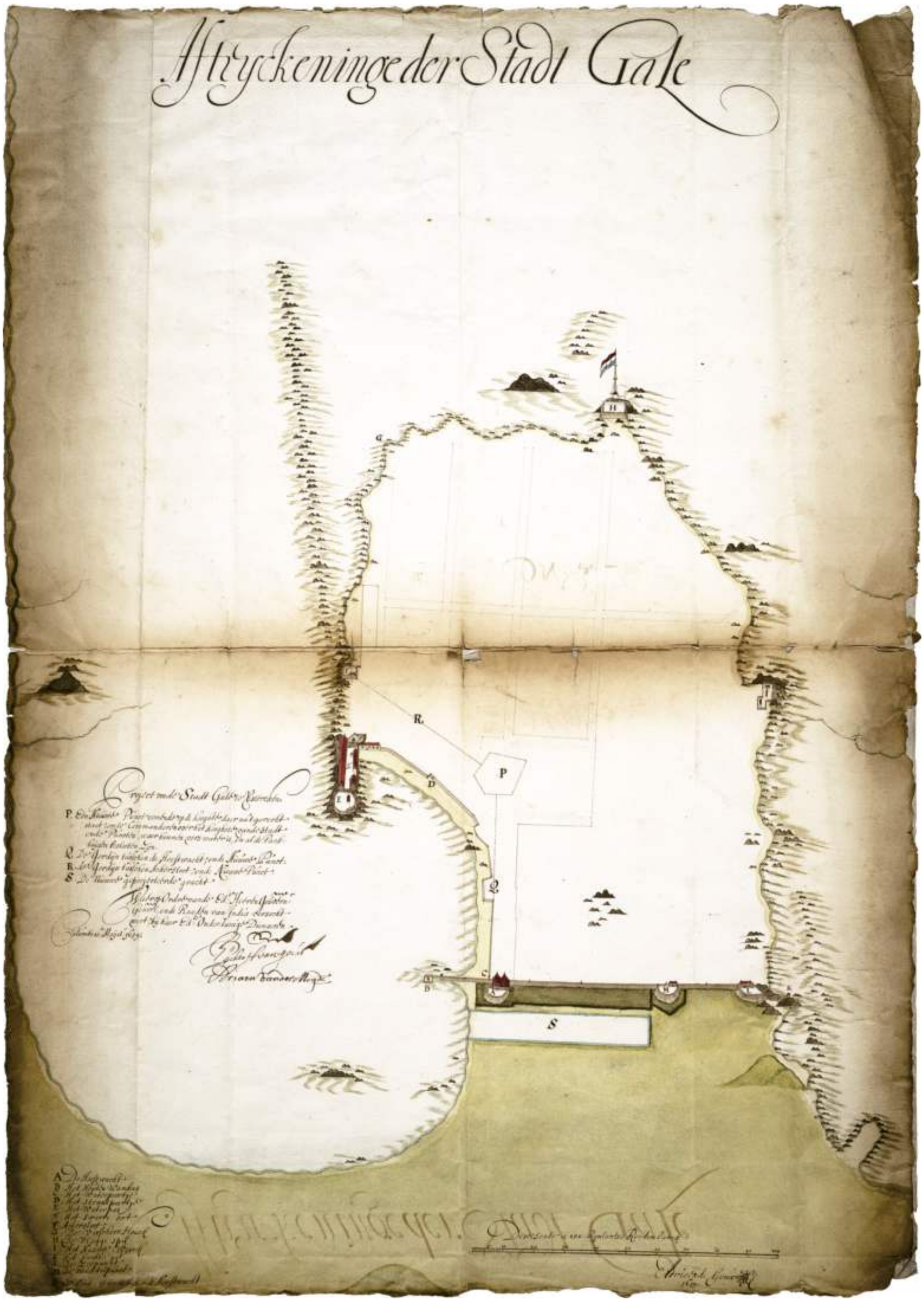

Galle. The ground-plan of Galle from the Portuguese map-book *Beschrijving en Caarten van den Eijlande Ceijlon* from circa 1628 (see sheet 30) on sheet 170 upper left and the accompanying plan upper right of only the fort on the eastern side (marked as *sitio da fortalesa*) show this place in roughly the condition in which it would be captured twelve years later by the expeditionary force under Vice-Admiral Willem Jacobsz Coster. The first establishment of a permanently garrisoned Portuguese post here dated from shortly after 1570, but the construction of the fort only began in about 1590, after the siege of Colombo by King Rajasingha I of Sitavaka had definitely failed and the Portuguese had regained their power over the kingdom of Kotte. This fort was originally separate, and stood on the rocky point on the bay where in the Dutch period the *Zwarte Bolwerk* or *Zwarte Fort* (Black Fort) was located, but by 1640 it was included in the town walls. On the landward side there was then a solid rampart with three large bulwarks, which can clearly be seen on the map. The seaward side, apart from the fort and another separate bastion on the west, was only lightly fortified, because the surrounding cliffs and reefs here made an attack practically impossible; see also the drawings on sheets 206-208. Sheets 171 to 205 next offer a sequence of maps and plans of Galle covering the period between 1659 and 1796, and on sheets 206 to 215 this is followed by the extant topographical drawings of the town in the time of the Company.

(Deel/Vol. I: *Atlas Isaak de Graaf/Atlas Amsterdam*, I-23k).

blad 170 rechtsboven / sheet 170 upper right:

Nationaal Archief, 4.VEL 928 kaart/map no. 18.

[Anoniem, ca. 1628] :
[Anonymous, c. 1628] :

Planta da fortalesa de Gale / acomodada ao sitio.

Plan van het fort te Galle / zoals aangepast aan de ligging.

Plan of the fort of Galle / as accommodated to the site.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 32 x 21 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 32 x 21 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

blad 170 onder / sheet 170 below:

Nationaal Archief, 1.04.02 5029 kaart/map no. 3.

[Anoniem, 1635-1638] :
[Anonymous, 1635-1638] :

[Kaart en kustprofielen van de baai van galle].

[Chart and coastal profiles of Galle Bay].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart + 1 profiel : ms op papier, 19,5 x 21 cm.
1 map + 1 profile : ms on paper, coloured, 19.5 x 21 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksboven.
Orientation: north is upper left.

Verklaringen: [boven en rechts] een legenda bij de letters A t/m E :
Explanations: [above and right] a key to the letters A to E :

Afteijkening van de Malaerbarsche stuer luijden van de Baij van Gale:

A: Adams Berch.
B: Een Berch als een Hooch hooij schelv kennelijcke, en gale.
C: Achter dit Eijlandt is oocq een Baij.
D: Hier leggen de Purtugesen schepe.
E: Het Casteel ende Plaetse daar de portugeese woonen.

Voorafgaand aan de aanval op Galle in 1640 was de situatie van de stad in hoofdzaak al bekend bij de Compagnie, uit verkenningen met eigen schepen, via de contacten met Rajasingha II en ook door inlichtingen verkregen van Aziatische kooplieden. Dit kaartje van de baai van Galle met kustprofielen werd tussen 1635 en 1638 gemaakt op basis van informatie van 'Malaerbarsche Stuer luijden' opgetekend tijdens verkenningen langs de westkust van Ceylon en de Malabarkust.

Prior to the attack on Galle in 1640, the Company was already familiar with the general situation of the town, via reconnaissances with its own ships, contacts with Rajasingha II and also through information obtained from Asiatic traders. This little chart of Galle Bay with coastal profiles was made between 1635 and 1638 on the basis of information recorded from 'Malabar sailors' during explorations along the west coast of Ceylon and the Malabar Coast.

blad / sheet 171:

Nationaal Archief, 4.VEL 1053.

Adriaen de Leeuw, 1659 :

Afteykeninge der Stadt Gale.

Depiction of the Town of Galle.

Schaal: Dese scale is 100: Rijnlantse Roeden lanck = [ca. 1 : 2.120].
Scale: *Dese scale is 100: Rijnlantse Roeden lanck* = [approximately 1 : 2,120].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 75 x 53 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 75 x 53 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Verso: Behoort by de papieren van Ceylon 1659.

Verklaringen: [linksonder] een legenda bij de letters A t/m S en een ondertekening voor akkoord door gouverneur Adriaan van der Meijden en de gevolmachtigd commissaris Rijklof van Goens :
Explanations: [lower left] a key to the letters A to S and an acknowledgement by Governor Adriaan van der Meijden and the High Commissioner Rijklof van Goens :

A. De Hooftwacht.
B. Het Houten Wambas.
C. Het Waterpoortje.
D. Het Strantpoortje.
E. Het Waterpas.
E. Het Swarte Fort.
F. Ackersloot.
G. De Visschers Hoeck.
H. De Vlagge Spil.
I. Het Nieuwe Werck.
K. Het Crabbegat.
L. De Zeepunkt.
M. De Middelpunct.
O. De Poort staende onder de Hooftwacht.

Project om de Stadt Gale te Verstercken.
P. Een Nieuwe Punct comende op de hooghte, daer nu 't gerecht staet; om te Commanderen over het hooghste van de Stadt ende Puncten; waer binnen vers water is, en al de Packhuijsen beslooten zijn.
Q. De Gordijn tusschen de Hooftwacht; ende Nieuwe Punct.
R. De Gordijn tusschen Ackersloot; ende Nieuwe Punct.
S. De Nieuwe geprojecteerde gracht.

Waer op Ordre van de Ed: Heeren Gouvern: Generl., ende Raaden van India versocht wert; bij haer Ed: Onderdanige Dienaaren.
Colombo 10:en Maij A:o 1659 [getekend/signed] Rijckloff van Goens, Adriaen van der Meyde.

Dit plan van de landmeter en rooimeester Adriaen de Leeuw voor de verdere versterking van Galle uit 1659, opgesteld op verzoek van de Hoge Regering in Batavia, is niet in deze vorm uitgevoerd. Na 1640 waren in eerste instantie de Portugese vestingwerken hersteld en vernieuwd, zonder ingrijpende wijzigingen. De kaart van De Leeuw toont in hoofdzaak dus nog deze oorspronkelijke situatie en is daarom van bijzondere historische betekenis, aangezien uit de late Portugese of de vroege Nederlandse periode geen andere gedetailleerde manuscriptplattegronden van Galle meer bekend zijn. De werken die na 1659 wel werden uitgevoerd waren aanvankelijk geheel gericht op de modernisering en uitbreiding van de vestingwal aan de landzijde en de aanleg van een buitengracht. Het resultaat van deze eerste fase, die omstreeks 1663 was afgerond, is weergegeven in de kaarten van Johannes Vingboons uit ca. 1665 op de bladen 172 en 174.

This plan from 1659 by the surveyor and Clerk-of-Works Adriaen de Leeuw for further fortifying Galle, compiled at the request of the High Government in Batavia, was not implemented in this form. After 1640 in the first instance the Portuguese defensive works were restored and renovated, without any radical alterations. De Leeuw's map thus still shows in the main this original condition, and is therefore of particular historical significance, seeing that no other detailed manuscript ground-plans of Galle are known from the late Portuguese or the early Dutch period. The works which were carried out after 1659 were initially aimed at modernizing and extending the rampart on the landward side and digging an outer moat. The result of this first phase, which was completed around 1663, is shown on Johannes Vingboons's maps from about 1665, on sheets 172 and 174.

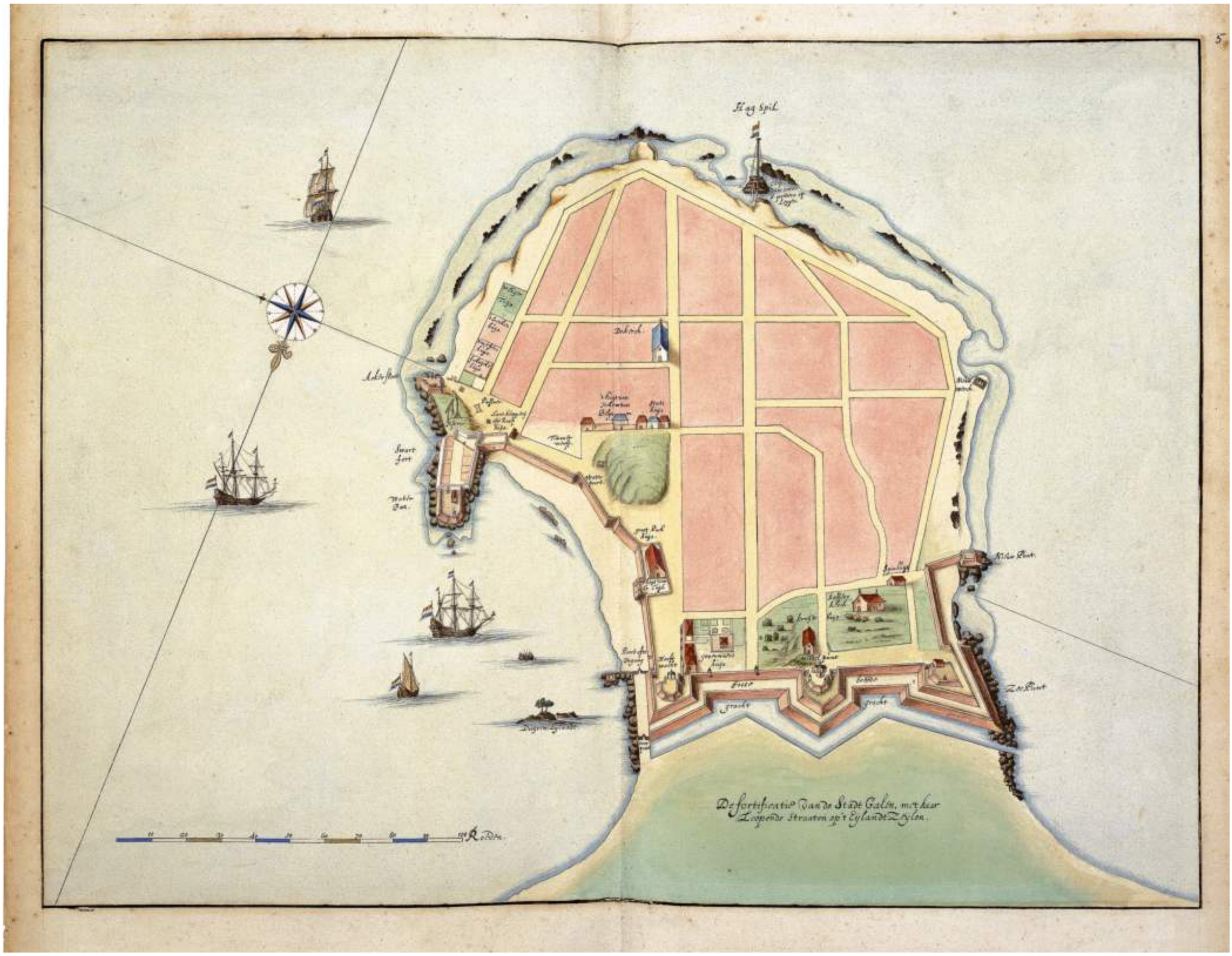

blad / sheet 172:

Österreichische Nationalbibliothek, Atlas Blaeu-Van der Hem 39:06.

[Johannes Vingboons, 1665-1670] :

De fortificatie van de Stadt Galen, met haar / Loopende straaten op 't Eijlandt Zeijlon.

The fortification of the Town of Galle, with its / Street plan on the Island of Ceylon.

Schaalstok van 100 Roeden = [ca. 1 : 2.070].
Scale-bar of *100 Roeden* = [approximately 1 : 2,070].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 46 x 61,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 46 x 61.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

De plattegrond van Galle die Johannes Vingboons omstreeks 1665 voor de atlas van Laurens van der Hem tekende, toont vooraan in vogelvluchtperspectief de na 1659 gemoderniseerde en met een extra bastion uitgebreide vestingwal, die nu aan de landzijde was omgeven door een gracht. Aan de kant van de baai is goed de oorspronkelijke aanleg van het Portugese fort te herkennen, met iets ten zuiden daarvan het nieuwe bastion A(c)kersloot. Dit laatste was genoemd naar de geboorteplaats van de vice-admiraal onder wiens aanvoering de stad in 1640 werd veroverd, Willem Jacobsz Coster. Het is niet bekend welke originele kaart als voorbeeld heeft gediend voor Vingboons' werk. In de volgende fase van de versterking van Galle zou aan de westzijde (rechts) het voordien onversterkte gedeelte tussen de nieuwe punt Aeolus en de vlaggepunt voorzien worden van een vestingwal, zoals is te zien in het anonieme plan op blad 173 uit ca. 1675-1680. Zie ook de vrijwel identieke kaart van Vingboons uit de collectie van de Bibliotheca Medicea Laurenziana op blad 174.

The ground-plan of Galle that Johannes Vingboons drew in about 1665 for the atlas of Laurens van der Hem shows in bird's-eye perspective the fort's main front, which since 1659 had been modernized and extended with an extra bastion and to which on the landward side a moat had been added. On the bay side the original construction of the Portuguese fort can easily be recognized, with a little to the south of it the new bastion A(c)kersloot. This was named after the birthplace of the Vice-Admiral, Willem Jacobsz Coster, under whose command the town was taken in 1640. It is not known which original map served as model for Vingboons's work. In the next phase of the fortification of Galle, the hitherto unprotected part between the new point *Aeolus* and the flagstaff point on the western side (right) would be provided with a rampart, as can be seen in the anonymous plan on sheet 173 from circa 1675-1680. See also the virtually identical map by Vingboons from the collection of the *Biblioteca Medicea Laurenziana* on sheet 174.

blad / sheet 173:

Centrale Bibliotheek Rotterdam, 86 L 9.

[Anoniem, 1675-1685] :
[Anonymous, 1675-1685] :

De Stad Punto Galle.

The Town of Galle.

Schaalstok van 100 R: Roeden = [ca. 1 : 1.185].
Scale-bar of *100 R: Roeden* = [approximately 1 : 1,185].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 117,5 x 95 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 117.5 x 95 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsboven.
Orientation: north is upper right.

Verklaringen: [rechtsboven] een legenda bij de letters A t/m Z :
Explanations: [upper right] a key to the letters A to Z :

Deze onder staende letteren neffens de getallen wijsen aen de Hoogte der muijren boven de opperste vlack vant water so verre het nieuwe werck streckt.
DE. 15½ voeten van de 12 voeten in een R: Roeden.
EF. 15½ voeten.
EG. 16½.
GH. 16½.
HI. 14½.
IK. 11¾.
KL. 8½.
LM. 5¾.
PQ. 7 voeten.

De plaetsen welcke gemerckt sijn met de Letter A sijn onbeboude gronden, die gemerckt sijn met de Letter B beteeckenen S: Comps beboude gronden, en die gemerckt sijn met AB beteeckenen dat de selve met particuliere huijsies sijn bebouwt.
De gestippelde lynie opt nieuwe werck gemerckt met de Letters MNOP betoone dat aen des selve nog niet begonne is.
En welcke gemerckt sijn met dese Letters als beginnende van de Vlagge klip met Q en voort gaende met R:S:T:V:W: X:Y:Z: a:b: beteeckenen t'selve.
De getallitties op de profille der bergen staende wijsen op haer plaetse aen hoe veel voeten van thien in een R:l Roede de bergen aldaer hoog sijn; als mede op sommige plaetse hoe veel de selve rijsen en dalen.
Bij de regte lynien soo buijten als binnen de Stat besluijten de profillen der bergen moet verstaen werden de grondt van de selve bergen tot op de opperste vlackte van't zee.
De profillen I:H:Q:, T:S:S: en O:L:O: verthoonen de hoogte der wallen en bergen mitsgaders de diepte der grassen en valeijen.
Z:R:, V:W: en X:Y: sijn de wijtens van de hedendaegs gragt.
A:bc beginnen van den berg buijten de Stat gelegen is een profil verthoonende de hoogte soo heen en daer lnags strant tot op hondert en twintig roeden van de gragt.
I:K, L:L:, Z:R:, N:O: is de gragt en M:I:, L:b:c:d:, F:G: is de walganck volgens de ordre van den Ed:e Heer Admirael Rijckloff van Goens.

Bij deze bijzondere plattegrond uit de eerste jaren van vervolgprojecten voor de versterking van Galle behoorde blijkens de annotatie oorspronkelijk een aantal profieltekeningen, die nu echter niet meer aanwezig zijn. Sinds de situatie van de ca. tien jaar oudere voorgaande kaart is aan de westzijde een vestingwal gebouwd, aangeduid als 't Nieuwe Werck' en is aan de kant van de haven en baai de oude wal rechtgetrokken en van een nieuwe poort met boven- en naastgelegen pakhuizen voorzien (voltooid 1669). De bolwerken aan de landzijde, waaraan overigens nog tot na 1725 gewerkt zou worden om ze volledig van een koraalstenen bekleding te voorzien, worden niet langer benoemd als de Hoofdwacht, Middelpunt en Zeepunt, maar met hun nieuwe namen De Maen, De Son en De Ster. In de jaren tachtig en negentig van de zeventiende eeuw werden vervolgens de zuid- en oostzijden van de stad omwald, zoals te zien op de plattegronden van Jan Christiaensz Toorzee op de bladen 175 boven en 176. De kaart komt vergaand overeen met die in Deel I: *Atlas Isaak de Graaf/ Atlas Amsterdam*, I-23k III, en heeft wellicht voor deze als voorbeeld gediend.

This special ground-plan from the first years of follow-up projects for fortifying Galle was, judging from the annotation, accompanied by a number of profile drawings, but these are no longer present. Since the situation of the preceding map from about ten years earlier, a rampart has been built on the western side, marked as 'the New Work', and on the side of the harbour and bay the old wall has been straightened and provided with a new gate with warehouses above and beside it (completed 1669). The bulwarks on the landward side, which would be worked on till after 1725 in order to provide them with a facing of coralstone, are no longer called the *Hoofdwacht* (Main Guard), *Middelpunt* (Middle Point) and *Zeepunt* (Sea Point), but have new names, *De Maen* (The Moon), *De Son* (The Sun) and *De Ster* (The Star). In the eighties and nineties of the seventeenth century the south and east sides of the town were then walled, as can be seen on the ground-plans by Jan Christiaensz Toorzee on sheets 175 above and 176. This plan largely coincides with the one in Volume I: *Atlas Isaak de Graaff/Atlas Amsterdam*, I-23k III, and may well have served as the original from which the latter was copied.

de STAD PUNTOGALLE

SCHALWAS

BASSAER

INEVIJEWERCK

blad / sheet 174:

Biblioteca Medicea Laurenziana, Carte di Castello 29.

[Johannes Vingboons, ca./c. 1665] :

Afbeelding van de Fortificatie der Stadt Punta Gala, met haere Straten, op 't Eylandt Ceijlon.

Depiction of the Fortification of the Town of Galle, with its Streets, on the Island of Ceylon.

Schaalstok van 50. Rhijnlandse Roeden = [ca. 1 : 1.870].
Scale-bar of *50. Rhijnlandse Roeden* = [approximately 1 : 1,870].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 50 x 68 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 50 x 68 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

De hier gereproduceerde versie van Johannes Vingboons' plattegrond van Galle is waarschijnlijk iets eerder getekend dan die voor de atlas van Laurens van der Hem op blad 172, maar inhoudelijk zijn beide kaarten identiek.

The version of Johannes Vingboons's ground-plan of Galle reproduced here was probably drawn a little earlier than the one for the atlas of Laurens van der Hem on sheet 172, but the two maps are identical as regards content.

blad 175 boven / sheet 175 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1055.

Colombo den 9:en Januarij Anno 1694. J:C: Toorzee, Ingenieur :
Colombo the 9th of January Anno 1694. J:C: Toorzee, Engineer :

Kaarte van een gedeelte der stadt Gale [...].

Plan of a part of the town of Galle [...].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 27,5 x 47 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 27.5 x 47 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Verso: Behoord tot de overgekomen Papieren van Ceilon [...] 1694.

Verklaringen: [rechtsboven] een beschrijving, als vervolg van de titel :
Explanations: [upper right] a description, in continuation of the title :

Vertoonende de Blokken waar in zijn staande de kookusboomen die gedestineert zijn om af te hakken zijnde tweehondert en veertig in't getal, zijn alhier verbeelt ofte beslooten met de Roode linie AB, en de geele muur als van A. de Punt Uijtregt; vlaggeklip en tot aan B.
Na het Principaal gekopieert en Accordeert.

Jan Christiaensz Toorzee geeft in dit kopie-deelplan van Gale het gebied aan waarbinnen blijkens zijn annotatie in 1694 alle kokospalmen gekapt dienden te worden, 'zijnde tweehondert en veertig in't getal'. De reden voor deze verordening zijn niet bekend; mogelijk gebeurde dit in verband met de verbreding van de vestingwal vanaf de Vlaggeklip of Vlaggepunt oostwaarts naar de nieuwe punt Utrecht. Zie ook Toorzees grote plattegrond van vier jaar later op blad 176, waarop de gehele voltooide omwalling is te zien.

In this copy part-plan of Galle Jan Christiaensz Toorzee indicates the area within which, judging from his note in 1694, all the coconut palms had to be cut down, 'being two hundred and forty in number'. The reason for this regulation is not known; possibly this happened in connection with the extension of the rampart from the *Vlaggeklip* (Flagstaff Point) eastwards to the new Utrecht point. See also Toorzee's large ground-plan from four years later on sheet 176, where the whole set of surrounding walls can be seen in completed form.

blad 175 onder / sheet 175 below:

Nationaal Archief, 1.04.02 1544 fol. 1025.

Colombo den 16:en November Anno 1694. J:C: Toorzee, Ingen:r :
Colombo the 16th of November Anno 1694. J:C: Toorzee, Engin:r :

Afbeeldinge van de Raadkamer tot Gale.

Depiction of the Council Room at Galle.

Schaalstok van 4 Roeden = [ca. 1 : 55].
Scale-bar of *4 Roeden* = [approximately 1 : 55].

1 kaart : ms op papier, 35 x 35 cm.
1 map : ms on paper, 35 x 35 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [boven] een legenda bij de letters A t/m F :
Explanations: [above] a key to the letters A to F :

A. Is de Raadcamer langh 3 Roeden en 9 voeten, ende breet een roede ende seven en een halve voeten.
B. Is den Ingangh aen den grond.
C. Een deur ende afgaende trap na de Secretarie.
D. en E. Zijn twee deuren.
F. Zijn opgaende trappen aen de Front.

Dit plan van de vergaderkamer voor de Politieke Raad in het Commandement te Galle door Jan Christiaensz Toorzee maakt deel uit van dezelfde bundel uit 1694 waartoe ook de ontwerpen voor het Seminarium en het leprozen-hospitaal te Colombo behoren (zie de bladen 117 en 118). Het Commandementsgebouw bevond zich op de hoek van de Kerkstraat (nu Church Street) en de Pakhuisstraat (nu Queen Street), tegenover de latere (1701) klokketoren; zie Toorzees grote kaart van Galle op blad 176.

This plan of the meeting room for the Political Council of the Commandery at Galle drawn by Jan Christiaensz Toorzee is part of the same bundle from 1694 to which the designs for the Seminary and the leper hospital at Colombo also belong (see sheets 117 and 118). The Commandery Building was located on the corner of the Kerkstraat (now Church Street) and the Pakhuisstraat (now Queen Street), opposite the later (1701) bell-tower; see Toorzee's large map of Galle on sheet 176.

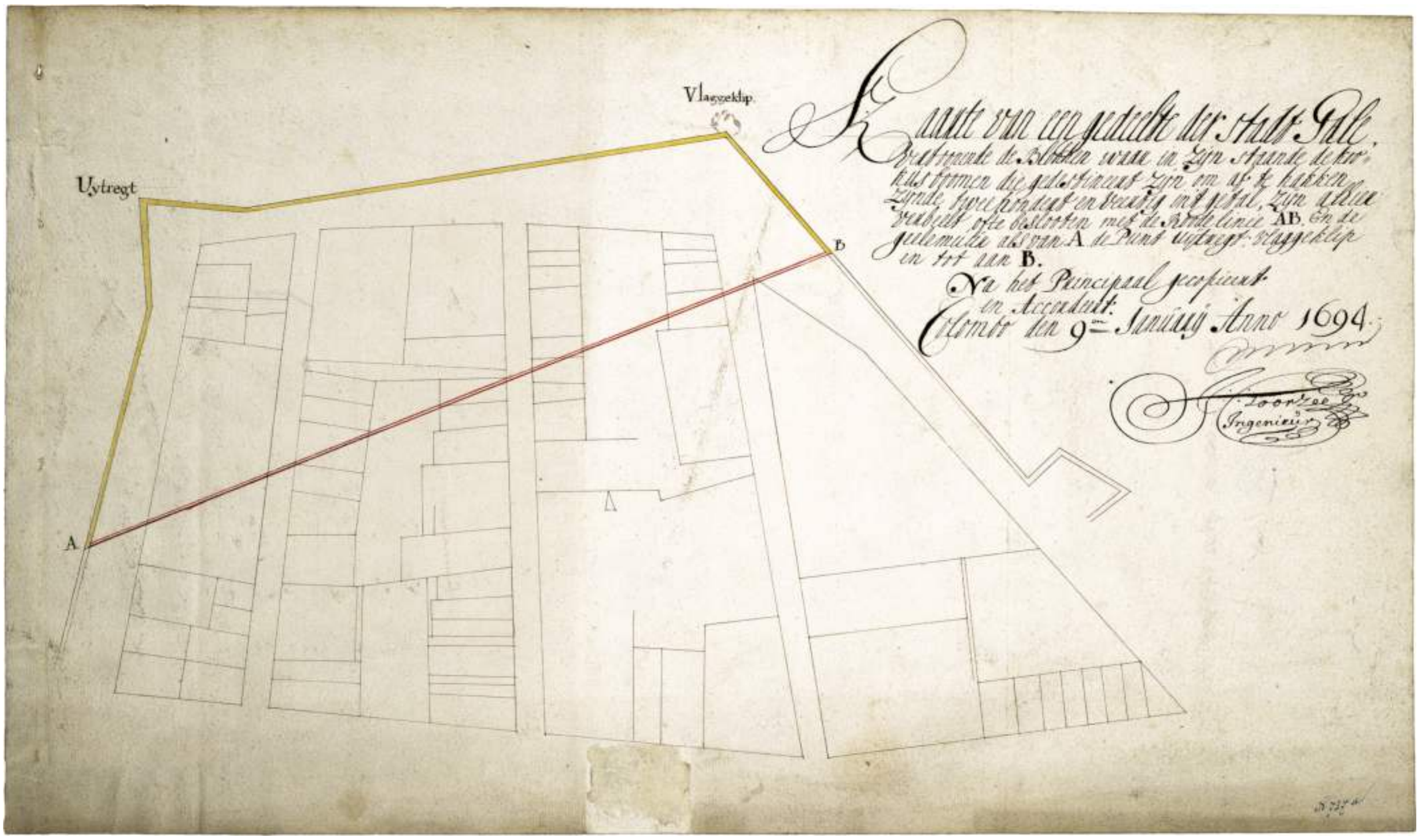

Caarte van een gedeelte der Stadt Gale.
Vertoonende de Schelle waar in Zijn Stande de twee huis formen die gedestineert Zijn om te staken Zynde Syne perpendiculaire en beecke in getal, Zijn alsse gedaen ofte beschreven met de Rode linie AB. En de gelemelde als van A de Punt uytregt Vlaggeklip en tot aan B.
Na het Principaal gesichnet en Accordeert
Colombo den 9en Januarij Anno 1694.
Loorsa Ingenieur

Afbeeldinge Van de Raadkamer Tot Galle.
A. Is de Raadcamer Langh 3 Roeden en 9 Voeten, ende Breet een Roede, en de Seven en een halve Voeten
B. Is den Ingangh aen de straet.
C. Een Gaede, en de afgaende trap na de Secretarie
D. en E. Sijn twee deuren
F. Zijn 3 gaende Leggers aen de Front
Colombo den 16en November Anno 1694.
Loorsa Ingenieur

DE FRONT.

G A L E

A. 't Bolwerk de Leeuw, Muursteen, voor Leeg met de wal, [illegible] aan 't Bolwerk de Maas, Metselen 2 voeten de Casemat de Borst 29, en boven de plaatsing 19 voeten. Bolwerk Hollandia en Zeelandia, metsen zijn van een Borst, Steenen, leegh Long 20 voet, dik 6 voeten.

B. Het Bolwerk de Maas, Leegh de Landen-grond reikt aan de Zuid met de Leeu, metsen gelijk de 2 voorn. Casematten aan de Maas, in een schuyn linie, legt de Batterije voor 4 Canons, Zijn 9 voeten Leegh, en zijne boven de hoogen grond, wel boven 20 voeten, waar op zijn gestelt 2 cm. zwaren Borstwering met haren steenen voet-dwanten, Leegh en dik 18 voeten.

C. De Kat, Waar op staat een Leeuw 28 voeten Leegh, leit als Landen-grond van 't Bolwerk de Leeuw, is gefundeert 18 voeten van de Schuyn linie, Leegh en dik 18 voeten, onder de Steenen gelijck, Zijnde 6 voeten onder de Steenen Borstwering Leegh 8 voeten, dik Leegh 4 voeten, te maanden, te weten, op de Steenen gangen-linie, en de Steene Borstwering Leegh 8 voeten, dik Leegh 4 voeten, te maanden, te weten op de Steenen gangen-linie.

D. 't Bolwerk de Star, voor aan Landen dik Courtine, staat voor aan de Leeuw ende Leegh 28 voeten, onder aan 19 voeten, welke onderaan Leegh legt als de Leeuw op Landen grond 24 voeten, de Borst grond voor op de Casemat Leegh 19 voet Legt als de Leeuw voor de Leeuw, op 8 voeten, gestelt, van de wederzijde Zuidende van Lien na 't Bolwerk de Maas, en de Linie en volgens wederom 28 voeten Leegh als de Kat, dik Bolwerk Lieff van de Kat aan Landen Leegh 28 en dik 4 voet en de rest de Casemat, gelijk reets op de gantse Linie dik en de Borstwering Leegh 8 voeten, dik Leegh 4 voeten.

E. De Hoek (een Platte plaats of Salve bolwerk) Leegh boven 't Water 20 voeten, Lieff van de Landen aan de Linie, en Front Leegh 28 voeten, dik 18 voeten, en de Rest maar 4 voeten.

F. Kapelijntje, Leegh boven 't Buyswater 18 voeten, de Borst wederzijds Leegh 2 voeten, dik 4 voeten.

G. Factor, Leegh als boven 12, de Borstwering Leegh 2 voeten, dik 4 voeten.

H. De Vlaggestok, Leegh ligt voeten 27 voeten; Leit op Cypelhout de Grondt met een Ront Cypelijn.

I. Het Huys, Leegh als boven 16 voeten, Laan steene, staat weer Leegh 28, dik 6 voeten, Leit aan de Linie staat een klein Casemattetje met een Cypelijn.

K. Het Huys, is 28 voeten Leegh als de Wagenpoort, Lieff aan de Landen Steene Linie, Cypelijn dik en de Voorpoort 8 voeten dik de Rest als boven, waar aan sprongt is een klein Armoiries Corps de Logie van Repetitien en andere gemeijne Cypelijn voor de Officiers Woonplaatse.

L. De Steen Hoek, Leegh voor de Muuren de Linie 17 voeten, Linie 18 voeten en Platte Front.

M. 't Swaerthoofd, waer op de Wagendrogt en Smidswinkel, is aan de Linie 18 voeten Leegh, en Front Leegh 28 voeten, dik 18 voeten.

N. Waterpoort, Leegh de wallen mede als boven Cypelijn Dik.

No. All Huysen en gebouwen, Buyten Comp. Poorte Leeuwarde, zijn mit dit dessijn, Cruis- en Aprilt, in de Conneranyte, Zijnde Lijst aangewesen.

Alle van Huysen Cypelijn staat word met rode Linien Verbeelt, te weten:

O. Een meerderen en Kuyp van Cypelwerken.

PP. Een packhuijs in twee te vreedelen, tot Bergen van Cruid. Regt. [illegible]

Q. Een pagie packhuijs.

R. Een Cypelijn wall.

S. Affstands tot Bergen der gemeijne Cypelijnen in de Gebauwen te vinden.

Gale uijt Junij Ao 1698.

De Baay

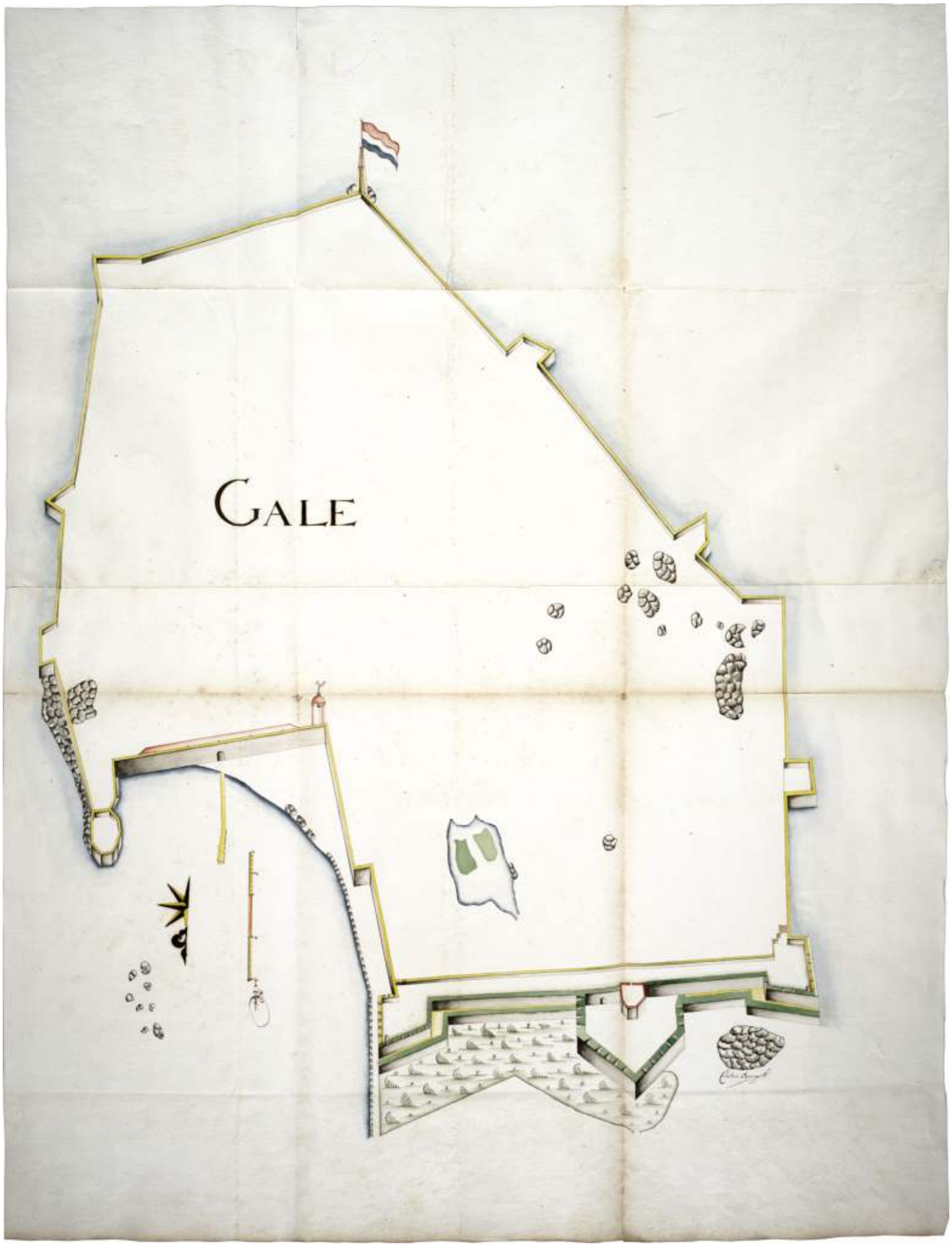

blad / sheet 177:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 1522 kaart/map no. 4.

Christian Boomgart, [1717] :

Gale.

Galle.

Schaalstok van 20 R: Roeden = [ca. 1 : 1.100].
Scale-bar of *20 R: Roeden* = [approximately 1 : 1,100].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 99 x 69 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 99 x 69 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Deze ongeannoteerde kaart met vereenvoudigd perspectief-aanzicht van de vestingwerken van Galle door Christiaan Pieter Boomgart uit 1717 is een van drie identieke in de verslagen van de inspecties door gouverneur Isaac Augustijn Rumpf in de jaren 1717-1721; de twee andere bevinden zich in het Nationaal Archief onder de inventarisnummers 1.04.02 10090 (kaart 6) en 1.11.01.01 598 (kaart 6). Helaas komt in geen van de kopieverslagen een plattegrond van de stad zelf voor, zoals Boomgart meestal wel tekende bij soortgelijke kaarten van andere compagniesvestigingen.

This unannotated map with a simplified perspective view of the defensive works of Galle by Christiaan Pieter Boomgart from 1717 is one of three identical ones in the reports on the inspections carried out by Governor Isaac Augustijn Rumpf in the years 1717-1721; the two others are in the Netherlands National Archives under the numbers 1.04.02 10090 (map 6) and 1.11.01.01 598 (map 6). Unfortunately in none of the duplicate reports do we find a ground-plan of the town itself, such as Boomgart usually drew with similar maps of other Company establishments.

blad / sheet 176:

Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, H 47 kaart/map no. 6.

Gale ult:mo Junij A:o 1698. J:C: Toorzee, Ingenieur :
Galle at the end of June A:o 1698. J:C: Toorzee, Engineer :

Gale.

Galle.

Schaalstok van 40 Rijnl: Roeden = [ca. 1 : 1.330].
Scale-bar of *40 Rijnl: Roeden* = [approximately 1 : 1,330].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 72,5 x 99,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 72.5 x 99.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsonder.
Orientation: north is lower right.

Verklaringen: [rechtsboven] een legenda bij de letters A t/m S :
Explanations: [upper right] a key to the letters A to S :

A. 't Bolwerk De Zon, wiens kruijn (even hoog met de wal gang, tot aan 't bolwerk De Maan) verheven is boven de weg langs de Baaij 29, en boven de faucebraij 19 voeten. Welke bolwerk en gordijn versien zijn van een klipsteene Borstweering hoog 3 1/2 en dik 6 voeten.
B. 't Bolwerk De Maan, heeft de benedengrond naast aan de kat, met de Zon, voorg:t gordijn en de faucebraij van hier tot aan de Star, in een gelijke hoogte; dog de Batterijen voor 't Canon zijn 7 voeten hooger, en agter boven de buijten grond verheven 33 voeten, waar op nog gestelt is een aarden borstweering met twee steene voetbancken, hoog 6 en dik 18 voeten.
C. De kat; wiens oppervlak 25 voeten hooger legt als de benedengrond van 't bolwerk voorn:t, is g'ordonneert tot meerder bedecking van de kruijtkelder onder de selve gelegen 2 voet te verhoogen en de steene borstweering van 4 voeten hoog, en 6 1/2 dik soodanig te veranderen, als breder bij de beschrijving aangewesen.
D. 't Bolwerck de Star; verheven boven den horizon met gemeen tij 53 1/4 en boven deselve onderwal 19 voeten; welke onderwal hooger legt als de klippige buijten grond 24 voeten. De binnengrond waar op de Corpsduguarde staat is 9 voet lager als de kruijn van't bolwerk, of t'bovenst gedeelte van de walgank streckende van hier na 't bolwerk de Maan, en dese kruijn en walgang wederom 5 3/4 v:t lager als de kat. Dit bolwerk heeft aan de Zeekant een borstw: hoog 3 1/2 en dik 4 voet en de na de landzijde, gelijk mede op de gordijn tusschen dit en de Maan van de selvde hoogte, dog 6 voeten breed, alle van klipsteenen.
E. Aeolus, (een platte form of halve bolwerk) hoog boven 't Zeewater 33 voet, heeft een doorgaande batterij, en steene borstweering hoog 2 1/2; breed na 't noorden 8, en de rest maar 4 1/2 voeten.
F. Niphtunes, hoog boven 't Zeewater 18 v:t, de borstweering hoog 2 1/2; dik 4 1/2 voeten.
G. Triton, hoog als boven 12: de borstweering hoog 2 1/2, dik 4 voeten.
H. De Vlaggeklip, hoog uijt water 27 voeten; hierop is geplaatst de vlaggemast en een wachthuijsje.
I. Uttregt, hoog als boven 14. v:t, haar steene borstweer hoog 2 1/2 dik 6 voet. Binnen de selve staat een kleen Corpsduguarde en konstapelskamertje.
K. Aurora, is 3 1/2 voet hooger als Uijtregt, heeft een doorgaande steene batterij. Tusschen dit en Ackersloot is 't Nederlands hospitaal, waar aangevoegt is een kleen ammonitieloots, tot berging van rapaarden en andere gereedschappen voor dit puntje noodzakelijk.
L. Ackersloot; hoog boven den Horizon der Zee 17 voeten, hier op staat een matroose wagt.
M. 't Zwarte fort, waar op de wapenkamer en smitswinkel, en aan desselvs opgang een Corpsduguarde.
N. 't Waterpas, op de welke mede een kleen Corpsduguarde staat.

NB. Alle Huijsen en gebouwen d'E: Comp:ie toebehoorende zijn met een donkere verwe afgeset, en de voornaamste schriftelijk aangewesen.
't Gene van nieuws is geprojecteerd werd met roode linien vertoont, te weten.
O. Timmerwerven en berging voor houtwerken.
PP. Een packhuijs in tween te verdeelen, tot 't bergen van Caneel, Areek &:a.
Q. Equipagiepackhuijs. Hiertoe t'employeren een vervallen timmerwerkje en d[itt]o pakckhuijsje en drie moorse daken.
R. Een Corpsduguarde.
S. Afdackje tot 't bergen der gereetschappen in de lijnbaan te gebruijken.

De weinig bekende grote plattegrond die Jan Christiaensz Toorzee in juni 1698 maakte voor het verslag van de inspectiereis van gouverneur Gerrit de Heere biedt mede door de uitvoerige verklaring een schat aan informatie over de situatie te Galle na de voorlopige voltooiing van de voornaamste compagnieswerken aan het eind van de zeventiende eeuw. De stad was toen geheel omwald en zou in de volgende eeuw tot het eind van de Nederlandse periode nauwelijks meer veranderingen ondergaan. Zie ter vergelijking de bijna honderd jaar jongere situatiekaart van Carl Friedrich Reimer op blad 200.

The little known large ground-plan which Jan Christiaensz Toorzee made in June 1698 for the report on Governor Gerrit de Heere's tour of inspection represents, also because of its extensive explanations, a mine of information on the situation at Galle after the provisional completion of the main Company works at the end of the seventeenth century. The town was then completely walled, and in the next century up to the end of the Dutch period would scarcely undergo any further changes. For comparison, see the situation map by Carl Friedrich Reimer on sheet 200 from almost a hundred years later.

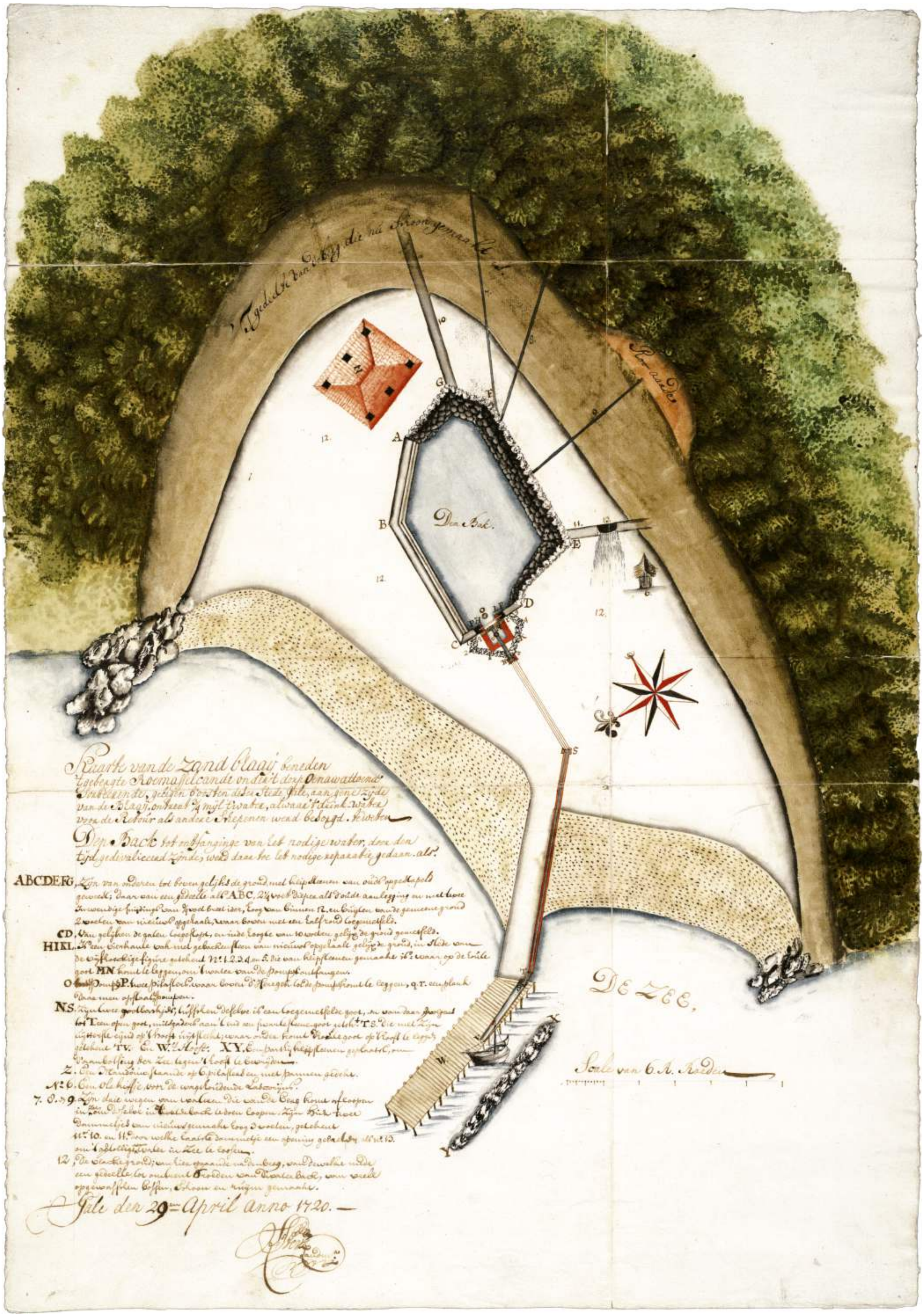

Kaarte van de Zand Blaay beneden
Vogelsangh Roomasseldande onderlt dorp Oranawatte end
Oudekraan de, gelijn d'oosten deser Stede Pile, aan gene zijde
van de Blaay, ontrent ¾ myl t'waarts, alwaar't dienst webbe
voor de Retour als andere Schepen word besorgd. te werken

Dep. Back tot ontfanginge van het nodige water, door den
tijd gedivalieerd zijnde, word deze tot het nodige reparatie gedaan. als:

ABCDEFG, Zijn van onderen tot boven gelijks de grond, met kleipdammen van oude opgehaalde gewerkt; daar van een gedeelte als ABC, 2¼ voet dikte als d'oude aanlegging en met twee inwendige fruidingen van 9 voet breet ider, Leg van binnen R. en buijten van de gemeene grond 2 voeten van nieuws opgehaalt, waar boven met een half rond toegemetselt.

CD, Van gelijken de galeij toegeslopt, en inde Loogte van 10 voeten gelijk de grond gemetselt.

HIKL. Is een vierhaute oth met gebackenstenen van nieuws opgehaalt gelijk de grond, in stede van de vijfhoekige figuure gestaan N°. 1. 2. 3. 4. en 5. die van kleipstenen gemaakt is, waar op de twee goot MN komt te leggen om't water van de Pompstaanders.

O. Een Pomp P. twee pilaasters waar boven d'Arregen tot de pompstroom te leggen, q.t. een plank voor men opstaat te pompen.

NS. Zijn twee goothoofden, t'hoofden deselve is een toegemetselde goot, en van daar het goot tot T een open goot, mitsgaders aan't end een fraaije steene goot geleth. t'TS. die met zijn uijterste eijnd op't hoofd uijtsteekt; waar in dese komt de twee goot op't hoofd te leggen geleghen t'TV. En W. t'Noorde. XY. Een party kleipstenen geplaatst, om d'aanbolsing der Zee tegen't hoofd te beschutten.

Z. Een Mandoine staande op 6 pilaasters en met pannen gedeckt.

N°. 6. Een oude hoffie voor de ongelukkende Laboranten.

7. 8. 9. Zijn drie wegen van verluen die van de Coog komt afgeloopen in 't zelve Schelf in't Casteleth te doen Loopen. Zijn Kist toren Dammetjes een nieuws gemaakt Loog 3 voeten, gelegen als N°. 10. en 11. voor welke Caaiste dammetjes een spanning gelegt als N°. 13. om't afbollingh te verhoeden in Zee te loopen.

12. De Lage grondt, en hier staande in Dambeg, van dewelke uijt de een gedeelte tot ontrent 6 voeten van Noorte Back, van veele opgewassene Bossen, Schoon en rijpen genomen.

Gale den 29ste April anno 1720.

Scale van 6 R. Roeden

Museum Bodellianum
Port. Lyc No. 181

blad / sheet 178:

Nationaal Archief, 1.11.01.01 598 kaart/map 8.

Gale den 29:en April anno 1720. L: Stevensz :

Galle, the 29th of April anno 1720. L: Stevensz :

[Plan van de waterplaats aan de baai van Galle].

[Plan of the drinking-water basin on Galle Bay].

Schaalstok van 6 R. Roeden = [ca. 1 : 205].
Scale-bar of *6 R. Roeden* = [approximately 1 : 205].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 67 x 47 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 67 x 47 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksonder.
Orientation: north is lower left

Verklaringen: [linksonder] een beschrijving en een legenda bij de letters A t/m Z en de nummers 1 t/m 12 :
Explanations: [lower left] a description and a key to the letters A to Z and the numbers 1 to 12 :

Kaarte van de Zand Baaij beneden 't gebergte Roemasselcande onder't dorp Oenawattoena sorteerende, gelegen b'oosten deser Stede Gale, aangene zijde van de Baaij, omtrent 3/4 mijl 't water, alwaar 't drink-water voor de Retour als andere Schepenen werd besorgd. Te weten Den Back tot ontfanginge van het nodige water, door den tijd gedevaliceerd zijnde, werd daar toe een nodige reparatie gedaan, als.

ABCDEFG. Zijn van onderen tot boven gelijks de grond, met klipsteenen van ouds opgestapeld geweest; daarvan een gedeelte als ABC, 2 1/4 voet dieper als d'oude aanlegging en met twee inwendige snijdings van 3/4 voet breed ider, hoog van binnen 12, en buijten van de gemeene grond 2 voeten van nieuws opgehaalt, waar boven met een halfrond toegemetseld.
CD. Van gelijken de gaten toegestopt en in de hoogte van 10 voeten gelijc de grond gemetseld.
HIKL. Is een vierkante bak met gebacken steen van nieuws opgehaalt gelijc de grond, in stede van de vijfhoeckige figure getekent N:o 1.2.3.4. en 5. die van klipsteenen gemaakt is: waar op de ronde goot MN komt te leggen om 't water van de pomp t'ontfangen.
O. Pomp P. twee pilasters waar boven d'Heregek [pompstang] tot de pomp komt te leggen, q.r. een plank daar men op staat te pompen.
NS. Zijn twee gootbackjes, tusschen de deselve is een toegemetselde goot, en van daar volgent tot T een open goot, mitsgaders aan 't end een swarte steene goot getek:t T.S. die met zijn uijtterste eijnd op 't hooft uijtsteekt; waar onder komt de houte goot op 't hooft te leggen getekent TV.
En W. 't Hooft. XY. Een parthij klipsteenen geplaatst, om d'aanbotsing der Zee tegen 't hooft te bevrijden.
Z. Een Mandonne [moormondu, wachthuisje, afdak] staande op 6. pilasters en met pannen gedeckt.
N:o:6. Een Ola huijsje, voor de wagthoudende Lascorijns.
7.8. en 9. Zijn drie wegen van wateren die van de berg kome afloopen in zee om deselve in den waterback te doen loopen; Zijn hier twee dammetjes van nieuws gemaakt hoog 3 voeten, getekent N:o 10 en 11, door welke laatste dammetje een opening gelaeten als n:o 13. om 't aftollige van water in Zee te loosen.

12. De vlacke grond; van hier opgaande na den berg, van dewelke mede een gedeelte tot omtrent 6 roeden van den waterback, van veele opgewassschene bossen, schoon en ruijm gemaakt.

In de verklaring bij deze kaart uit april 1720, die naderhand is toegevoegd aan een der kopieverslagen van de inspectiereizen van gouverneur Rumpf, rapporteert de landmeter Livinus Stevensz over herstelwerkzaamheden die in de voorafgaande periode zijn uitgevoerd aan de zogeheten waterplaats op de oostelijke oever van de baai van Galle, nabij het dorp Unawatuna. Bij deze inrichting werd via toevoergoten van nabijgelegen hoogten zuiver grondwater verzameld in een stenen reservoir, van waar het met een grote handpomp door een deels houten leiding naar de aanlegsteiger kon worden gebracht om de watervaten voor de schepen op de rede te vullen. De waterplaats van Unawatuna is op bijna alle kaarten van de baai van Galle aangegeven, onder meer op die uit ongeveer dezelfde tijd op blad 179 boven.

In the explanation with this map from April 1720, which was later attached to one of the duplicate reports on the tours of inspection by Governor Rumpf, the surveyor Livinus Stevensz reports on the restoration work carried out in the preceding period on the so-called *waterplaats* (watering-place) on the eastern shore of the Bay of Galle, near the village of Unawatuna. At this facility clean groundwater was piped from adjacent heights and collected in a stone reservoir, from where it was brought through a partly wooden pipe to the jetty, in order to fill the water casks for the ships in the roads. The watering place of Unawatuna is marked on almost all maps of Galle Bay, including the one from about the same time on sheet 179 above.

blad / sheet 179:

Universiteitsbibliotheek Leiden, Collectie Bodel Nijenhuis 002-11-061.

[Anoniem, ca. 1721] :
[Anonymous, c. 1721] :

Plaan / van de stadt / en cituatie / tot / Gaale.

Plan / of the town / and cituation / of / Galle.

Schaalstok van 300 Rls Roeden = [ca. 1 : 16.900].
Scale-bar of *300 Rls Roeden* = [approximately 1 : 16,900].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 26 x 41,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 26 x 41.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Dit ongeannoteerde 'plaan' van Galle en omgeving is weer een van de kaarten uit de serie in de Collectie Bodel Nijenhuis in de Universiteitsbibliotheek Leiden die waarschijnlijk in verband kunnen worden gebracht met de werkzaamheid van Pieter Gijsbert Noodt in Ceylon in 1721; zie onder meer blad 134. De Sri Lanka National Archives bezitten echter geen kaart van Galle waarvan deze een kopie zou kunnen zijn, zoals wel het geval is bij de meeste andere met betrekking tot Ceylon in de serie.

This unannotated *plaan* (plan) of Galle is again one of the maps from the series in the Bodel Nijenhius Collection in the Leiden University Library which can probably be associated with the activities of Pieter Gijsbert Noodt in Ceylon in 1721; see also sheet 134. However, the Sri Lanka National Archives do not hold a map of Galle of which this might be a copy, as is the case with most of the others relating to Ceylon in that series.

blad 180 boven / sheet 180 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1057.

[Anoniem, 1760-1770] :
[Anonymous, 1760-1770] :

Project van de geproponeerde / gragt en bedekte weg mitsgaders / van een kleijn redoute voor de / poorte ter versterking van de stad / Gale aan de land kant, en vergroting / der flanquen van de punte de Ster.

Project for the proposed / moat and covered way and for / a small redoubt in front of the / gate for the fortification of the town of / Galle on the landward side, and the extension / of the flanks of the Star bastion.

Schaalstok van 30 Roeden = [ca. 1 : 1.460]
[profielen] 10 Roeden = [ca. 1 : 485].
Scale-bar of *30 Roeden* = [approximately 1 : 1,460]
[profiles] *10 Roeden* = [approximately 1 : 485].

1 kaart + 2 profielen : ms op papier, gekleurd, 47,5 x 68 cm.
1 map + 2 profiles : ms on paper, coloured, 47.5 x 68 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verklaringen: [rechts] een legenda bij de nummers 1 t/m 7 :
Explanations: [right] a key to the numbers 1 to 7 :

1. De punt de Ster.
2. De punt de Maan.
3. Cacalier.
4. De punt de Son.
5. De Redoute voor de poort.
6. Mattrose punt.
7. Het hoofd.

De achtergronden van dit projectplan zijn niet bekend. Onder gouverneur Petrus Vuijst (1726-1729) werden de laatste grote werkzaamheden aan de vestingwal van Galle aan de landzijde afgesloten en werd onder meer de punt De Ster nogmaals verhoogd en verbreed, zoals ook in dit plan is voorgesteld. De uitvoering van de kaart, het handschrift en het taalgebruik duiden echter eerder op een datering in de tweede helft van de achttiende eeuw, zodat als maker wellicht de luitenant (later kapitein) John of Jan Brohier in aanmerking kan komen. Van hem is bekend dat hij omstreeks 1769 werkte aan plannen voor de versterking van Galle aan de landzijde, maar in 1770 besliste de Hoge Regering in Batavia dat de uitvoering daarvan pas kon worden overwogen nadat eerst de vestingwerken in Colombo en Trincomalee waren gemoderniseerd. Brohier kwam uit Engelse dienst en was in Ceylon voor de Compagnie werkzaam in de jaren 1764-1787.

(vervolg op pag. 180 / continued on p. 180)

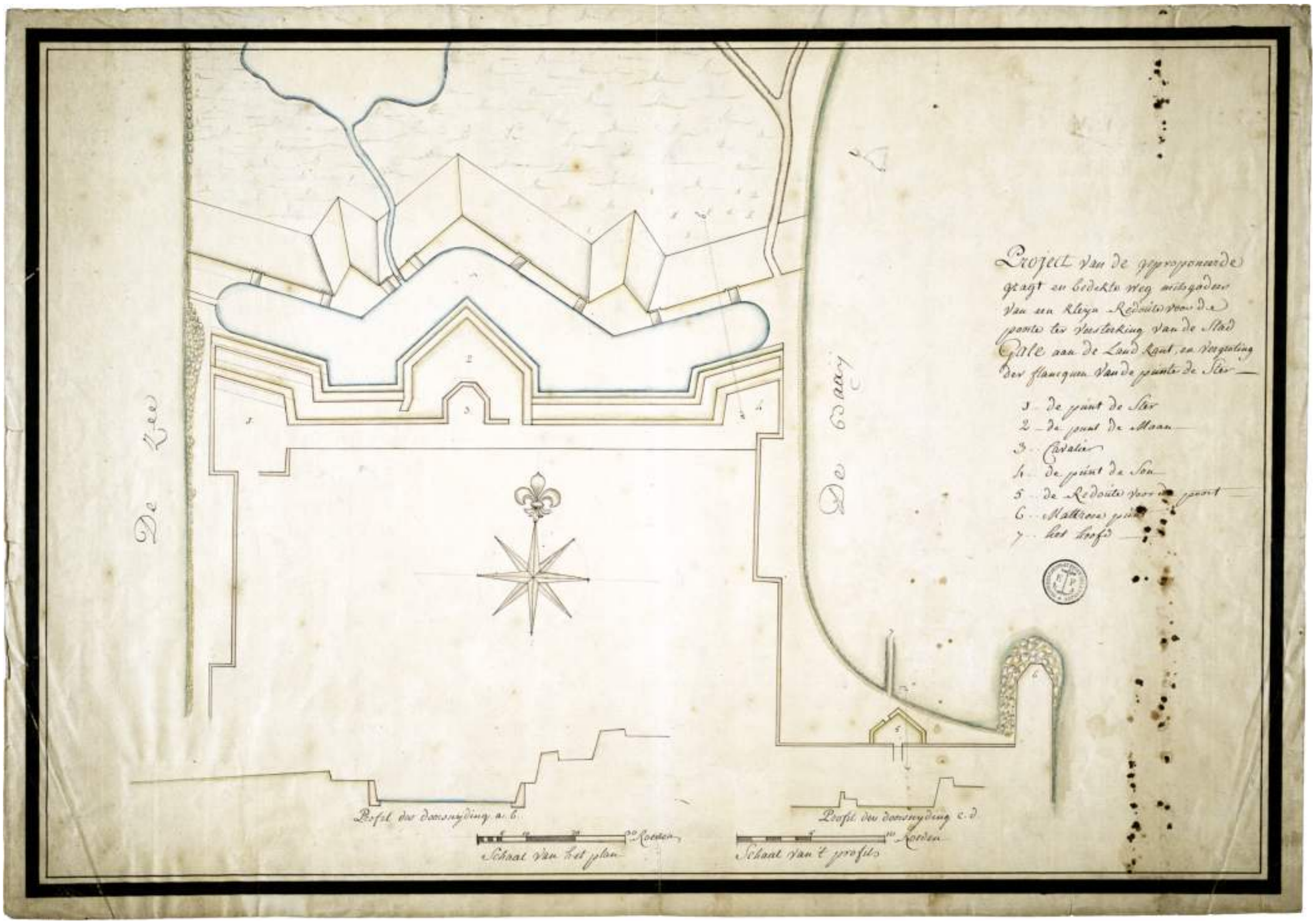
Projekt Van de gepropooneerde
gragt en bedekte Weg mitsgaders
Van een Kleyn Redoute voor de
ponte ter Versterking Van de Stad
Galle aan de Land Kant, en Vergroting
der flanquen Van de punte de Ster
1 De punt de Ster
2 De punt de Maan
3 Cavalier
4 De punt de Son
5 De Redoute voor de ponte
6 Matteras pun
7 het hoofs
Profil der doorsnyding a. b.
Schaal Van het plan
Rooden
Profil der doorsnyding c. d
Schaal van 't profils
Rooden

(vervolg van pag. 179 / continued from p. 179)

The background of this project plan is not known. Under Governor Petrus Vuijst (1726-1729) the last major works on the ramparts of Galle on the landward side were completed and the Star point was once more raised and widened, as is also proposed in this plan. The execution of the map, the handwriting and use of language indicate rather a dating to the second half of the eighteenth century, so that the Lieutenant (later Captain) John or Jan Brohier could be considered as maker. It is known that around 1769 he was working on plans for fortifying Galle on the landward side, but in 1770 the High Government in Batavia decided that their implementation could only be considered after the defensive works in Colombo and Trincomalee had first been brought up to date. Brohier had been in the service of the English, and worked for the Company in Ceylon in the years 1764-1787.

blad 180 onder / sheet 180 below:

Antiquariaat A. Asher & Co. B.V., IJmuiden.

[Jan Zacharias Nauwman, 1763]:

De Zuijdwest kust van het Eijland Ceijlon.

The South-West coast of the Island of Ceylon.

Schaalstok van Een Duijtsche mijl van 15 in een graad = [ca. 1 : 93.800].
Scale-bar of *Een Duijtsche mijl van 15 in een graad* = [approximately 1 : 93,800].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 30 x 31 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 30 x 31 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verklaringen: [rechtsboven] een beschrijving met zeilaanwijzing :
Explanations: [upper right] a description with a sailing instruction :

Dit huijs staat op een rond heuvelken; als men 't zelve buijten het hooge land ziet, dan is men bij de klippen van 6 voeten, leggende naast de hoek van Punta Gala.

Schipper Jan Zacharias Nauwmans kaartje van de rede en baai van Galle met kustprofielen uit 1763 komt weer nauwgezet overeen met de gedrukte kaart in het tien jaar oudere zesde deel van de *Zee-Fakkel* van Johannes van Keulen; zie ook blad 76. De schematische weergave van de stad Galle doet zeer verouderd en bijna Portugees aan, maar zou desondanks in deze vorm nog tot het laatst van de achttiende eeuw op de Nederlandse zeekaarten gehandhaafd blijven. Zie ook de sterk gelijkende kaart op blad 186 boven.

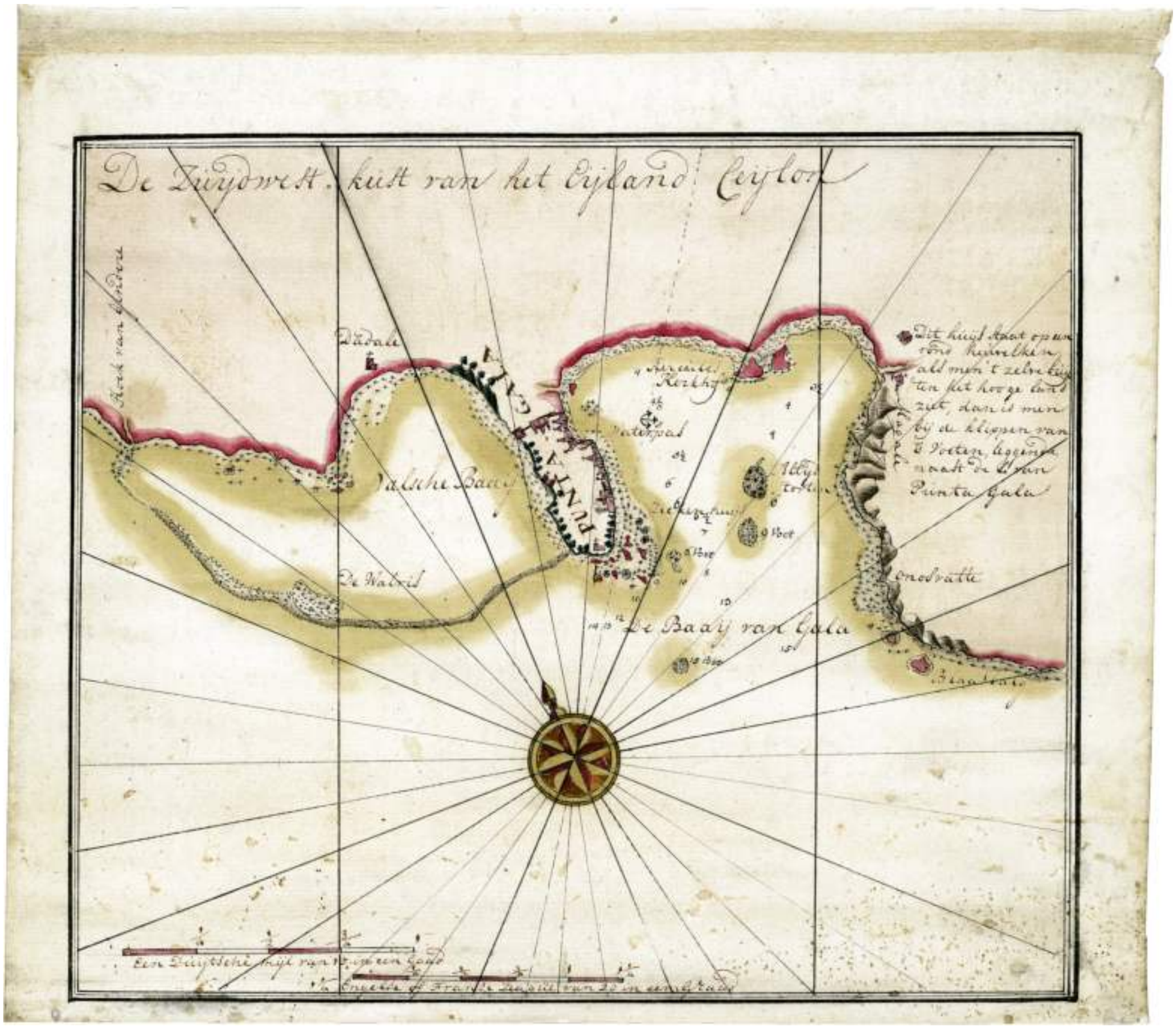

Master Jan Zacharias Nauman's little chart of the roads and bay of Galle with coastal profiles from 1763 again corresponds closely with the printed map in the sixth volume of the *Zee-Fakkel* by Johannes van Keulen from ten years before; see also sheet 76. This schematic image of the town of Galle looks out-of-date and almost Portuguese, but even so continued to appear in this form on Dutch sea-charts until the closing years of the eighteenth century. See also the very similar map on sheet 186 above.

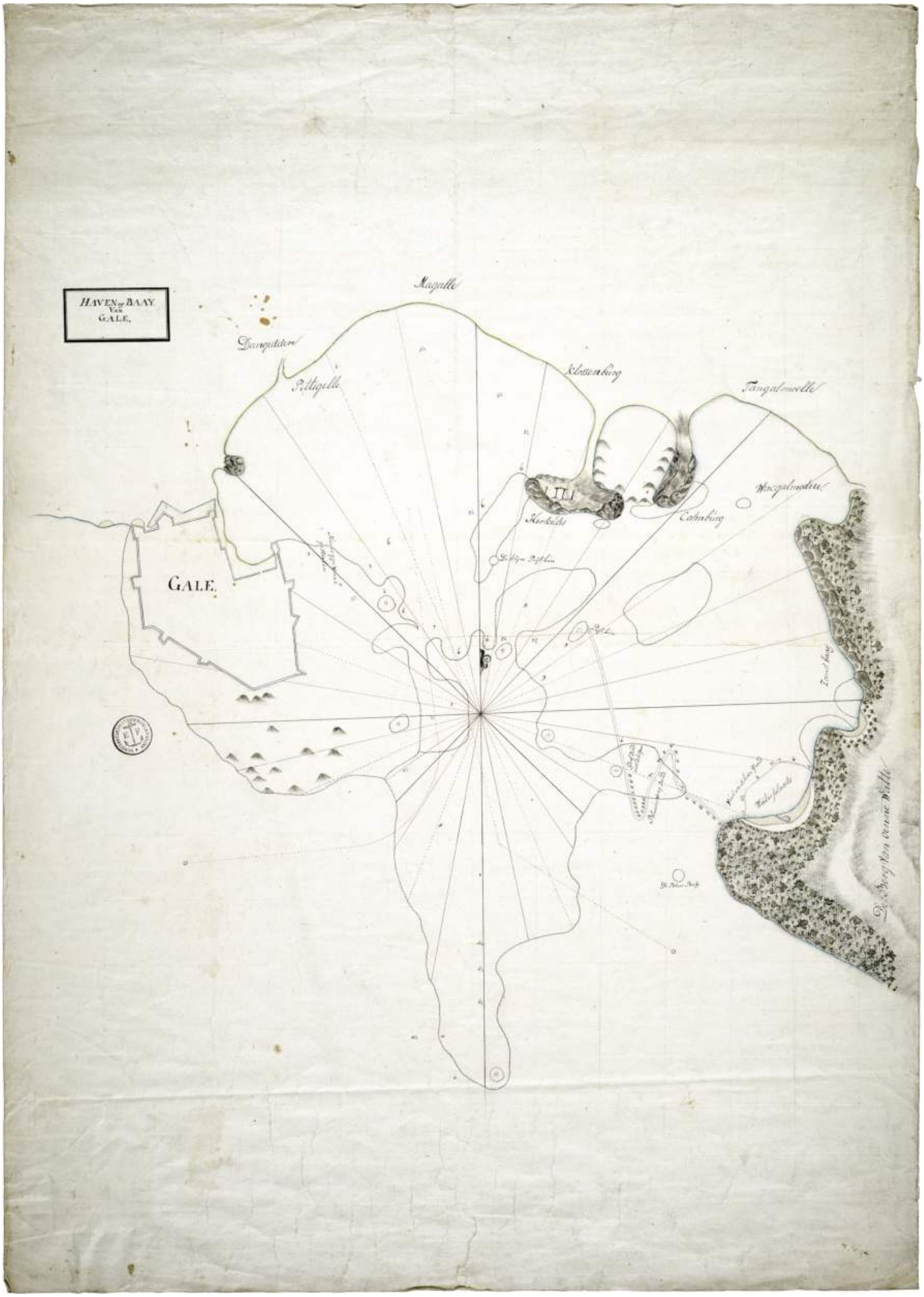

blad / sheet 181:

Nationaal Archief, 4.VEL 247.

[Anoniem, 1760-1785] :
[Anonymous, 1760-1785] :

Haven of Baay / Van / Gale.

Harbour or Bay / Of / Galle.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 75 x 53,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 75 x 53.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Over de oorsprong van deze anonieme en ongeannoteerde kaart van de baai van Galle is niets bekend; de datering kan echter veilig op na ca. 1760 gesteld worden. Ze geeft een goede indruk van de vele gevaarlijke klippen en riffen in deze enige grotere beschutte ankerplaats aan de westkust van Ceylon, die het verblijf ter plaatse voor de compagnieschepen niet zonder risico maakte. Bij het schiereilandje Klossenburg aan de noordzijde van de baai is de plaats aangeduid waar op 21 mei 1661 de *Hercules* op een rif stootte en zonk, na in de baai van de ankers te zijn geraakt. In de latere achttiende eeuw diende dit schiereilandje mede als galgenveld, zoals aangegeven, als vervanging voor de oorspronkelijke executieplaats in de stad zelf, tussen het Zwarte Fort en het bastion Akersloot. Op de oostoever is aan de voet van de 'Berg van Oenne Watte' weer de waterplaats ingetekend. Het kaartbeeld als geheel komt vergaand overeen met dat van de kaart op blad 182 en de twee volgende, die bijna zeker tussen 1750 en 1760 zijn gemaakt. Het Nationaal Archief bezit twee vrijwel identieke kaarten onder de inventarisnummers 4.BRF 232 en 4.TOPO 15.111, respectievelijk afkomstig uit de nagelaten papieren van de commandeur van het Landseskader in Oost-Indië Jacob Pieter van Braam, die in 1785-1786 op de thuisreis Ceylon aandeed, en van Cornelis Jacob van de Graaf, gouverneur van de Kaap in de jaren 1785-1791 en oudere broer van de voorlaatste Nederlandse gouverneur van Ceylon, Willem Jacob van de Graaff.

The origins of this anonymous and unannotated map of the bay of Galle are not known; however, it can safely be dated to after about 1760. It gives a good impression of the many dangerous cliffs and reefs in this anchorage, the only larger protected one on the west coast of Ceylon, which made a stay here not without risk for the Company's ships. On the little peninsula of Klossenburg on the northern side of the bay the place is shown where on 21 May 1661 the *Hercules* struck a reef and sank, after having lost its anchors in the bay. In the later eighteenth century this peninsula also served as gallows-field, as marked, to replace the original place of execution in the town itself, between the *Zwarte Fort* and the bastion *Akersloot*. On the eastern shore at the foot of the *Berg van Oenne Watte* (Unawatuna Hill) the watering-place has again been drawn. The map image as a whole largely corresponds with that of the map on sheet 182 and the next two, which were almost certainly made between 1750 and 1760. The Netherlands National Archives hold two almost identical maps with the numbers 4.BRF 232 and 4.TOPO 15.111, deriving respectively from the papers left by the Commander of the Home Fleet Squadron in the East Indies, Jacob Pieter van Braam, who visited Ceylon in 1785-1786 on the homeward voyage, and by Cornelis Jacob van de Graaff, Governor of the Cape betwee 1785-1791 and the elder brother of Willem Jacob van de Graaf, the last but one Dutch Governor of Ceylon.

blad / sheet 182:

Nationaal Archief, 4.MIKO W34.

[Anoniem, 1750-1760] :
[Anonymous, 1750-1760] :

Plaan van de stad / en baay van Gale.

Plan of the town / and bay of Galle.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 46 x 65 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 46 x 65 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksboven.
Orientation: north is upper left.

Verklaringen: [rechtsboven] een legenda bij de letters A t/m P :
Explanations: [upper right] a key to the letters A to P :

A. 'T Water Pas en Swarte fort.
B. Punt Akker Sloot.
C. Punt Aurora.
D. Punt Uijt Regt.
E. Vlage Klip.
F. 'T Halve bolwerk Triton.
G. 'T Halve bolwerk Neptunes.
H. 'T Halve bolwerk Eolus.
I. Bolwerk De Star.
K. Bolwerk de Maan.
L. De Kat.
M. Bolwerk De Zon.
N. Scheeps timmerwerf.
O. 'T Hooft.
P. Waater Poort.

De drie kaarten van de baai van Galle op de bladen 182-185 vertonen een opmerkelijke samenhang van stijl en inhoud en zullen ongetwijfeld door, of onder toezicht van, een en dezelfde landmeter c.q. militair ingenieur gemaakt zijn. Een waarschijnlijke kandidaat is de luitenant Noël Anthonie Lebeck (werkzaam in Ceylon tussen 1735 en 1769), die in de jaren rond 1750 betrokken was bij – niet uitgevoerde – projectplannen voor de militaire versterking van de baai middels de aanleg van een batterij op de berg van Unawatuna, boven de waterplaats. De Gaalse landmeters-kaartenmakers die toen onder zijn leiding werkten, waren Jacob Livinus Stevensz en Christiaan Schot. De kaart op blad 182 geeft een overzicht van de baai met de toen bestaande vestingwerken, dus die van de stad Galle zelf, zonder verdere invulling van de oostoever van de baai met de geplande werken. Op blad 183 is een deel van een kaart gereproduceerd waarin deze projecten wel zijn ingetekend en geannoteerd, waarbij onder meer de mogelijkheid van een vijandelijke landing wordt beschouwd. Het betreft hier echter alleen de rechter helft van een grotere kaart, die hoogstwaarschijnlijk identiek was aan de overzichtskaart van de baai van Galle en het gehele schiereiland van Unawatura op de bladen 184-185. Deze laatste is voorzien van een inzetkaart met aparte annotatie van alleen de nieuw geprojecteerde batterij en bijbehorende werken. Een soortgelijk projectplan, dat met zekerheid gedateerd kan worden op 1751 maar een afwijkend ontwerp vertoont, is afzonderlijk gereproduceerd op blad 204.

The three maps of the bay of Galle on sheets 182-185 display a remarkable relationship in style and content, and will have been made by, or under the supervision of, one and the same surveyor, or as the case may be, military engineer. A probable candidate is the Lieutenant Noël Anthonie Lebeck (active in Ceylon between 1735 and 1769), who in the years around 1750 was involved in the (unimplemented) project plans for the military fortification of the bay by means of constructing a battery on the hill of Unawatuna, above the watering-place. The Galle surveyors and map-makers who were then working under his guidance were Jacob Livinus Stevensz and Christiaan Schot. The map on sheet 182 gives a survey of the bay with the defensive works in existence then, hence those of the town of Galle itself, without filling in the eastern shore of the bay with the works planned. On sheet 183 there is a reproduction of a map on which these projects are indeed drawn in and annotated, including a consideration of the possibility of a hostile landing. However, this relates only to the right-hand half of a larger map, which most likely was identical to the general map of the bay of Galle and the entire peninsula of Unawatuna on sheets 184-185. This is provided with an inset map with separate annotation of only the new projected battery and accompanying works. A similar project plan, that can certainly be dated to 1751 but shows a different design, has been reproduced separately on sheet 204.

blad / sheet 183:

Nationaal Archief, 4.MIKO W33.

[Anoniem, 1750-1760] :
[Anonymous, 1750-1760] :

[Kaart van de baai van Oenewatte en de baai van Gale].

[Map of Unawatuna Bay and Galle Bay].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 57 x 47 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 57 x 47 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsonder.
Orientation: north is lower right.

Verklaringen: [rechtsonder] een legenda bij de letters A t/m G :
Explanations: [lower right] a key to the letters A to G :

A. Is de Plaats alwaar agter de Berg van Oenewatte, en in de kraal Baaij eenige landinge zoude geschieden, en kleene vaartuijgen langs het gevestigde heenen roeijen, en bij.
B. Volck etc. aan de Wal zetten kunnen, ten welken einde bij.
C. Eene Ronduit of schansje van 8. stukken kanon aangelegt kan worden, om de landing te Beletten.
DE. Zijn 8. Ambrasuur of schietgaaten, om het kanon zo wel aan de land als zee-kant te kunnen gebruijken, en de wegh van Mature komende, daar door te Commandeeren.
F. Is eene Batterij booven op de berg van Oenewatte waar op men op zijn minst gesteld 8. stuks vierentwintig Ponders, dog anders ook wel meer gebruijken, mitsgaders zodanig verplaatsen kan, als waar men het in tijd van noord, het meest benoodigt zal hebben, leggende deze Batterij op de bovenste vlakte des bergs van Oenewatte zijnde ruijm 80. voeten boven het zee-water verheeven.
G. Is de beneden Batterije, die in het midden van den afhangende Berg kan geplaatst werden, wanneer die nog 40. voeten boven het ordinaire zee-water verheeven zal wesen, en waar op men behoorlik 16. stukken plaatsen en ook gebruijken kan, en daar mede d'inkoomende scheepen het Best beschieten kunnen.

PENBAARE ZEE
den elephant
DE STAD GALE
Schatter
4
klip Van Vier
11
klip Van eff
Petriegal
DE BAAY VAN GALE
9
klip Van Hoogen
d' Uytstekende hoek Van
de Oenewatse Bergh
G
F
Payheen
de hercules
DE BAAY
BY
OENEWATTE
Waterplaats
kalenburg
Portugeese Zandbaay
Clossenburg
A
B
C
DE
F
G

bladen / sheets 184-185:

Nationaal Archief, 4.VEL 1056.

[Anoniem, 1750-1760] :
[Anonymous, 1750-1760] :

[Kaart van de baai van Oenewatte en de baai van Gale].

[Map of Unawatuna Bay and Galle Bay].

[inzetkaart / inset map]

D' Uytstekende Hoek van Oenewatte in 't Groot. The Promontory Of Unawatuna to a Large Scale.

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart + 1 inzetkaart : ms op papier, gekleurd, 73,5 x 99 cm.
1 map + 1 inset map : ms on paper, coloured, 73.5 x 99 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechtsonder.
Orientation: north is lower right.

Verklaringen: [rechtsonder] een legenda bij de letters A t/m G :
Explanations: [lower right] a key to the letters A to G :

A. Is de Plaats alwaar agter de Berg van Oenewatte, en in de kraal Baaij eenige landinge zoude geschieden, en kleene vaartuijgen langs het gevestigde heenen roeijen, en bij.
B. Volck etc. aan de Wal zetten kunnen, ten welken einde bij.
C. Eene Ronduit of schansje van 8. stukken kanon aangelegt kan worden, om de landing te Beletten.
DE. Zijn 8. Ambrasuur of schietgaaten, om het kanon zo wel aan de land als zee-kant te kunnen gebruijken, en de wegh van Mature komende, daar door te Commandeeren.
F. Is eene Batterij booven op de berg van Oenewatte waar op men op zijn minst gesteld 8. stuks vierentwintig Ponders, dog anders ook wel meer gebruijken, mitsgaders zodanig verplaatsen kan, als waar men het in tijd van noord, het meest benoodigt zal hebben, leggende deze Batterij op de bovenste vlakte des bergs van Oenewatte zijnde ruijm 80. voeten boven het zee-water verheeven.
G. Is de beneden Batterije, die in het midden van den afhangende Berg kan geplaatst werden, wanneer die nog 40. voeten boven het ordinaire zee-water verheeven zal wesen, en waar op men behoorlik 16. stukken plaatsen en ook gebruijken kan, en daar mede d'inkoomende scheepen het Best beschieten kunnen.

[inzetkaart] een legenda bij de letters A t/m F :
[inset map] a key to the letters A to F :

ABCD. Is de beneden Batterije Lang 12 en Breet 5 Roeden, waar op genoeglijk 16 stukken vier en twintig Ponders kunnen geplaatst werden te weeten 12 in de Face AB en twee in ider Flanq CB en DA.

E. Is de Afhangende Berg vol met Natuurlijke klipsteenen.
F. Is de Bovensten of de Groote Irreguliere Batterij, zodanig naar de situatie van het Terrain aldaar aangelegt in zodanigen Groote als daar bij gespecificeerd staat, en waar op men zig wel met 8 stukken vierentwintig ponders behoorlijk zal kunnen Defendeeren mids deselve steeds verplaats werden, daar die het meeste van dienst kunnen zijn.
In deze Batterije is dan te vinden:
1. Een Wagt Plaats voor 't volck ter Lengte van 36 en ter Breete van 12 voeten.
2. Een ammunitie kamer lang 24 en breet 12 voeten.
3. Een Magazijn aan d'andere lan lang 36 breet 12 voeten.
4. Een kamertje of Appartement voor den Posthouder lang 12 en breet 10 voeten.

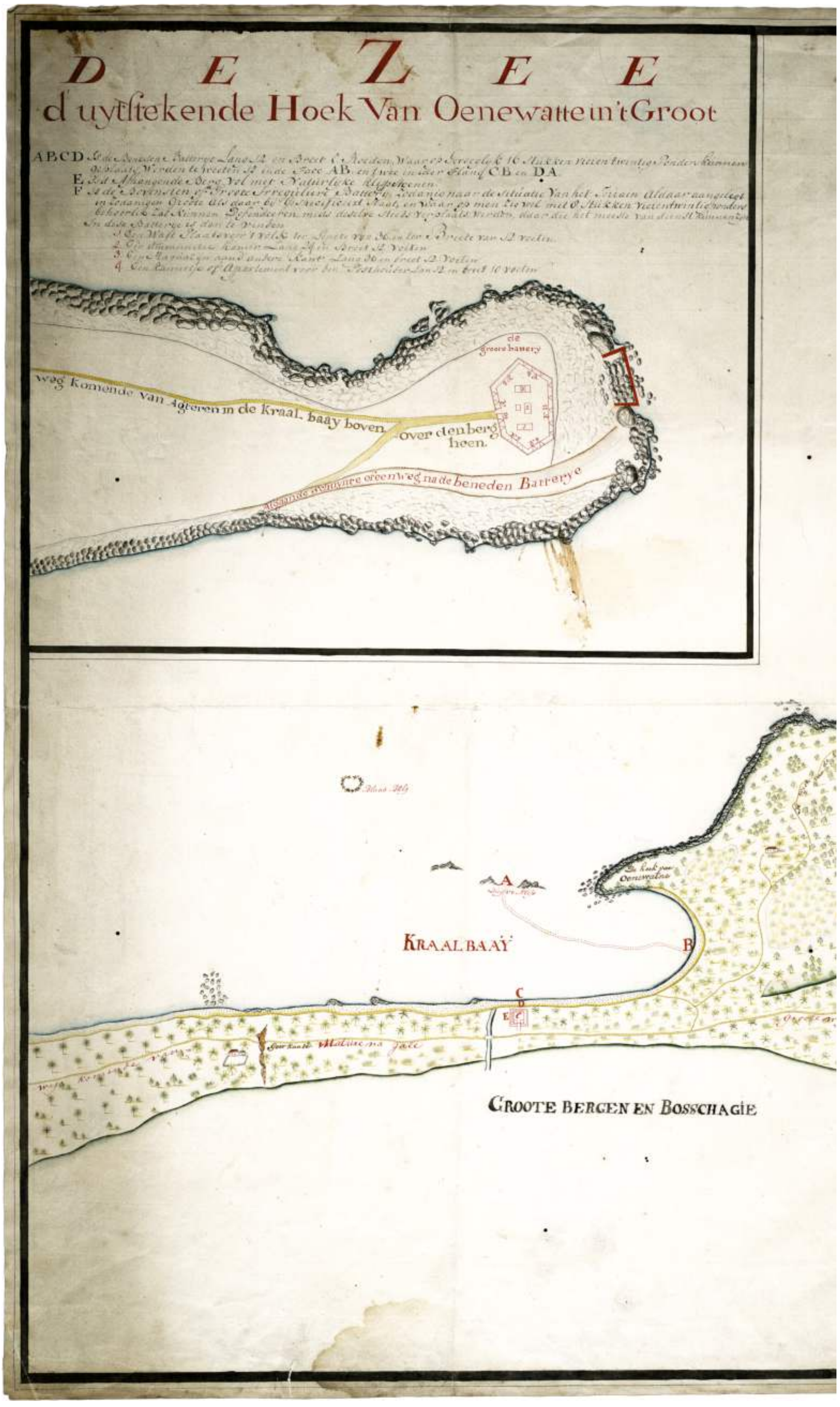

blad 186 boven / sheet 186 above:

Universiteitsbibliotheek Universiteit van Amsterdam, LK III-7.

[Anoniem, ca. 1750] :
[Anonymous, c. 1750] :

[Kaart van de zuidwestkust van Ceylon bij Galle].

[Chart of the south-west coast of Ceylon at Galle].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op perkament, gekleurd, 37 x 84 cm.
1 map : ms on vellum, coloured, 37 x 84 cm.

Oriëntatie: het noorden is linksboven.
Orientation: north is upper left.

Verklaringen: [rechtsboven] een beschrijving met zeilaanwijzingen :
Explanations: [upper right] a description with sailing instructions :

Dit huijs staet op een rondt heuvelcken in O. en is Thuijn als men dito huijs buijten het hooge landt ziedt, dan is men bij de klippen van 6 voeten leggende al ondernast den hoeck van Punta Gale.
De hooge steijle hoeck van de Commandeur Roodt haefen Thuijn alswaer het voor genoemde huijs moet benoorden zijn om de gemelte klippen van 6 voet te schouwen.

(vervolg op pag. 186 / continued on p. 186)

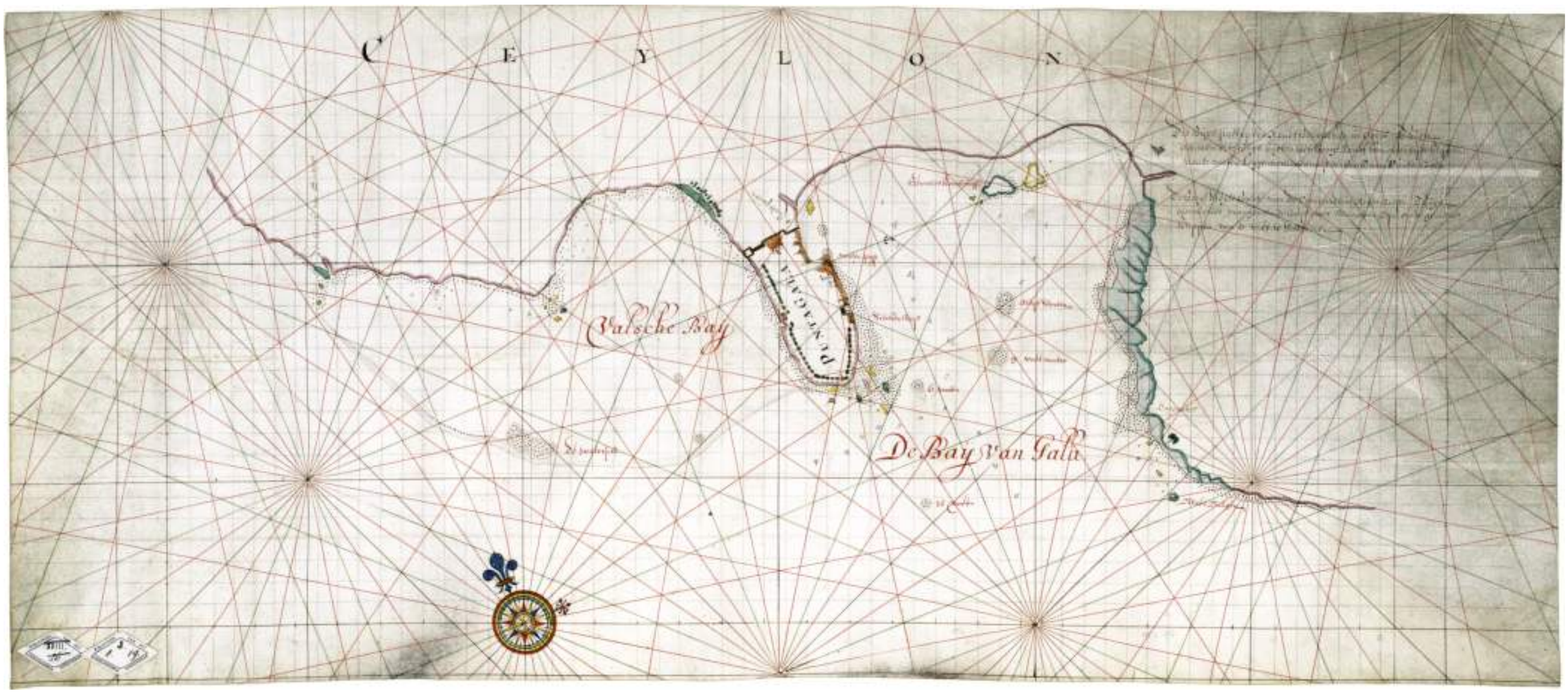

Bijschriften: pag. 185 / Captions: p. 185

(vervolg van pag. 185 / continued from p. 185)

Deze manuscriptkaart op perkament van Gale en de aangrenzende baaien is opnieuw een karakteristiek voorbeeld van de schematische en tot het laatst van de achttiende eeuw steeds weer kritiekloos gekopieerde weergave van de kusten van Ceylon (en andere delen van Azië) op de Nederlandse zeekaarten die bij de Compagnie in gebruik waren. De datering is met enig voorbehoud op ca. 1750 gesteld, maar naar de vorm en inhoud toont deze kaart in feite nog een goeddeels zeventiende-eeuws aanzien. Zie ook de sterk gelijkende kaart met overeenkomstige zeilaanwijzingen van Jan Zacharias Nauwman uit 1763 op blad 180.

This manuscript map on vellum of Galle and its adjacent bays is once more a typical example of the schematic depiction of the coasts of Ceylon (and other parts of Asia) on the Dutch sea-charts in use with the Company that were uncritically copied again and again up to the end of the eighteenth century. The dating can with some reserve be placed in about 1750, but in its form and content this map in fact has a largely seventeenth-century look. See also the very similar map with almost the same sailing instructions by Jan Zacharias Nauwman from 1763 on sheet 180.

blad 186 onder / sheet 186 below:

Nationaal Archief, 4.VELH 156.2, 9.

[Gerrit de Haan, 1761] :

[De baaij van Punto Galen].

[The Bay of Galle].

Schaal: niet aangegeven.
Scale: not indicated.

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 51 x 89 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 51 x 89 cm.

Oriëntatie: het noorden is links.
Orientation: north is left.

De kaart van de baai van Galle door de Bataviase baaskaartenmaker Gerrit de Haan, uit het tweede deel van zijn *Ligtende zeefakkel off de geheele Oost-Indische Waterweereldt* (1761), wijkt nogal af van de gestandaardiseerde weergave zoals in de kaart boven. Zijn versie lijkt sterk op de hiervoor besproken kaart op blad 182, die mogelijk omstreeks 1750 of iets later is gemaakt door of onder toezicht van de luitenant Noël Anthonie Lebeck en waarvan indertijd zeker ook een kopie naar Batavia zal zijn opgezonden. Aangenomen mag worden dat De Haan deze heeft aangepast voor opname in zijn atlas, waarbij onder meer de oriëntatie precies op het oosten is gebracht.

This map of the bay of Galle by the Batavian Master Mapmaker Gerrit de Haan, taken from the second volume of his *Ligtende zeefakkel off de geheele Oost-Indische Waterweerelt* (1761), deviates somewhat from the standardized depiction as in the map above. His version looks very like the map on sheet 182 discussed above, which possibly was made around 1750 or a little later by or under the supervision of the Lieutenant Noël Anthonie Lebeck, and of which a copy would certainly have been sent to Batavia at that time. One can assume that De Haan has adapted this for inclusion in his atlas, adjusting the orientation in the process to be precisely to the east.

blad / sheet 187:

Nationaal Archief, 4.VEL 1058.

A: Johannes, 1784 :

[Projectplan voor de versterking van de stad Galle].

[Project plan for the fortification of the town of Galle].

Schaalstok van 48 R: Roeden = [ca. 1 : 885].
Scale-bar of *48 R: Roeden* = [approximately 1 : 885].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 143 x 178,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 143 x 178.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is rechts [boven].
Orientation: north is right [up].

Verso: Gale. Plan van Johannes 1784.

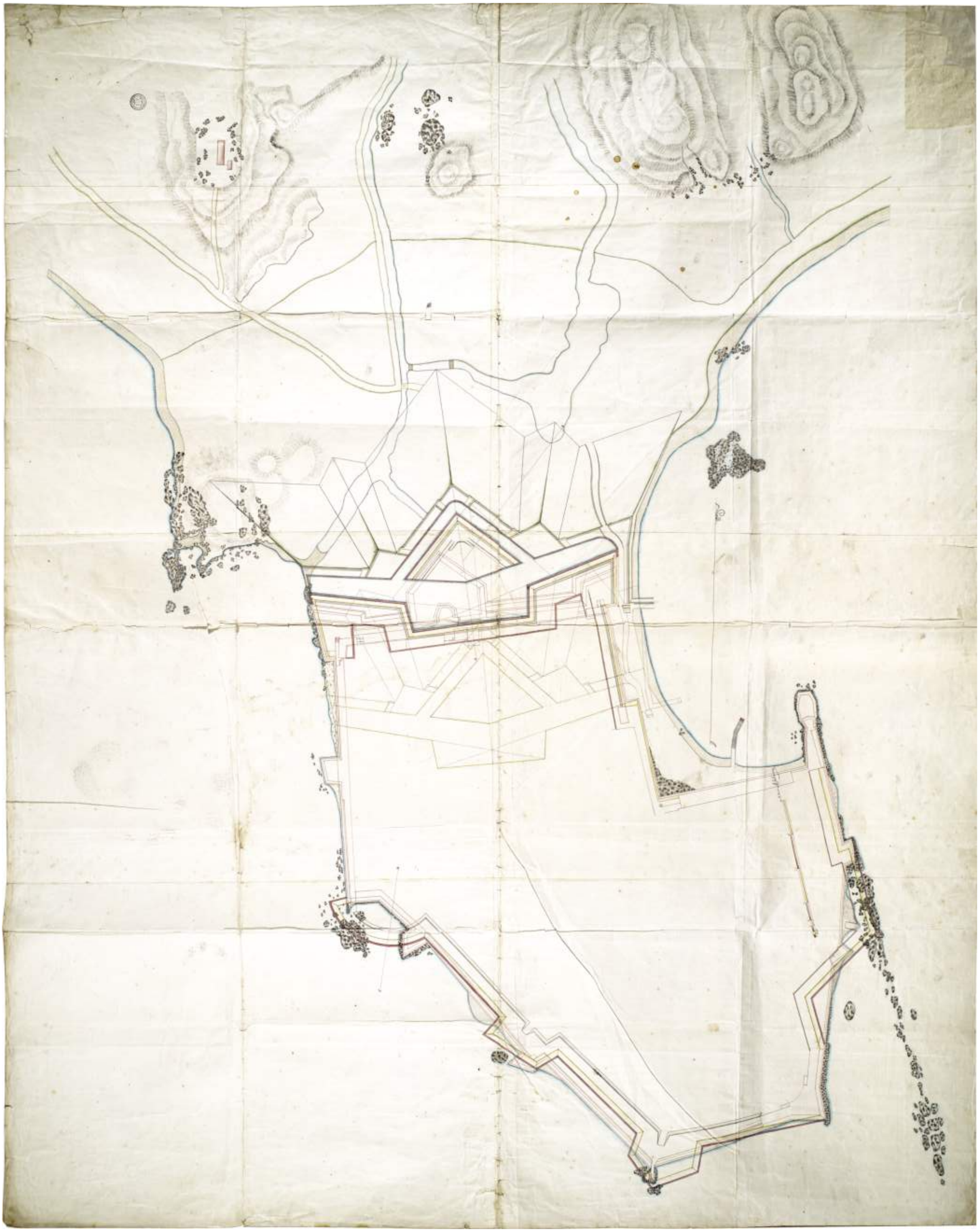

Zoals bij de andere belangrijke compagniesvestigingen in Ceylon, werden ook voor Galle in de jaren tijdens en na de Vierde Engelse Oorlog diverse projectplannen ontwikkeld voor een betere militaire versterking ter plaatse. De bladen 187 t/m 204 geven een overzicht van de bewaard gebleven ontwerpen en situatiekaarten uit deze periode, waaronder die van de Franse militair ingenieurs De la Lustrière en De la Goupillière uit 1787 en van de majoor-ingenieur Carl Friedrich Reimer voor de Militaire Commissie uit 1790 weer de voornaamste zijn. Net als bij de overige vestigingen in Ceylon, waarvan Colombo en Trincomalee door de Hoge Regering in Batavia in elk geval van meer betekenis werden geacht voor de verdediging van de compagniesbezittingen op het eiland dan Galle, is geen van deze plannen uitgevoerd. Het ambitieuze plan op dit blad, van de militair ingenieur Anthonie Johannes en volgens de summiere annotatie op verso daterend uit 1784, voorzag in de volledige vervanging van de bestaande vestingwal aan de landzijde door twee zeer grote hoekbastions en een voorwerk met buitenwal en gedekte weg, terwijl aan de zeezijde de wallen aanzienlijk verzwaard zouden moeten worden en deels ook voorzien van grotere bastions. Als geheel vertoont het plan veel overeenkomsten met dat van de Franse militair ingenieurs van drie jaar later (bladen 188-197).

As with the other important Company establishments in Ceylon, for Galle too in the years during and after the Fourth Anglo-Dutch War various project plans were developed to provide for better military defence there. Sheets 187 to 204 give a survey of the extant designs and situation maps from this period, among which the main items are again the ones by the French military engineers De la Lustrière and De la Goupillière from 1787 and the Major-Engineer Carl Friedrich Reimer for the Military Commission from 1790. Just as with the other establishments in Ceylon, among which in any case the High Government in Batavia considered Colombo and Trincomalee more important than Galle for defending the Company's possessions in Ceylon, none of these plans was implemented. The ambitious plan on this sheet, by the military engineer Anthonie Johannes and according to the brief note on the reverse dating from 1784, provided for the complete replacement of the existing rampart on the landward side by two very large corner bastions and an outwork with outer rampart and covered way, while on the seaward side the ramparts would have to be considerably strengthened and partly also provided with bigger bastions. As a whole the plan displays many correspondences with the one by the French military engineers from three years later (sheets 188-197).

PLAN du PORT de GALE

et de ses défenses relatives aux Projets de 1787.

LÉGENDE

A. La Place fortifié suivant le projet.
B. Batteries établies sur des Rochers.
C. Batterie a la pointe de hounevatte pour defendre l'entrée de la Baye.
D. Ancien fort démentelé.
E. Montagnes a rabaiser suivant le projet.
F. Canal de navigation.
G. Canal pittigale.
H. Endroit ou l'on fait l'eau
Y. Bancs de Coreaux.
K. Eglise portugaise.
L. Chemin de Colombo.
M. Chemin de Matura.

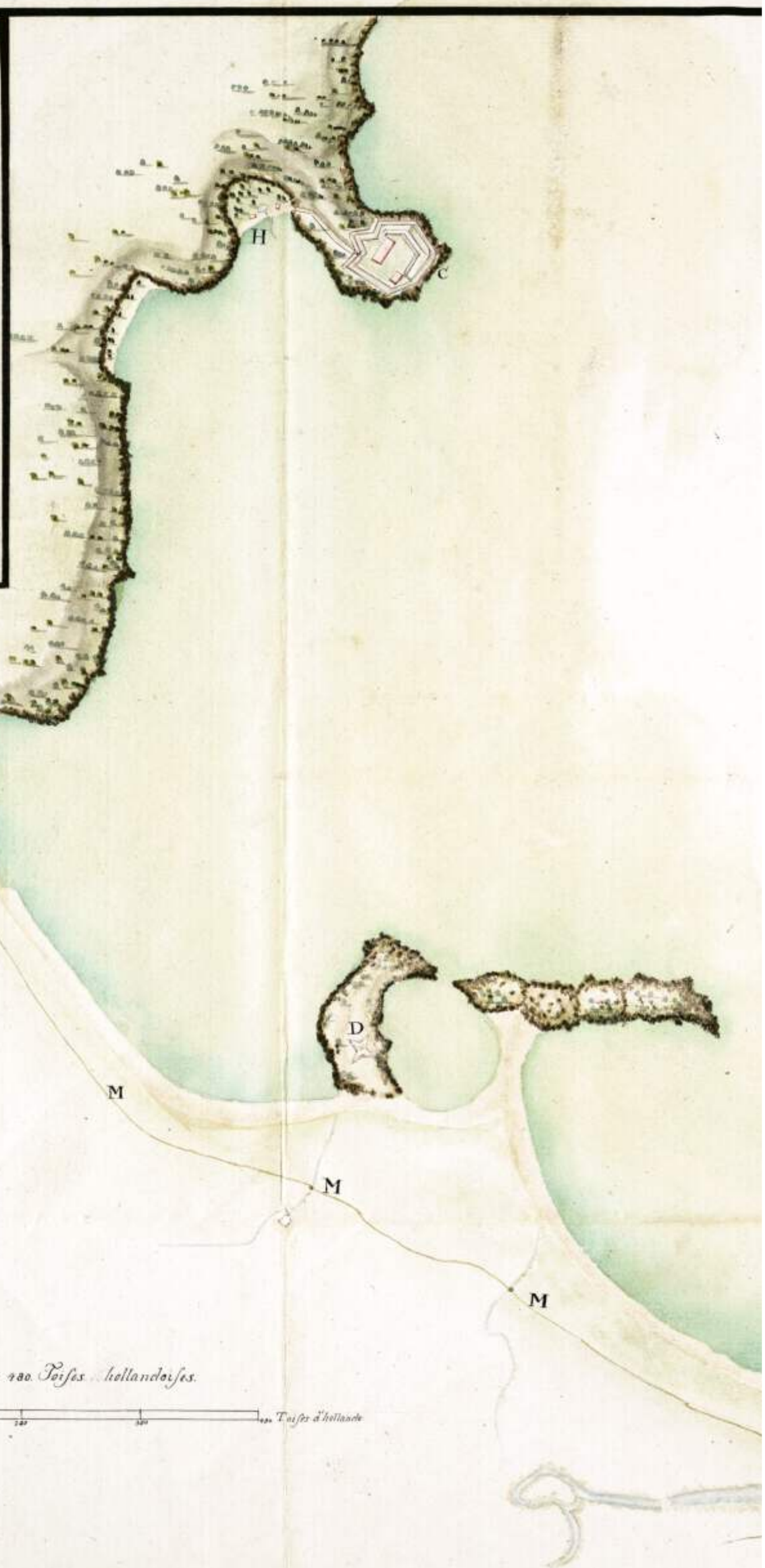

Echelle de 480. Toises Hollandoises.

0 20 40 60 80 100 120 240 360 480 Toises d'hollande

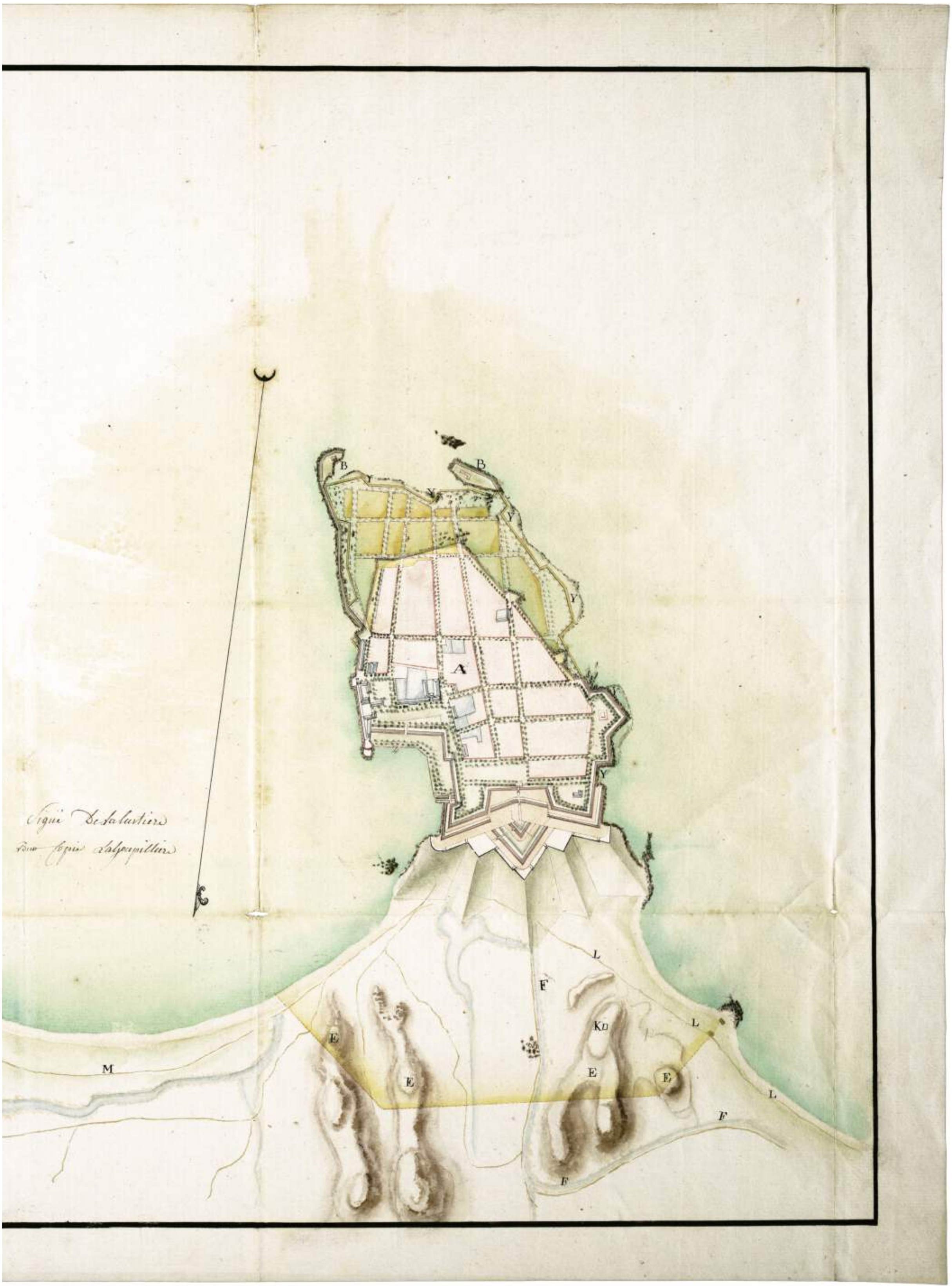

Bijschriften: pag. 190 / Captions: p. 190

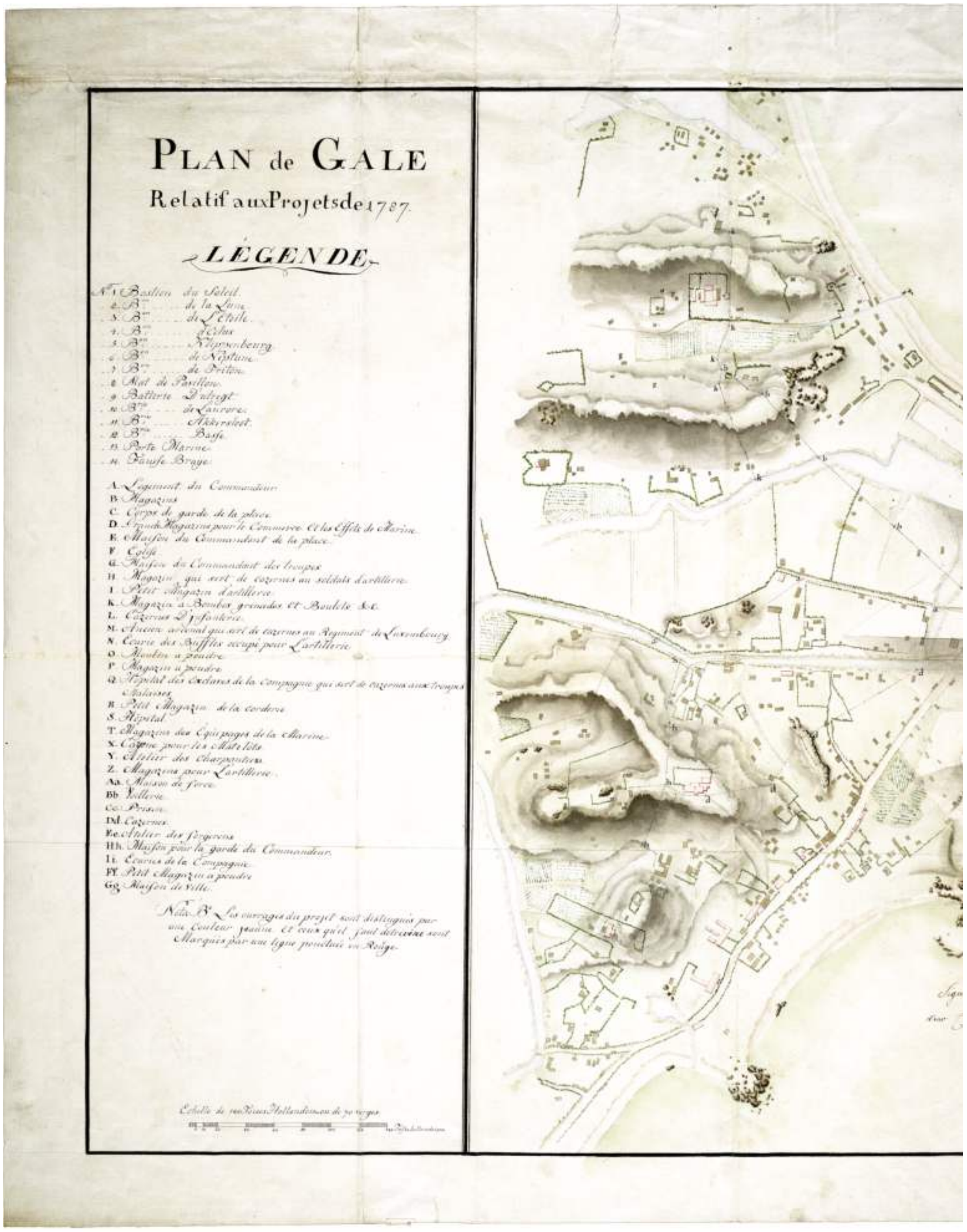
PLAN de GALE
Relatif aux Projets de 1787.
LÉGENDE
A. Logement du Commandeur.
B. Magazins
C. Corps de garde de la place.
D. Grands Magazins pour le Commerce et les Effets de Marine.
E. Maison du Commandant de la place.
F. Eglise.
G. Maison du Commandant des troupes.
H. Magazin qui sert de Cazernes au soldats d'artillerie.
I. Petit Magazin d'artillerie.
K. Magazin à Bombes grenades et Boulets &c.
L. Cazernes D'infanterie.
M. Ancien arsenal qui sert de cazernes au Regiment de Luxembourg
N. Ecurie des Bufles occupé pour L'artillerie.
O. Moulin à poudre.
P. Magazin à poudre.
Q. Hopital des Cadans de la Compagnie qui sert de cazernes aux troupes Matelotes.
R. Petit Magazin de la corderie.
S. Hopital.
T. Magazins des Equipages de la Marine.
X. Cazerne pour les Matelots.
Y. Atelier des Charpentiers.
Z. Magazins pour L'artillerie.
Aa. Maison de force.
Bb. Voilerie.
Cc. Prison.
Dd. Cazernes.
Ee. Atelier des forgerons.
Hh. Maison pour la garde du Commandeur.
Ii. Ecuries de la Compagnie.
Ff. Petit Magazin à poudre.
Gg. Maison de Ville.
Nota. Les ouvrages du projet sont distingués par un Couleur jaunâtre. Et ceux qu'il faut detruire sont Marqués par une ligne ponctuée en Rouge.
Echelle de 480 Toises Hollandoises ou de 30 verges.

bladen / sheets 188-189:

Nationaal Archief, 4.VEL 1061.

Signé De la Lustrière, Pour Copie La Goupillière, 1787 :
Signed De la Lustrière, For the Copy La Goupillière, 1787 :

Plan du port / de Gale / et de ses défenses relatives aux / Projets de 1787.

Plan van de haven / van Galle / en van zijn verdedigingswerken behorend bij de / Projecten van 1787.

Plan of the port / of Galle / and of its defences relating to the / Projects of 1787.

Schaal: Echelle de 480 Toises hollandoises = [ca. 1 : 6.930].
Scale: *Echelle de 480 Toises hollandoises* = [approximately 1 : 6,930].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 51,5 x 74 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 51.5 x 74 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Verklaringen: [linksboven] een legenda bij de letters A t/m M :
Explanations: [upper left] a key to the letters A to M :

Légende.
A. La Place fortifié suivant te projet.
B. Batteries etablies sur des Rochers.
C. Batterie a la pointe de hounevatte pour defendre l'entrée de la Baije.
D. Encien fort démentélé.
E. Montagnes a rabaiser suivant le projet.
F. Canal de navigation.
G. Canal Pittigale.
H. Endroit ou l'on fait l'eau.
Y. Bancs de Córeaux.
K. Eglise portugaise.
L. Chemin de Colombo.
M. Chemin de Maturé.

De projectplannen uit 1787 van de Franse militair ingenieurs De la Lustrière en De la Goupillière (zie de bladen 86-87) omvatten in beginsel steeds een situatie- en projectkaart van de vestiging in kwestie met wijdere omgeving, een projectplan van de voorgestelde werken als geheel en een wisselend aantal detailplattegronden. Ook in het geval van Galle werd dit schema aangehouden. In de hier gereproduceerde inleidende overzichtskaart wordt een algehele herbouw van de vesting Gale voorgesteld, met aan de landzijde twee grote hoekbastions en een voorwerk of redoute met buitenwal, contregardes en gedekte weg zoals in het ontwerp van Anthonie Johannes op blad 187 en aan de zeezijde zelfs een projectie van een mogelijke uitbreiding van de stad over de op te hogen klippen en riffen. Bij 'Hounevatte' (letter C, Unawatuna) is opnieuw een batterij voorzien, conform diverse eerdere maar nooit uitgevoerde plannen. Interessant is de vermelding onder D. van een intussen al ontmantelde batterij op de klip Kalenberg (ook: Kalenburg), die in 1762 werd ingericht maar op andere kaarten nooit voorkomt. Op de volgende zes bladen komen achtereenvolgens het project voor de vesting als geheel, de voorgestelde werken aan de landzijde en de bijbehorende profielen aan de orde.

The project plans of 1787 by the French military engineers De la Lustrière and De la Goupillière (see sheets 86-87) always in principle include a situation or project map of the settlement in question with broader surroundings, a project plan of the proposed works as a whole, and a varying number of detailed ground-plans. In the case of Galle too this scheme was maintained. In the introductory general map reproduced here, a total rebuilding of the defences of Galle is proposed, with on the landward side two large corner bastions and an outwork with outer rampart and covered way as in the design by Anthonie Johannes on sheet 187, and on the seaward side a projection of a possible expansion of the town over the surrounding cliffs and reefs. At *Hounevatte* (the letter C, Unawatuna) again a battery is provided, in keeping with various earlier but never implemented plans. An interesting point is the mention under D. of an already dismantled battery on the Kalenberg cliff (also spelt Kalenburg), which was set up in 1762 but never occurs on other maps. On the next six sheets we deal with the project for the fort as a whole, the proposed works on the landward side, and the accompanying profiles one by one.

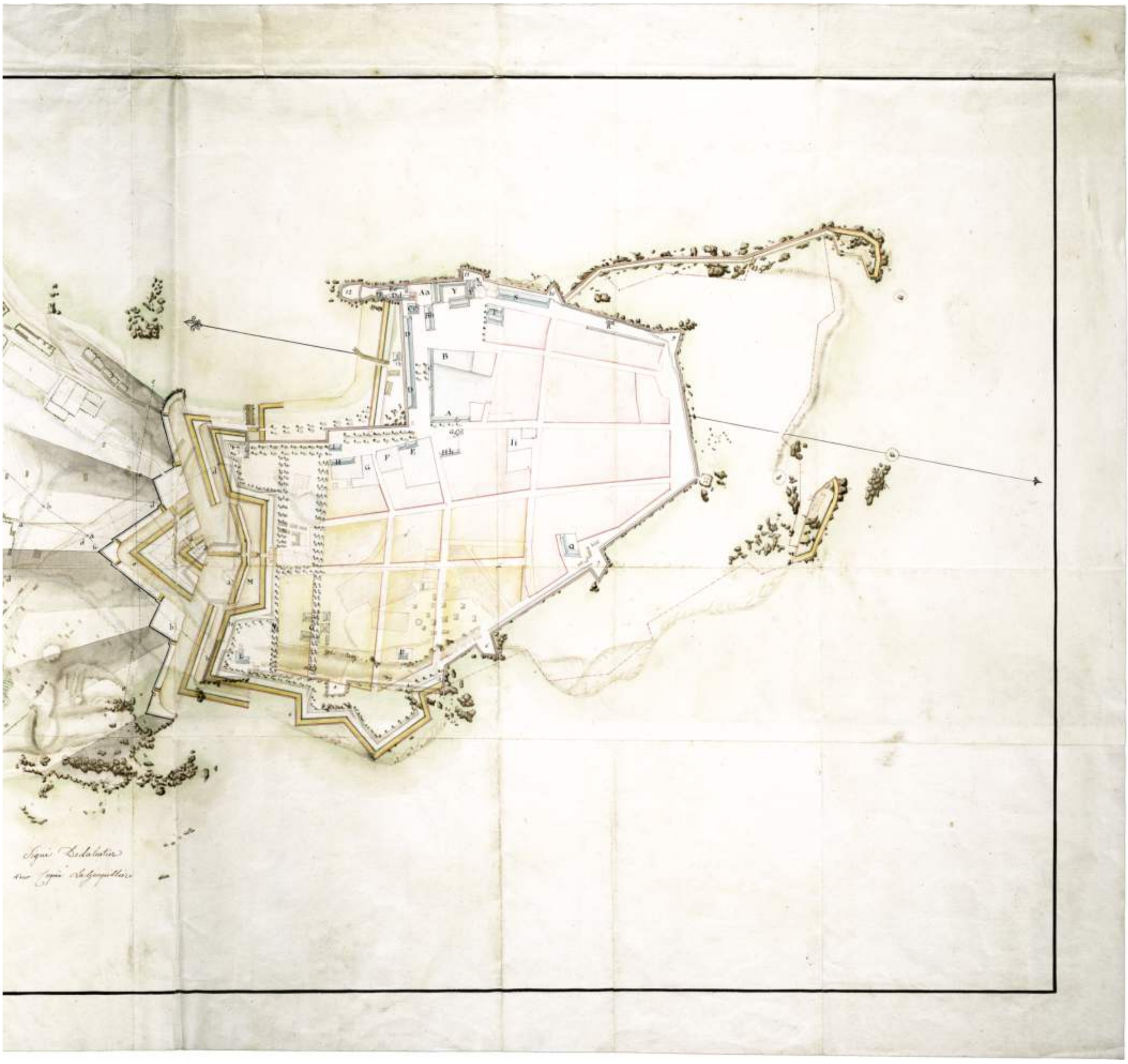

bladen / sheets 190-191:

Nationaal Archief, 4.VEL 1059:

Signé De la Lustrière, Pour Copie La Goupillière, 1787 :
Signed De la Lustrière, For the Copy La Goupillière, 1787 :

Plan de Gale / Relatif aux Projets de 1787.

Plan van Galle / Behorend bij de Projecten van 1787.

Plan of Galle / Relating to the Projects of 1787.

Schaal: Echelle de 140 Toises Hollandoises ou de 70 verges = [ca. 1 : 2.180].
Scale: *Echelle de 140 Toises Hollandoises ou de 70 verges* = [approximately 1 : 2,180].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 76,5 x 140 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 76.5 x 140 cm.

Oriëntatie: het noorden is links.
Orientation: north is left.

Verklaringen: [links] een legenda bij de nummers 1 t/m 14, de letters A t/m Z en de letters Aa t/m Gg, en een aantekening :
Explanations: [left] a key to the numbers 1 to 14, the letters A to Z and the letters Aa to Gg, and a note :

Légende.
N:o 1. Bastion du Soleil.
2. Bastion de la Lune.
3. Bastion de L'Etoile.
4. Bastion d'Eolus.
5. Bastion Klippenbourg.
6. Bastion de Neptune.
7. Bastion de Triton.
8. Mat de Pavillon.
9. Batterie D'utregt.
10. Batterie de L'aurore.
11. Batterie Akkersloot.
12. Batterie Basse.
13. Porte Marine.
14. Fausse Braije.
A. Logement du Commandeur.
B. Magazins.
C. Corps de garde de la place.
D. Grands Magazins pour le Commerce Et les Effets de Marine.
E. Maison du Commandant de la place.
F. Eglise.
G. Maison du Commandant des troupes.
H. Magazin qui sert de cazernes aux soldats d'artillerie.
I. Petit Magazin d'artillerie.
K. Magazin à Bombes grenades Et Boulets etc.
L. Cazernes D'infanterie.
M. Ancien arcenal qui sert de cazernes au Régiment de Luxembourg.
N. Ecurie des Büffles occupé pour L'artillerie.
O. Moulin a poudre.
P. Magazin a poudre.
Q. Hôpital des esclaves de la compagnie qui sert de cazernes aux troupes Malaises.
R. Petit magazin de la corderie.
S. Hôpital.
T. Magazins des Equipages de la Marine.
X. Cazerne pour les Matelôts.
Y. Atelier des Charpentiers.
Z. Magazins pour L'artillerie.
Aa. Maison de force.
Bb. Voillerie.
Cc. Prison.
Dd. Cazernes.
Ee. Ateliers des forgerons.
Hh. Maison pour la garde du Commandeur.
Ii. Ecuries de la Compagnie.
Ff. Petit Magazin a poudre.
Gg. Maison de Ville.

Nota B:e. Les ouvrages du projet sont distingués par une Couleur jeaune et ceux qu'il faut détruire sont Marqués par une ligne ponctuée en Rouge.

Het Franse projectplan van 1787 is hier in meer detail weergegeven en voorzien van een uitvoerige verklaring, die een interessante aanvulling vormt op Carl Friedrich Reimers situatieplan van Galle van drie jaar later op blad 200. De voorgestelde zuidwaartse uitbreiding van de stad zelf over de klippen is niet uitgewerkt, maar alleen ingetekend met een omtreklijn. De kaart is mede van belang vanwege de nauwkeurige kartering van het toen nog maar spaarzaam bebouwde voorterrein van de vesting aan de landzijde, waar zich tegenwoordig het centrum van de stad Galle bevindt. De hoogten die hier met fraaie reliëfwerking zijn ingetekend, hadden volgens het plan gedeeltelijk afgegraven moeten worden – zie de profielen op de bladen 194-195.

The French project plan of 1787 is here given in more detail and supplied with a lengthy explanation, which represents an interesting addition to Carl Friedrich Reimer's situation plan of Galle from three years later on sheet 200. The proposed southward expansion of the town over the cliffs is not developed, but merely drawn in with a line around it. The map is also of importance because of its accurate mapping of the area in front of the fort on the landward side, then only sparsely built, where at present the town centre of Galle is located. The high parts which are drawn here in fine relief were, according to the plan, partly to be dug away – see the profiles on sheets 194-195.

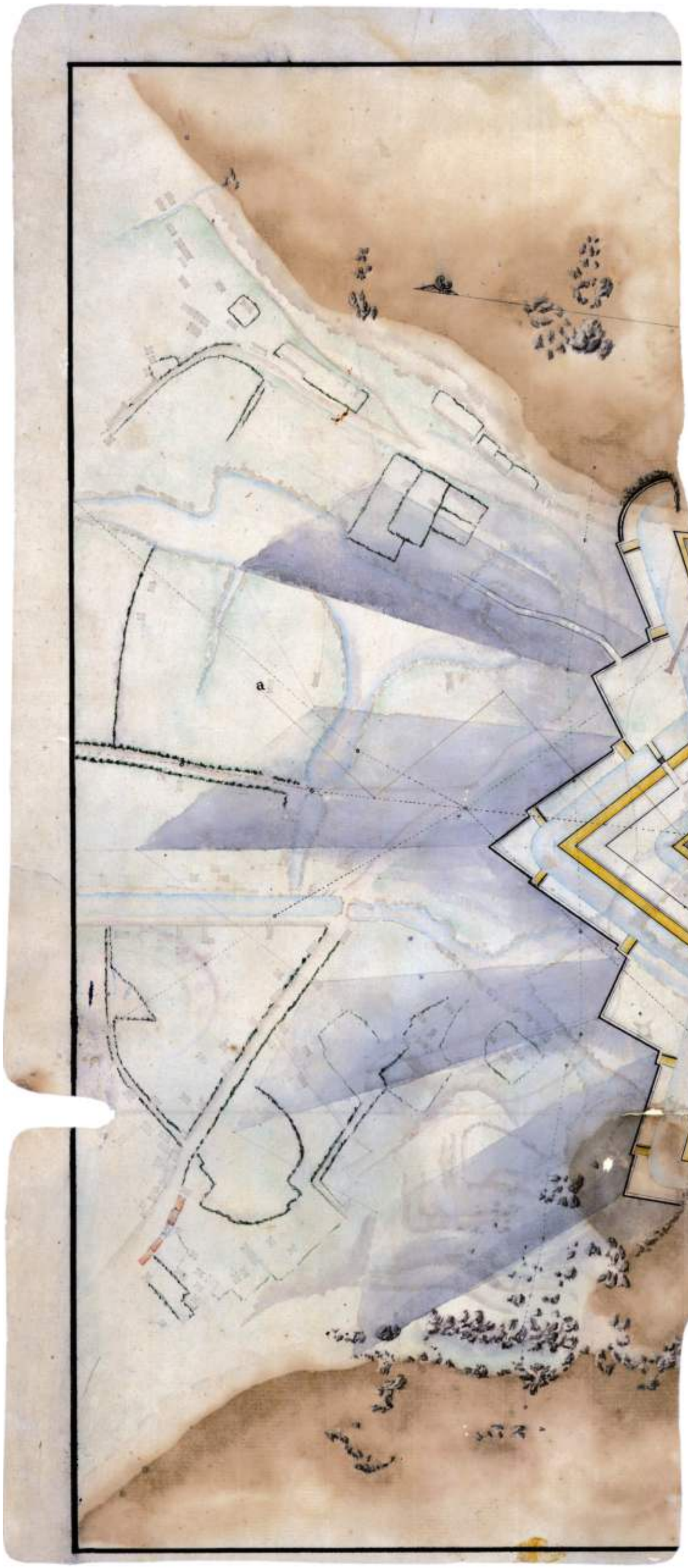
a
2
M
Signé De Calonstiere
Pour Copie Chevalier De La Guepillière

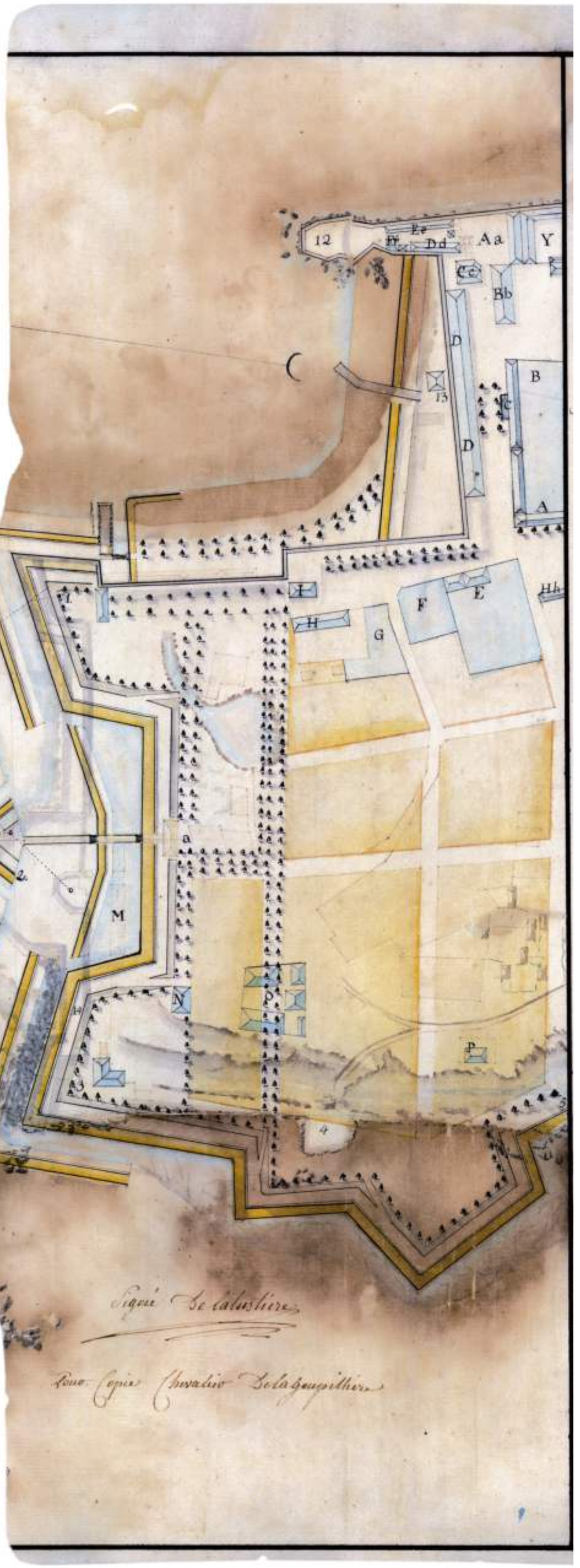
12
Ee
Dd
Aa
Y
Cc
Bb
D
B
13
A
Hh
F
E
I
H
G
a
N
P
4

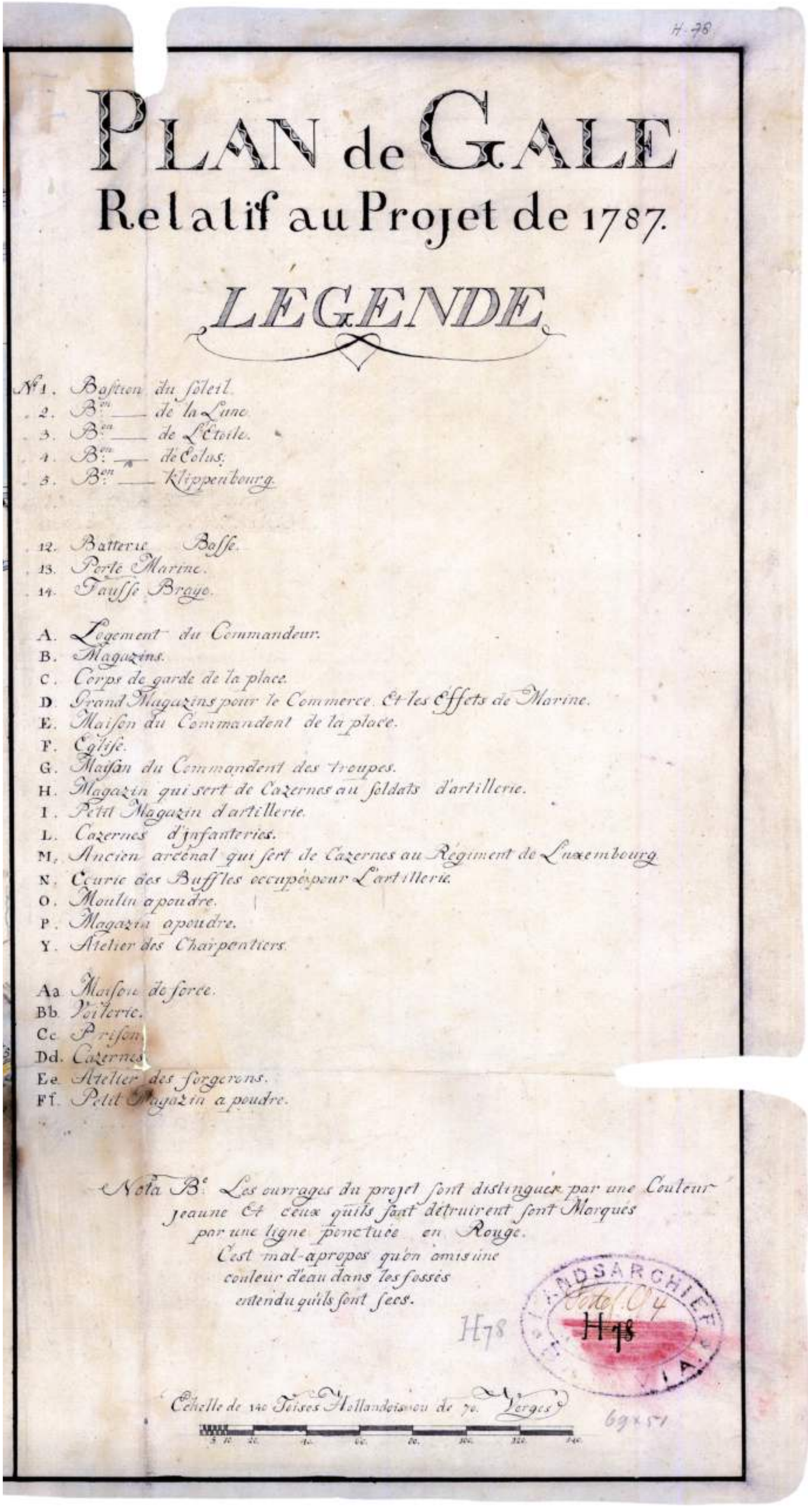
H. 78.
PLAN de GALE
Relatif au Projet de 1787.
LÉGENDE
№ 1. Bastion du soleil.
2. Bon ___ de la Lune.
3. Bon ___ de L'Etoile.
4. Bon ___ de Colus.
5. Bon ___ Klippenbourg.
12. Batterie Basse.
13. Porte Marine.
14. Fausse Braye.
A. Logement du Commandeur.
B. Magazins.
C. Corps de garde de la place.
D. Grand Magazins pour le Commerce. Et les Effets de Marine.
E. Maison du Commandant de la place.
F. Eglise.
G. Maison du Commandant des troupes.
H. Magazin qui sert de Cazernes au soldats d'artillerie.
I. Petit Magazin d'artillerie.
L. Cazernes d'infanteries.
M. Ancien arcenal qui sert de Cazernes au Régiment de Luxembourg.
N. Ecurie des Buffles occupés pour L'artillerie.
O. Moulin a poudre.
P. Magazin a poudre.
Y. Atelier des Charpentiers.
Aa. Maison de force.
Bb. Voilerie.
Cc. Prison.
Dd. Cazernes.
Ee. Atelier des forgerons.
Ff. Petit Magazin a poudre.
Nota Bo. Les ouvrages du projet sont distinguez par une Couleur jeaune & ceux quils faut détruirent sont Marqués par une ligne ponctuée en Rouge.
C'est mal-apropos qu'on a mis une couleur d'eau dans les fossés entendu quils sont secs.
Echelle de 140 Toises Hollandoises ou de 70 Verges
5 10 20 40 60 80 160 320 640
ARSIP NASIONAL REPUBLIK INDONESIA
Cote f. 04
H78
H78
69x51

bladen / sheets 192-193:

Arsip Nasional Republik Indonesia, H 78.

Signé De la Lustrière, Pour Copie Chevalier De la Goupillière, 1787 :
Signed De la Lustrière, For the Copy Cavalier De la Goupillière, 1787 :

Plan de Gale / Relatif au Projet de 1787.

Plan van Galle / Behorend bij het Project van 1787.

Plan of Galle / Relating to the Project of 1787.

Schaal: Echelle de 140 Toises Hollandoises ou de 70 Verges = [ca. 1 : 2.110].
Scale: *Echelle de 140 Toises Hollandoises ou de 70 Verges* = [approximately 1 : 2,110].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 51 x 69 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 51 x 69 cm.

Oriëntatie: het noorden is links.
Orientation: north is left.

Verklaringen: [rechts] een legenda bij de nummers 1 t/m 5 en 12 t/m 14, de letters A t/m P en Y, en de letters Aa t/m Ff, en een aantekening :
Explanations: [right] a key to the numbers 1 to 5 and 12 to 14, the letters A to P and Y, and the letters Aa to Ff, and a note :

Légende.
N:o 1. Bastion du Soleil.
2. Bastion de la Lune.
3. Bastion de L'Etoile.
4. Bastion d'Eolus.
5. Bastion Klippenbourg.
12. Batterie Basse.
13. Porte Marine.
14. Fausse Braije.
A. Logement du Commandeur.
B. Magazins.
C. Corps de garde de la place.
D. Grands Magazins pour le Commerce Et les Effets de Marine.
E. Maison du Commandant de la place.
F. Eglise.
G. Maison du Commandant des troupes.
H. Magazin qui sert de Cazernes aux soldats d'artillerie.
I. Petit Magazin d'artillerie.
L. Cazernes d'infanterie.
M. Ancien arcenal qui sert de Cazernes au Régiment de Luxembourg.
N. Ecurie des Buffles occupé pour L'artillerie.
O. Moulin a poudre.
P. Magazin a poudre.
Y. Atelier des Charpentiers.
Aa. Maison de force.
Bb. Voilerie.
Cc. Prison.
Dd. Cazernes.
Ee. Ateliers des forgerons.
Ff. Petit Magazin a poudre.

Nota B:e. Les ouvrages du projet sont distingués par une Couleur jeaune Et ceux quils faut détruirent sont Marqués par une ligne ponctuée en Rouge.
C'est mal a propos qu'on a mis une couleur d'eau dans les fossés entendu qu'ils sont secs.

Het deelplan met betrekking tot de voorgestelde werken aan de landzijde van Galle volgens het Franse project van 1787 is tegenwoordig alleen nog beschikbaar in de vorm van de kopiekaart die indertijd naar Batavia werd gezonden en nu deel uitmaakt van de collectie van het Arsip Nasional Republik Indonesia. De schaal is vrijwel dezelfde als die van de grotere kaart op de bladen 190-191 en ook de legenda is identiek, voor zover dezelfde objecten op beide kaarten voorkomen.

This detail plan relating to the proposed works on the landward side of Galle according to the French project of 1787 is at present only available in the form of a copy which at that time was sent to Batavia and is now in the collection of the *Arsip Nasional Republik Indonesia*. The scale is nearly the same as that of the larger map on sheets 190-191, and the legend is also identical, to the extent that the same objects occur on both maps.

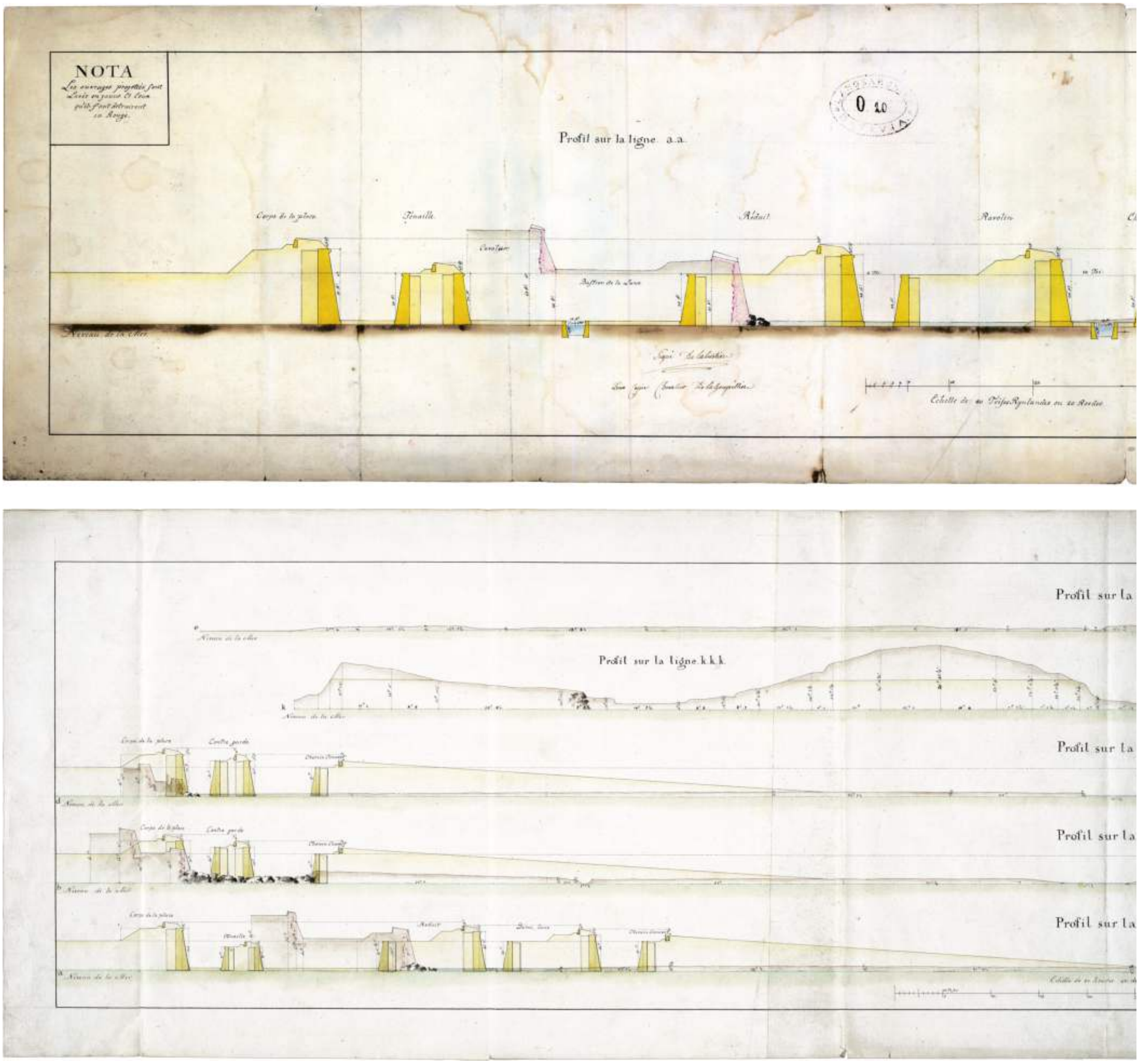
NOTA
Les ouvrages projettés sont Lavés en jaune Et ceux qu'il faut détruirent en Rouge.
Profil sur la ligne a.a.
Profil sur la ligne k.k.k.
Echelle de 40 Toises Rijnlandes ou de 20 Roedes

bladen 194-195 boven / sheets 194-195 above:

Arsip Nasional Republik Indonesia, O 20.

Signé De la Lustrière, Pour Copie Chevallier De la Goupillière, [1787] :
Signed De la Lustrière, For the Copy Cavalier De la Goupillière, [1787] :

[Profiel van de geprojecteerde vestingwerken aan de landzijde van de stad Galle].

Schaal: Echelle de 40 Toises Rijnlandes ou de 20 Roedes = [ca. 1 : 345].
Scale: *Echelle de 40 Toises Rijnlandes ou de 20 Roedes* = [approximately 1 : 345].

1 profiel : ms op papier, gekleurd, 36 x 174 cm.
1 profile : ms on paper, coloured, 36 x 174 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [linksboven] een aantekening :
Explanations: [upper left] a note :

Nota. Les ouvrages projettés sont Lavés en jaune. Et Ceux qu'il faut détruirent en Rouge.

Het bovenste profiel, eveneens alleen bewaard gebleven in het Arsip Nasional Republik Indonesia, heeft betrekking op het grote plan van de vestingwerken van Galle op blad 190-191 en toont de doorsnede volgens de lijn a.a. door de nieuw geprojecteerde hoofdwal, de 'tenaille' (tangvormig voorwerk), het ravelijn en achterliggende redoute of redans voor de poort, en de buitenwal met gedekte weg. Hetzelfde profiel maar dan doorgetrokken tot voorbij het voorterrein is ook afgebeeld op de onderste tekening, onder a.a.a. De vier overige profielen geven hier de doorsneden volgens de andere lijnen in de grote kaart op de bladen 190-191 aan, met een aanduiding van het niveau tot waar de hoogten tegenover de vesting afgegraven zouden moeten worden.

The upper profile, also only preserved in the *Arsip Nasional Republik Indonesia*, relates to the large plan for the defensive works of Galle on sheets 190-191, and shows the cross-section along the line a.a. through the new projected main rampart, the *tenaille* (pincer-shaped outwork), the ravelin with the redoubt or *redans* guarding the gate to the rear of it, and the outer rampart with its covered way. The same profile but then extended to a point past the forecourt is also shown in the lower drawing, under a.a.a. The remaining four profiles show the cross-sections following other lines on the general plan on sheets 190-191, with an indication of the level to which the high ground opposite the fort would have to be excavated.

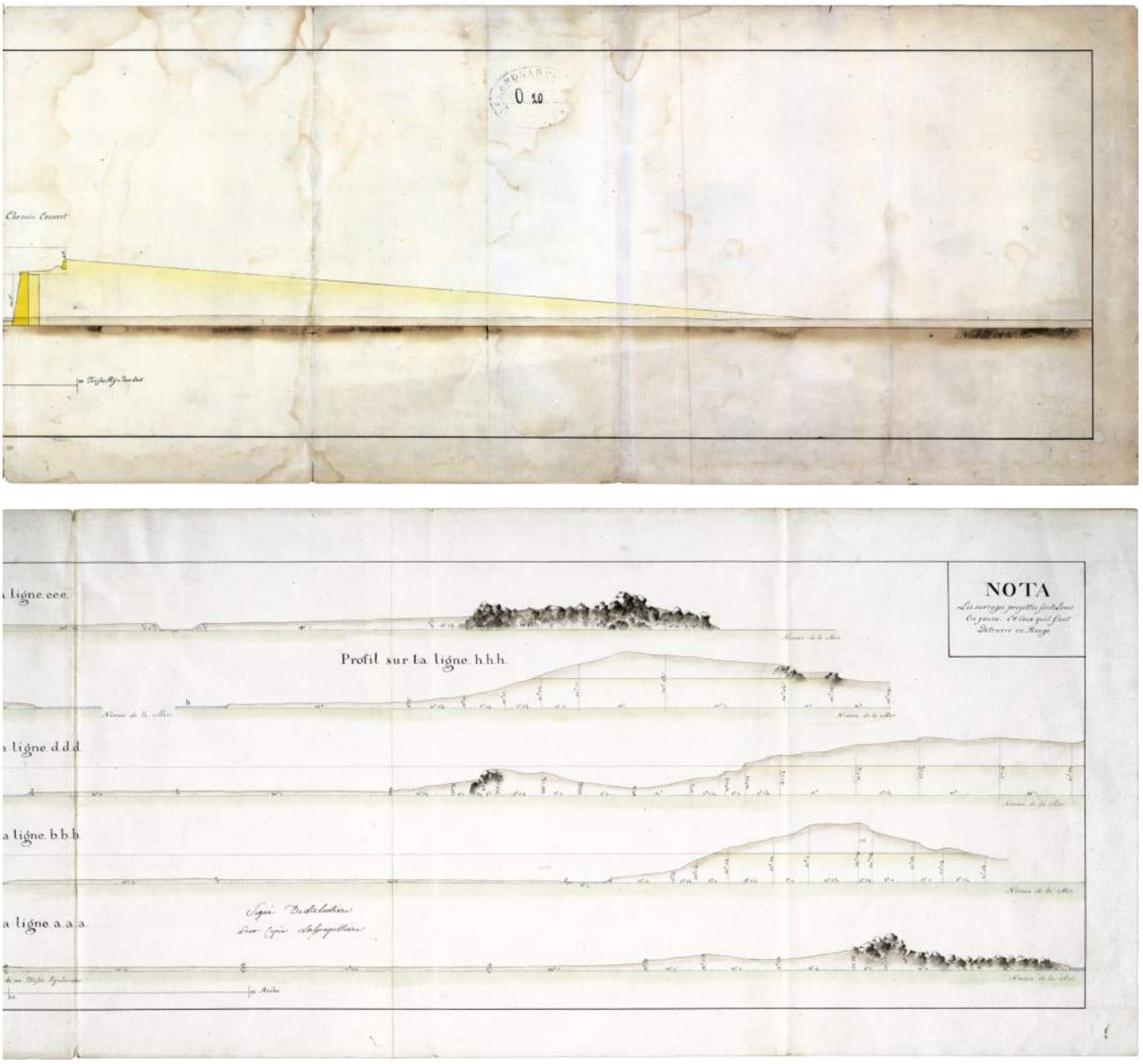
Chemin Couvert
NOTA
Les ouvrages projettés sont Laves En jaune. Et Ceux qui faut Détruire en Rouge
Profil sur la ligne h.h.h
Niveau de la Mer
a ligne d.d.d
a ligne b.b.b
a ligne a.a.a
Signé De la Lustrière
Pour Copie La Goupillière

bladen 194-195 onder / sheets 194-195 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1060.

Signé De la Lustrière, Pour Copie La Goupillière, [1787] :
Signed De la Lustrière, For the Copy La Goupillière, [1787] :

[Profielen van de geprojecteerde vestingwerken voor de stad Galle].

[Profile of the projected fortifications for the town of Galle].

Schaal: Echelle de 100 Toises Rijnlandes ou de 50 Roedes = [ca. 1 : 595].
Scale: *Echelle de 100 Toises Rijnlandes ou de 50 Roedes* = [approximately 1 : 595].

5 profielen : ms op papier, gekleurd, 36,5 x 151 cm.
5 profiles : ms on paper, coloured, 36.5 x 151 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [rechtsboven] een aantekening :
Explanations: [upper right] a note :

Nota. Les ouvrages projettés sont Laves En jaune. Et Ceux qu'il faut Détruire en Rouge.

blad 196 boven / sheet 196 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1063.

[Carl Friedrich Reimer, ca./c. 1787] :

[Project voor de versterking van Galle aan de landzijde].

[Project for the fortification of Galle on the landward side]

Schaalstok van 50 Roedes = [ca. 1 : 865].
Scale-bar of *50 Roedes* = [approximately 1 : 865].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 53 x 75 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 53 x 75 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Verso: Plan de Gale, Relatif au Projet de M:r Reimer. N:o 11.

Net als in het geval van Colombo werden de plannen van De la Lustrière en De la Goupillière in Batavia ter beoordeling voorgelegd aan Carl Friedrich Reimer, die daarop mede met behulp van plankaarten zijn 'refutations' (tegenwerpingen) formuleerde en tegelijkertijd ook zelf aan ontwerpen voor de verbetering van de vestingwerken van Galle werkte. Het hier getoonde onvoltooide en ongeannoteerde plan voor versterking van de werken aan de landzijde betreft een van die eigen ontwerpen van Reimer, met als uitgangspunt het behoud van de drie grote bestaande bolwerken De Zon, De Maan en De Ster. Daarbuiten zouden twee gedekte voorwerken toegevoegd moeten worden, terwijl de lange rechte walgedeelten tussen de bastions door de aanleg van inbochtingen minder kwetsbaar gemaakt dienden te worden. Ter weerszijden was aan de kant van de baaien de bouw van twee nieuwe punten voorzien. Dit plan is klaarblijkelijk niet verder dan het eerste ontwerpstadium gekomen, getuige het ontbreken van alle beschrijvingen en zelfs van de titel. Het bijbehorende profiel op blad 196 onder, volgens een nog niet ingetekende 'Lignie A.B.', toont de doorsnede door de hoofdwal en een van de voorwerken. Het uiteindelijke ontwerp voor de versterking van Galle zoals in 1790 door Reimer getekend voor de Militaire Commissie, hier gereproduceed op blad 201, was een iets vereenvoudigde versie van dit eerste plan.

(vervolg op pag. 196 / continued on p. 196)

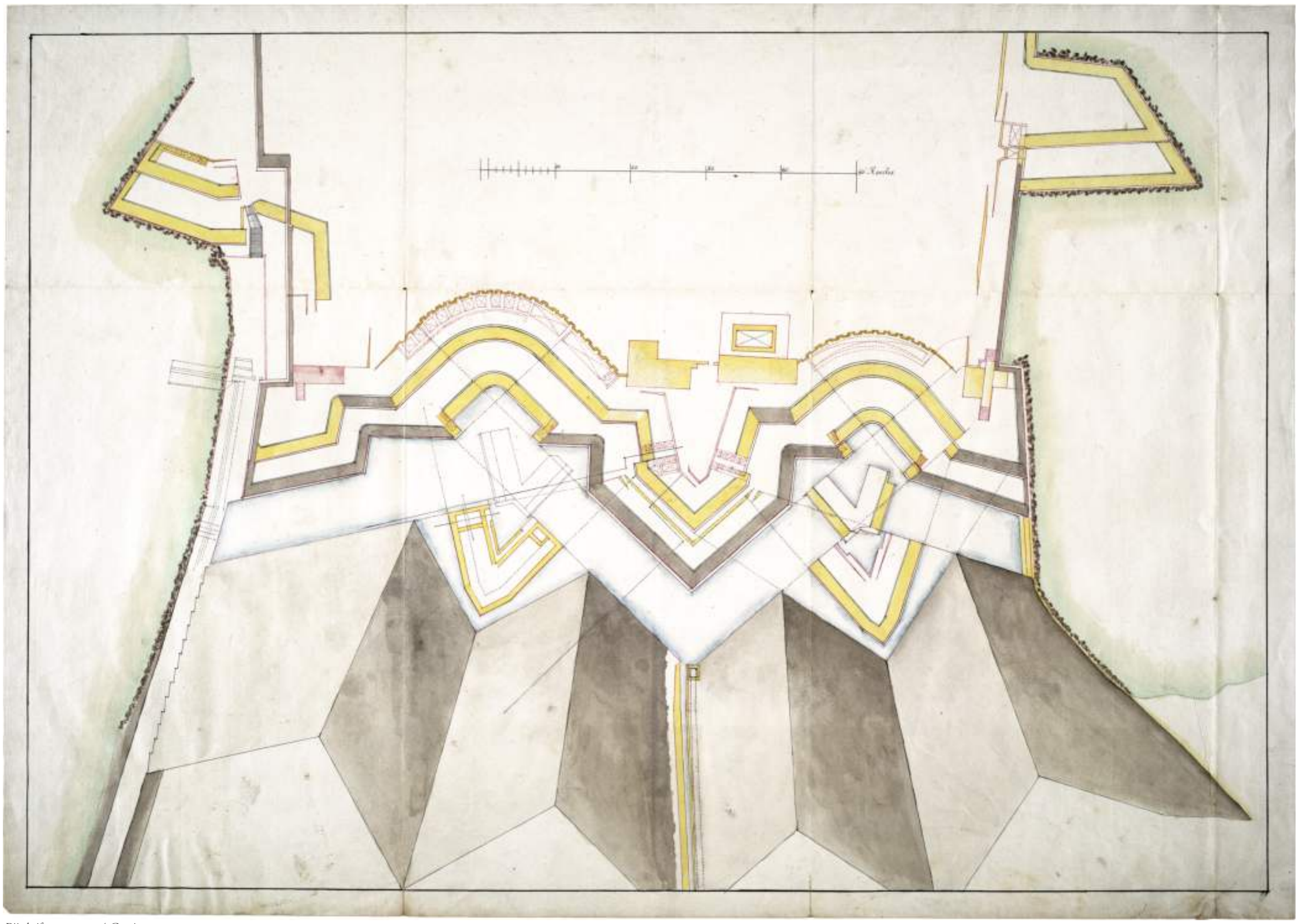

Bijschriften: pag. 195 / Captions: p. 195

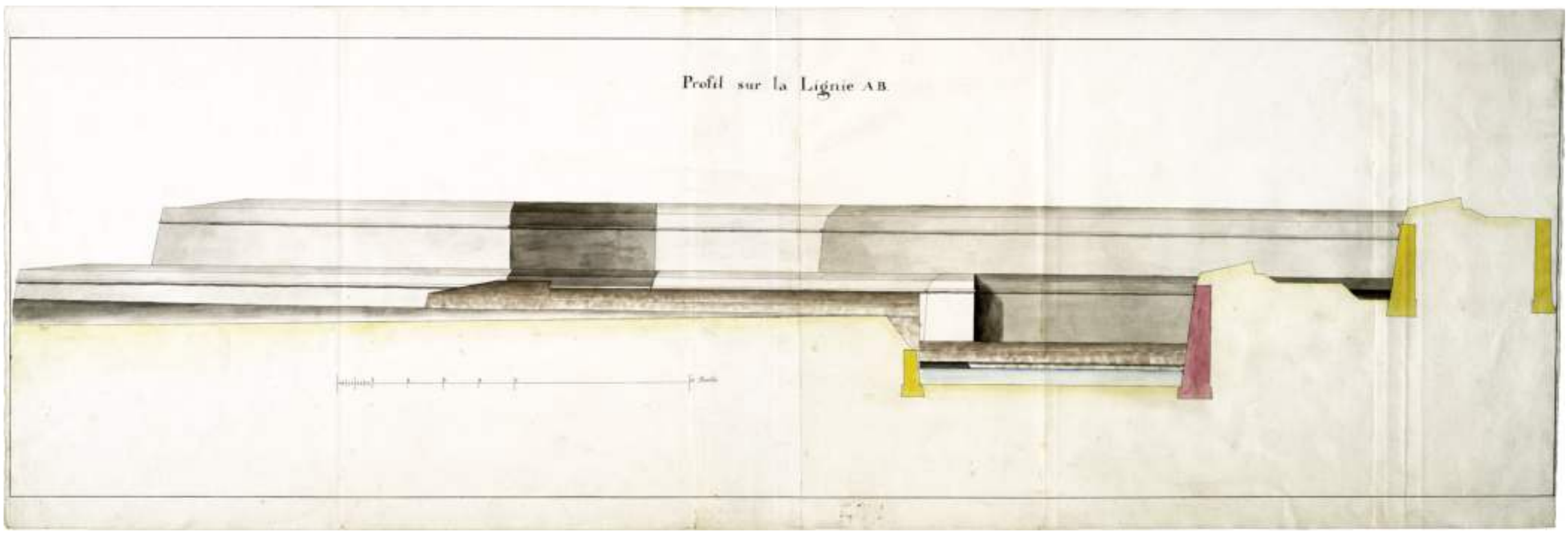

(vervolg van pag. 195 / continued from p. 195)

Just as in the case of Colombo, the plans made by De la Lustrière and De la Goupillière in Batavia were submitted to Carl Friedrich Reimer for assessment, after which he formulated his *refutations* with the help of plan maps, and at the same time also worked on his own designs for improving the defensive works of Galle. The plan shown here, which is incomplete and unannotated, for reinforcing the works on the landward side is one of Reimer's own designs, with as point of departure the preservation of the three existing large bulwarks Sun, Moon and Star. Besides this two covered outworks would have to be added, while the long straight parts of the ramparts between the bastions would need to be made less vulnerable by creating recesses. On both sides the building of two new points on the bays was provided for. Apparently this plan never went further than the first planning stage, in view of the absence of any descriptions and even the title. The accompanying profile on sheet 196 below, along a *Lignie A.B.* not yet drawn in, shows the cross-section through the main rampart and one of the outworks. The final design for fortifying Galle as drawn by Reimer for the Military Commission in 1790, reproduced here on sheet 201, was a somewhat simplified version of this first plan.

blad 196 onder / sheet 196 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1064.

[Carl Friedrich Reimer, ca./c. 1787] :

Profil sur la Lignie A.B.

Profiel volgens de Lijn A.B.

Profile according to the Line A.B.

Schaalstok van 10 Roedes = [ca. 1 : 160].
Scale-bar of *10 Roedes* = [approximately 1 : 160].

1 profiel : ms op papier, gekleurd, 35 x 104,5 cm.
1 profile : ms on paper, coloured, 35 x 104.5 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verso: Gale. Profil Relatif au Projet de M:r Reimer. N:o 12.

blad 197 boven / sheet 197 above:

Nationaal Archief, 4.VEL 1062B.

In November A.o 1787 door C:F: Reimer :
In November A.o 1787 by C:F: Reimer :

G. / Copy Hoofdprojectplan, van de / Vernieuwing der Hoofd Front van Defensie voor, / Gale. / volgens 't Ontwerp van M:r de la Lustriere [...].

G. / Copy [of the] Main Project Plan, for the / Reconstruction of the Main Front of Defence in, / Galle. / according to the Design by M:r de la Lustriere [...].

Schaalstok van 80 Roed = [ca. 1 : 1.040].
Scale-bar of *80 Roed* = [approximately 1 : 1,040].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 53,5 x 70,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 53.5 x 70.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verklaringen: [linksonder] vervolg van de titel en een verklaring van de letters a.a. :
Explanations: [lower left] continuation of the title and an explanation of the letters a.a. :

Exactelyk geconstrueerd en vergroot om behoorlyk te kunnen dienen, / tot nader Onderzoek van de bysondere Nadeelen en Gebreeken daarvan.

a.a. : Vertoond het gelyk geteekende Beloop van 't Glacis, gelyk het selve, op 't origineele Projectplan te vinden.

[midden onder] : de maten langs enkele lijnen in het plan, geen transcriptie.
[below centre] : the measurements along some lines in the plan, no transcription.

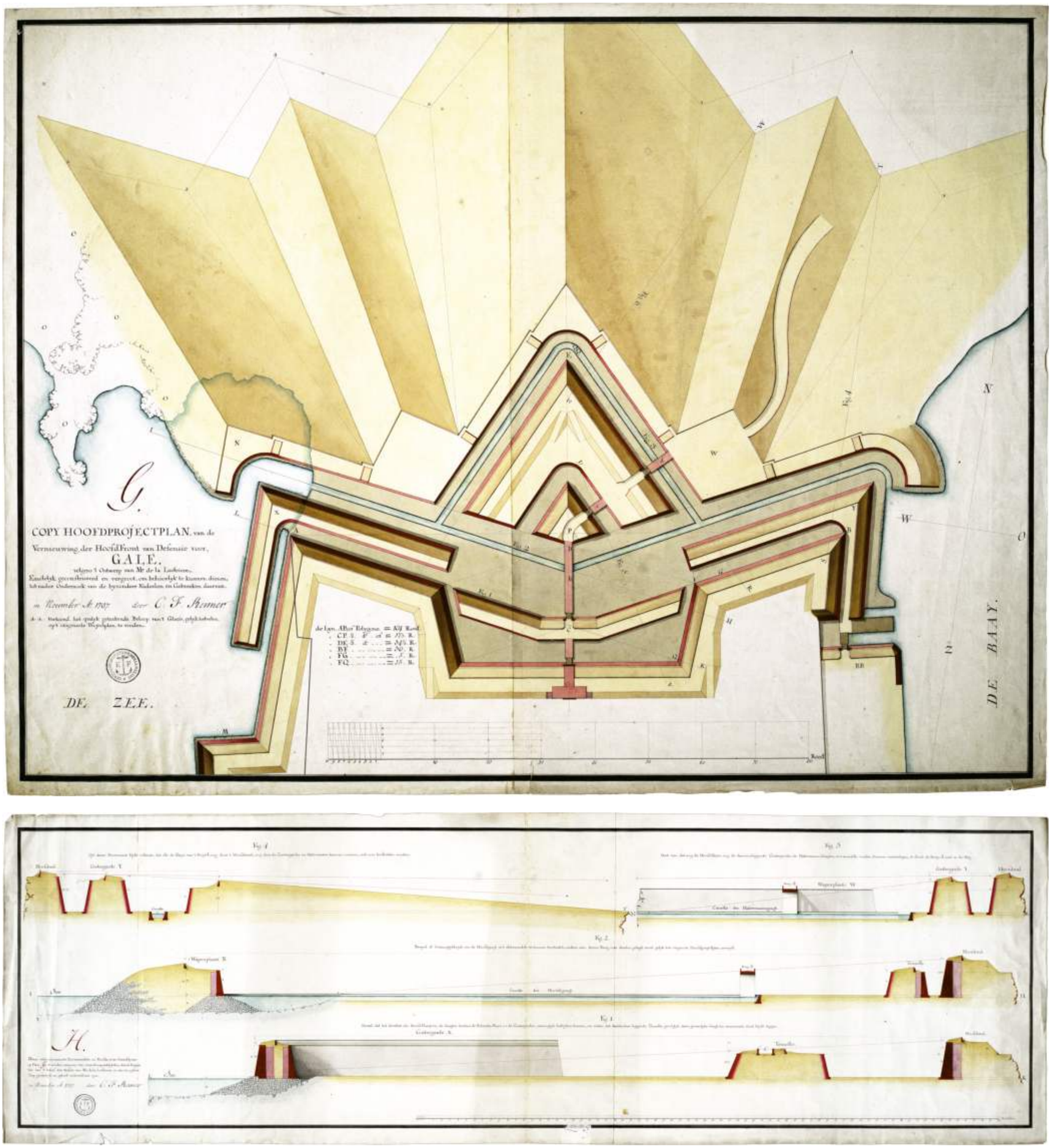

Carl Friedrich Reimer heeft hier het belangrijkste deel van het Franse projectplan van 1787 (zie de bladen 192-193) 'exactelyk geconstrueerd en vergroot' met de bedoeling hiermee de 'bysondere Nadeelen en Gebreeken' aan te tonen. Die laatste zijn op de kaart niet als zodanig geformuleerd, maar op de bijbehorende profieltekening op blad 197 onder laat hij zien dat de geplande opzet 'ten onwederspreeklyksten [...] gevaarlyk en geheel onbruikbaar' was. Dit was onder meer een gevolg van de ongelukkige plaatsing van de tenaille en de stenen brug, waardoor de grachten en de voorwerken niet goed bestreken konden worden door het geschut op de hoofdwal. Reimers algemene bezwaar gold de veel te ambitieuze opzet van het ontwerp van De la Lustrière, die de financiële middelen van de Compagnie zeker ver te boven zou gaan. Het was vooral op grond van deze overweging dat in zijn eigen plan uit 1787 en het eindplan voor de Militaire Commissie uit 1790 de bestaande werken zoveel mogelijk werden gespaard.

Here Carl Friedrich Reimer has 'exactly constructed and magnified' the main part of the French project plan of 1787 (see sheets 192-193), with the intention of thus demonstrating its 'particular disadvantages and shortcomings'. These were not formulated as such on his map, but on the accompanying profile drawing on sheet 197 below he shows that the planned layout was 'incontrovertibly [...] dangerous and totally unusable'. This was in part a consequence of the unfortunate design of the *tenaille* and the stone bridge, which would make it impossible for the gunners on the main bulwarks to properly cover the moats and outworks. Reimer's general objection concerned the much too ambitious nature of De la Lustrière's design, which would far exceed the Company's financial means. It was primarily on the basis of this consideration that in his own plan from 1787 and the final plan for the Military Commission from 1790 the existing works would be kept as far as was possible.

blad 197 onder / sheet 197 below:

Nationaal Archief, 4.VEL 1062A.

In November A.o 1787 door C:F: Reimer :
In Novenber A.o 1787 by C:F: Reimer :

H. / [profielen bij het hoofdplan van De la Lustrière voor de versterking van Galle].

H. / [profiles to the main plan by De la Lustrière for the fortification of Galle].

Schaalstok van 80 Roeden = [ca. 1 : 1.040].
Scale-bar of *80 Roeden* = [approximately 1 : 1,040].

4 profielen : ms op papier, gekleurd, 36 x 114,5 cm.
4 profiles : ms on paper, coloured, 36 x 114.5 cm.

Oriëntatie: niet aangegeven.
Orientation: not indicated.

Verklaringen: [linksonder] een beschrijving :
Explanations: [lower left] a description :

Deeze vier voornaamste Doorsneeden en Profils, wier Grondlynen op Plan G. te vinden, bewyzen ten onderwederspreeklyksten, dat de Proporties van 't Relief der Profils, van M:r de la Lustriere, in den hoogsten Trap gevaarlyk en geheel onbruikbaar zijn.

[bij de profielen] beschrijvingen :
[with the profiles] descriptions :

Fig. 1. Toond, dat het Geschut der Hoofd-Flanquen, de Gragten tuschen de Bolwerks-Façen en de Contregardes, onmooglyk bestryken kunnen, om reden der daar tuschen leggende Tenaille; gevolglyk deeze gevaarlyke Gragt, ten eenenmale, dood blijfd leggen.
Fig. 2. Bewyst d'Onmooglykheyd, om de Hoofdgragt in't alderminste te kunnen beschieten; indien eene steene Brug over deselve gelegd word, gelyk het Origineele Hoofdprojectplan aanwyst.
Fig. 3. Doet sien, dat nog de Hoofd-Façen, nog de daarvoorleggende Contregardes, de Halvemaans Gragten, in't mindste souden kunnen verdeedigen; al stond de Brug, d, niet in de Weg.
Fig. 4. Uyt deeze Doorsnede blykt vollends, dat alle de Glaçis van 't Project, nog door't Hoofdwerk, nog door de Contregardes en Halvemaane kunnen oversien, veel min bestreeken worden.

Clasen Burg
Hercules
Plan Van De Baay van Gale
Opgenomen Op Order van De Wilddele Gestrenge Heeren
Vaillant Vis Huel en Gravesteen
Commissarissen Militair &c
Door
A. A. Buyskes
Landmaat der Zee
In den jaare 1790

bladen / sheets 198-199:

Nationaal Archief, 4.VEL 248.

Door A.A. Buijskes, Lieutenant ter Zee. In den Jaare 1790 : By A.A. Buijskes, Lieutenant-Commander. In the Year 1790 :

Plan van de Baaij van Gale [...].

Chart of the Bay of Galle [...].

Schaalstok van 200 Rijnl: Roeden = [ca. 1 : 4.440].
Scale-bar of *200 Rijnl: Roeden* = [approximately 1 : 4,440].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 83 x 97 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 83 x 97 cm.

Oriëntatie: het noorden is onder.
Orientation: north is below.

Verso: N:r 8. Gale.

Verklaringen: [linksonder] vervolg van de titel :
Explanations: [lower left] continuation of the title :

Opgenomen Op Order van de Eledele Gestrenge Heeren / Vaillant, VerHuell en Gravestein / Commissarissen Militair etc. etc.

Het definitieve projectplan voor de versterking van Galle, gemaakt voor de Militaire Commissie in 1790, gaat naar het indertijd gangbare schema weer vergezeld van een overzichtskaart van Galle met het aangrenzende kustgebied (bladen 198-199), een situatiekaart van de stad Galle met de bestaande verdedigingswerken (blad 200), een hoofdplan van de geprojecteerde verbetering (blad 201), en een aantal detailplans van de afzonderlijke werken (bladen 202-204). Van de hier afgebeelde overzichtskaart met de baai en kusten, hermeten in 1790 en getekend door de luitenant-ter-zee A.A. Buijskes, bevindt zich in het Nationaal Archief onder inventarisnummer 4.VEL 249 een kopieversie door Carl Friedrich Reimers assistent Pieter Elias.

In keeping with the usual scheme at that time, the definitive project plan for the fortification of Galle made for the Military Commission in 1790 is again accompanied by a general map of Galle and adjacent coastal area (sheets 198-199), a situation map of the town of Galle and the existing defensive works (sheet 200), a main plan of the projected improvement (sheet 201), and a number of detail plans of the separate works (sheets 202-204). A copy by Carl Friedrich Reimer's assistant Pieter Elias of this general map with the bay and coasts, remeasured and drawn by the Lieutenant-Commander A.A. Buijskes, is to be found in the Netherlands National Archives under number 4.VEL 249.

blad / sheet 200:

Nationaal Archief, 4.VEL 1071.

G.E. Schenck, 1790 :

N:o 6 / Plan / Van de / Vesting Gale [...].

N:o 6 / Plan / Of the / Fortress of Galle [...].

Schaalstok van 50 Rhynland Roeden = [ca. 1 : 2.900].
Scale-bar of *50 Rhynland Roeden* = [approximately 1 : 2,900].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 74 x 62,5 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 74 x 62.5 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verso: N:o 6. Gale.

Verklaringen: [linksonder] vervolg van de titel :
Explanations: [lower left] continuation of the title :

Met deszelfs omleggende Situatie, zodanig als de / zelve bij gedane hermeting in den Iare 1790 door / den Maior Ingenieur Reimer en den Onder / getekende bevonden is.

[linksonder] een legenda bij de nummer 1 t/m 52 :
[lower left] a key to the numbers 1 to 52 :

Explicatie.
Nom: 1. Bastion de Star.
2. [Bastion] de Maan.
3. [Bastion] de Zon.
4. De Cavalier.
5. Vismark.
6. Commandement.
7. 'T Waterpas.
8. 'T Zwart Fort.
9. Bastion Akersloot.
10. [Bastion] Aurora.
11. [Bastion] Utrecht.
12. Vlagge Klip.
13. [Bastion] Triton.
14. [Bastion] Neptunus.
15. [Bastion] Klippenburg.
16. [Bastion] Eolus.
17. Kruijt Magazijn.
18. Gewesene Kruijtmolen.
19. Gereformeerde-Kerk.
20. Commandeurs-wooning.
21. 'T Secretarij.
22. Hoofdwagt.
23. 'T Raadhuijs.
24. Geregts plaats.
25. Moermendoe [= wachthuis].

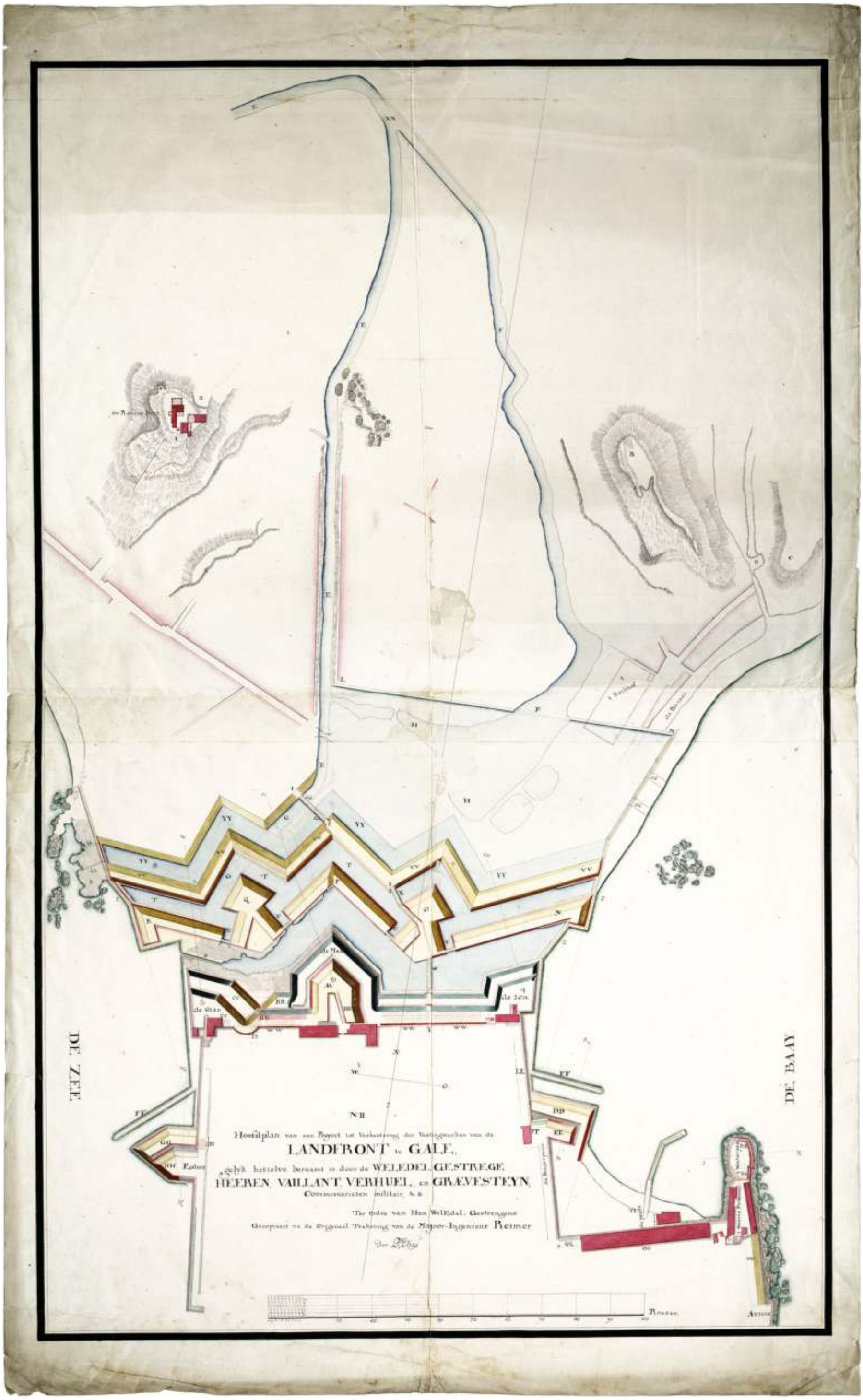
DE ZEE
DE BAY
N:o II
Hoofdplan van een Project tot Verbeetering der Vestingwerken van de
LANDFRONT te GALE,
gelyk hetzelve beraamt is door de WELEDEL GESTREGE
HEEREN VAILLANT VERHUEL, en GRAEVESTEYN,
Commissarissen militair &:c
Ter Ordre van Hun WelEdel. Gestrengens
Gecopieert na de Origineel Teekening van de Major-Ingenieur Reimer
Door P: Elias
Roeden.

blad / sheet 201:

Nationaal Archief, 4.VEL 1065.

Gecopieert na de Origeneel Teekening van de Majoor-Ingenieur Reimer. Door P: Elias, [1790] :
Copied from the Original Drawing by the Major-Engineer Reimer. By P: Elias, [1790] :

N:o II / Hoofdplan van een Project tot Verbeetering der Vestingwerken van de / Landfront te Gale [...].

N:o II / Main Plan of a Project for the Improvement of the Defence Works on the / Land Front in Galle [...].

Schaalstok van 100 Roeden = [ca. 1 : 1.450].
Scale-bar of *100 Roeden* = [approximately 1 : 1,450].

1 kaart : ms op papier, gekleurd, 105,5 x 65 cm.
1 map : ms on paper, coloured, 105.5 x 65 cm.

Oriëntatie: het noorden is boven.
Orientation: north is up.

Verso: N:8. Gale.

Verklaringen: [onder] vervolg van de titel :
Explanations: [below] continuation of the title :

Gelyk hetzelve beraamt is door de Weledel Gestrege / Heeren,Vaillant,Verhuell, en Graevesteyn, / Commissarissen militair, &:c &:c. / Ter Ordre van Hun WelEdel Gestrengens.

Het hoofdplan voor Galle van de Militaire Commissie uit juni 1790 voorzag evenals Reimers eerdere, onvoltooide plan (blad 196) in het behoud in aangepaste vorm van de bestaande vestingwerken aan de landzijde, onder toevoeging van twee voorwerken met contregardes en gedekte buitenwal. Daarnaast was een vergroting van het bastion Aeolus (hier *Eolus*) ontworpen en een geheel nieuw extra bastion aan de oostzijde, de Bazaarpunt, tussen De Zon en de waterpas. Verder diende het voorterrein geïnundeerd te kunnen worden, waartoe de benodigde waterwerken aangegeven zijn, ten koste van het bestaande kerkhof en de bazaar. Bovendien zou de hoofdpoort verplaatst moeten worden naar het walgedeelte tussen De Zon en De Maan – precies op de plaats waar in 1873 het Engelse bestuur alsnog een nieuwe doorgang liet aanleggen. Interessant is de vermelding van de 'Roomse Kerk' op de hoogte ten noordwesten van de omwalde stad (ook op de voorgaande kaart), tegenwoordig St. Mary's Cathedral, die laat zien dat aan de uitoefening van de katholieke eredienst in de latere achttiende eeuw geen wezenlijke belemmeringen meer in de weg werden gelegd. Een andere kopieversie van het hoofdplan voor Galle, door de eerste landmeter Dominicus Matthijsz, is in het Nationaal Archief aanwezig onder inventarisnummer 4.VEL 1066. Van de bijbehorende originele detailplannen en profielen bij het hoofdplan is helaas slechts een viertal bewaard gebleven, dat hierna is gereproduceed op de bladen 202-203.

In the same way as Reimer's earlier, unfinished plan (sheet 196), the main plan for Galle by the Military Commission from 1790 provided for keeping the existing defensive works on the landward side in an adapted form, with the addition of two outworks with contregardes and a covered outer rampart. As well as this there was a design for enlarging the bastion Aeolus (indicated here as *Eolus*) and for a completely new extra bastion on the eastern side, the Bazaar Point, between The Sun and the *waterpas* (sea battery). Furthermore, the open area in front of the fort should be able to be flooded, for which the necessary waterworks are shown, at the expense of the existing churchyard and the bazaar. Moreover the main gate would have to be moved to the part of the wall between the Sun and Moon bastions – exactly the place where the British administration had a passage constructed in 1873. An interesting point is the mention of the Roman Catholic Church (*Roomse Kerk*) on the high ground to the north-west of the walled town (also on the preceding map), the present St. Mary's Cathedral, which shows that in the later eighteenth century the practice of the Catholic faith no longer experienced any real impediment. Another copy of the main plan of Galle, by the First Land Surveyor Dominicus Matthijsz, is present in the Netherlands National Archives under number 4.VEL 1066. Of the accompanying original detail plans and profiles to the main plan, unfortunately only four have been preserved, all of which are reproduced on sheets 202-203.

26. Administrateurs wooning.
27. Negotie-Comptoir.
28. Soldij-Comptoir.
29. Commandants-wooning.
30. Ammunitie-huijs.
31. Geldkas.
32. Dispense.
33. Equipagie-pakhuijs.
34. Sipiers-wooning.
35. Materiaal huijs.
36. Smits winkel.
37. Slaven hospitaal.
38. Rijst pakhuijsen.
39. Timmermans winkel.
40. Matrosen wagt.
41. Kaijer pakhuijs.
42. Oppermeesters wooning.
43. Hospitaal.
44. Touwbaan.
45. Moorse Tempel.
46. Casernes.
47. Kruijt kelders.
48. Wagten.
49. Iavaanse Camp.
50. Bankzaale.
51. Combuijs.
52. Koogelhuijs.

Carl Friedrich Reimer en de Militaire Commissie deden in april-juni 1790 Galle aan, waar de stad en de baai grondig werden hermeten en opnieuw in kaart gebracht. Het resulterende situatieplan van de stad, getekend door de toegevoegde luitenant-ingenieur G.E. Schenck, is de meest nauwkeurige uit de gehele compagniestijd en geeft tezamen met de Franse plattegronden op de bladen 190-193 een zeer gedetailleerd en volledig kaartbeeld van Galle in de laatste jaren onder Nederlands bewind. Voor een uitvoerige behandeling van de diverse aangewezen gebouwen en van de koloniale samenleving als geheel in Galle in de tweede helft van de achttiende eeuw kan worden verwezen naar L.J. Wagenaar, *Galle. VOC-vestiging in Ceylon* (Amsterdam 1994).

In April-June 1790 Carl Friedrich Reimer and the Military Commission visited Galle, where the town and bay were thoroughly remeasured and again recorded on a map. The resulting situation plan of the town, drawn by the Lieutenant-Engineer G.E. Schenck, is the most accurate one from the entire Company period and, together with the French ground-plans on sheets 190-193, gives a very detailed and complete picture of Galle in the last years under Dutch rule. For a full description of the various buildings indicated and of the colonial society as a whole in Galle in the second half of the eighteenth century, one can refer to L.J. Wagenaar, *Galle. VOC-vestiging in Ceylon* (Amsterdam 1994).